
3 1761 07457944 2

Nordiske Oldskrifter

udgivne

af

det nordiske Literatur-Samfund.

XII.

Sjúrðar kvæði.

udgivne og besørgede ved *V. U. Hammershaimb.*

KJØBENHAVN.

Trykt i Brødrene Berlings Bogtrykkeri.

1851.

DET NORDISKE LITERATUR-SAMFUND.

Det nordiske Literatur-Samfund har til Formaal at udbrede Kundskab til Nordens ældre Literatur, navnlig ved at udgive nordiske Oldskrifter paa en med Almenhedens Tarv overenstemmende Maade, og ved at udbrede disse i saa vid en Kreds som muligt. Samfundet vil derfor nærmest foranstalte Haandudgaver af de vigtigste islandske og andre oldnordiske Skrifter med en vel bearbejdet Text, og vil ved Siden heraf ogsaa søge at fremkalde lignende Udgaver af de senere Sprogmindesmærker, navnlig af Levningerne fra vor egen Middelalder. Men da Kundskaben til Nordens Oldsprog er saa lidet udbredt, vil Samfundet, i det mindste indtil Tilvejebringelsen af andre fornødne Hjælpemidler gjör det overflødigt, ledsage hine Textudgaver med Oversættelser eller saadanne Oplysninger, som ere nødvendige til fuldstændig at forstaae det udgivne. De af Samfundet besørgede Skrifter skulle indrettes saaledes, at Texterne og Oversættelserne eller Oplysningerne kunne samles i særskilte Bind. Samfundets Love ere:

§ 1. Samfundet har til Formaal, at fremme Kundskab til Nordens ældre Literatur, nærmest ved at udgive og udbrede nordiske Oldskrifter og de til disses Benyttelse fornødne Hjælpemidler.

§ 2. Aarlig afholdes i Kjøbenhavn et Møde, hvorpaa samtlige Medlemmer have Stemmeret.

SJÚRÐAR KVÆÐI,

samlede og besörgede

ved

V. U. HAMMERSHAIMB,

udgivne

af

det nordiske Literatur-Samfund.

KØBENHAVN.

TRYKT I BRÖDRENE BERLINGS BOGTRYKKERI.

1851.

Forord.

De talrige kvæder og kæmpesange, som Færingerne gennem tiderne uden pennens hjælp kun i mindet have opbevaret og benyttet til deres nationaldands, men hvilke man nu i den senere tid såvidt muligt har søgt at få optegnede, nærmest for det kgl. nord. Oldskriftselskabs historisk-arkæologiske arkiv, vakte først ret opmærksomhed udenfor øerne, da Pastor H. C. Lyngby udgav sine „*Færöiske Qvæder om Sigurd Fofnersbane og hans Æt*," Randers 1822. Det er disse Sigurdskvæder, som her atter blive udgivne, idet de dels trængte til at udkomme i en noget værdigere skikkelse, dels også til at forøges med nogle sange, som Lyngby manglede (Dvergemøerne). Da Pastor Lyngby nemlig kun opholdt sig et pår måneder på Færøerne uden i forvejen at kende noget til det islandske sprog, og da naturligviis endnu mindre til det færøiske, kan man ikke undre sig over, at hans udgave i sproglig henseende er höjst upålidelig, f. ex. han sætter ord i nævneform efter et forholdsord (eàv Ormurin, eàt Fossurin) og utallige lignende fejl; desuden er skrivemåden styg og forvildende, så at det ofte er vanskeligt nok at kende ordene igen. Dog er det muligt, at den her brugte skrivemåde vil forekomme Færingerne mere fremmed end Lyngbys, da han søgte at gengive almuens platte udtale, men her er skrivemåden nærmet hen til den islandske, dog med bibeholdelsen af alle færøiske ejendommeligheder, så at der ingen-

steds er anvendt vold for at tvinge det ind under Islandsken, thi at der er skrevet hv— og ikke kv—, —gi og —ði, men ikke —ji, o. s. v., det angår blot udtalen, og deri ligger ikke nogen fordring til Færingerne at udtale det anderledes, end de nu göre, men blot at de bör lære at læse det med omtrent den samme skrivemåde, som den, deres forfædre brugte. Der findes i de færøiske kvæder adskillige uregelmæssigheder, som ikke ellers bruges i daglig tale; de ere her blevne stående: kun enkelte steder, hvor der har været vaklen i optegnelserne, er den almindelig brugte eller den regelmæssige form brugt; f. ex. hann gekk seg, som findes i de fleste opt., er overalt rettet til hann gekk sàr o. lign.; Sjúrða, der findes i de fleste opt. både som genstandsform, hensynsform og ejeform, er for det meste rettet til Sjúrð, Sjúrði og Sjúrðar (hvilke former forekomme i opt. fra Norderøerne), da nævneformen Sjúrði ikke findes.

Hele samlingen er kaldet Sjúrðar kvæði ɔ: kvæderne om Sigurd. Det egentlige Sigurdskvæde består af de tre sange (tættir): Regin smiður, Brinhild og Högni. Til grund for udgivelsen af disse er temmelig nöjagtig fulgt en opt. fra Norderøerne (N.); ved siden af denne er brugt en opt. fra Sandø (S.), en fra Mikjunes (M.), samt Lyngbys håndskrift ved Schrøter og hans trykte samling (L.). — I udvidet betydning henregnes til Sjúrðar kvæði alle de sange, der handle om Sigurd og hans heltebedrifter. Ragnars táttur betragtes som den nærmeste fortsættelse af Sigurds historie, da Kraka her udtrykkelig angives at være Sigurds og Brynhilds datter; en opt. fra Sunnbø på Suderø (Sud.) er lagt til grund, Lyngby, samt Schrøters og Svabos opt. ere enkelte steder benyttede. Et sidestykke til denne er brudstykket Gests ríma, for hvilken såvel som for den følgende Nornagestur en opt. fra Suderø er lagt til grund. Ísmal

er efter en opt. fra Sandø, men flere steder fuldstændiggjort efter Lyngby. Dvörgamoy. I. kun efter en opt. fra bygden Skálavík på Sandø; Dvörgamoy. II. og III. efter 2 opt. fra Sandø (Sandsbygd og Skálavík). Dvörgamoy. IV. efter en opt. fra Suderø af Pastor Schrøter, meddelt som variant til den foregående. Disse 4 kvæder findes ikke i Lyngbys udgave. Dvörgamoy. V. efter en opt. fra Norderøerne, jevnført med Lyngbys, hvor den kaldes Qvörfins Thaattur. Risin af Leittrabergi (eller Látrabergi) optegnet i Skálavík jfr. med Lyngby. Ragnarlikkja er et af de kvæder, hvori Sigurd besynges uden dog at være hovedpersonen; skönt det derfor egentlig, ikke hører med til Sigurdskvæderne, er det dog optaget, da det på Færøerne henregnes til denne sagnkreds (se fortalen fil Lyngbys udgave side 16); det er taget efter en opt. fra Sandsbygd jfr. med en opt. fra Sunnbø. Som tillæg til disse kvæder er Lokka táttur tilföjet, for at denne samling kunde komme til at indeholde alle de kvæder, hvori eddiske personer fremtræde; der ere vel nogle flere som Skrýms ríma, Óðin í Ásgörðum, men disse ere ansete for ubetydelige at meddele; derimod ere alle de færøiske kvæder, som handle om Sigurd, optagne uden at göre noget udvalg. Angående bedömmelsen af disse kvæders værd og forhold til Eddasangene, Volsungasaga og de övrige nordiske og tyske sagn (i kæmpeviserne, Vilkina, Niebelungen o. s. v.) henvises til P. E. Müllers Sagabibliothek, 2den del, side 420—430, og især til sammes interessante indledning til Lyngbys færøiske kvæder, s. 1—42.

Endelig er der tilföjet en kortfattet oversættelse for at tjene som vejledning til at forstå kvæderne og give et begreb om indeholdet af dem; derimod kan man ikke vænte ved denne prosaiske oversættelse at se sangenes skönheder gengivne; dette kunde kun ske ved en metrisk og poetisk oversættelse.

Følgende trykfejl ere bemærkede: side 19, lin. 10, sp. 1: hon fór hàrí at f. hon skuldi hàrí; s. 73, lin. 16, sp. 1: gestur f. Gestur; s. 76, lin. 14, sp. 1: sonum f. sonnum; s. 133, lin. 28, sp. 1: Viljormur f. Girtlands kongur.

Indhold.

A Sjúrðar kvæði: Side
1) Regin smiður.........3 og 147
2) Brinhild.........16—152
3) Högni.........37—163
4) Ragnar.........59—174
5) Gestur.........68—178
6) Nornagestur.........71—180
7) Ísmal.........74—181
8) Dvörgamoy I.........80—184
9) Dvörgamoy II.........86—187
10) Dvörgamoy III.........92—190
11) Dvörgamoy IV.........101—195
12) Dvörgamoy V.........105—197
13) Risin í Holmgörðum.........114—201
14) Risin áf Leittrabergi.........120—203
15) Ragnarlikkja.........131—207
B Lokka táttur.........140—210

SJÚRÐAR KVÆÐI.

Ved

V. U. Hammershaimb.

Sjúrðar kvæði. *

Firsti táttur: Regin smiður.

1.
Viljið tàr nú lýða á,
meðan eg mann kvøða
um teir ríku kongarnar,
sum eg vil nú umrøða. [1]
Vidgangur:
Gràni bàr gullið àf heiði,
brá hann sínum brandi àf reiði,
Sjúrður vann àf orminum,
Gràni bàr gullið af heiði.

2.
Sigmund so nevni eg
tann jallsins son,
táð vàr hin unga Hjördís,
hon vàr hans kona.

3.
So glàðiliga drekka teir
í ríkinum jól,
so týðuliga seta [2] teir
sín teknarstól.

4.
Ófriður gekk á
tá heilu höll,
so menniliga vardu teir
hin ríka [3] kongins fjöll.

5.
Tá vàr hàr so mikil
ríka manna gongd,
ófriður gekk á
hin ríka kongins lond.

---

*) *Allerede i færøiske dokumenter fra 1403 og 1404 forekommer navnet* Sigurðr *under Formen* Sjughurðr *og* Sjurðr, *ganske i overensstemmelse med den nuværende færøiske udtale deraf (se Diplomatarium Norregicum, 1ste saml. side 426 og 427.)*

1) *Således Lyngbys optegnelser; både den fra Sandø og Norderøerne have:* Viljið tàr lýða og ljóð geva màr, meðan eg greini frá, Buðlin kongur og Gunnar kongur, eg kvøði um baða tá.

2) Fàgurliga biggja, *L.*

3) Buðla, *N.*, *S.*

6.
Ófriður gekk á
hin ríka ·kongins lond,
leggja teir sínar bardàgar
suður við sjóvarstrond.

7.
Ríða teir í bardàgar.
eingin kemur heim,
eftir livir Hjördís
bæði við sorg og mein.

8.
Ríða teir í bardàgar,
làta hàr sítt lív,
eftir livir Hjördís,
Sigmundar vív.

9.
Hjördís axlar sàr
kápu blá,
so gekk hon á völlin[1] fram,
sum Sigmundur lá.

10.
Ligg nú heilur Sigmundur,
søti mín,
eg mann vera í sorgar tíð
komin at vitja tín.

11.
Hoyr tú reysti Sigmundur,
søti mín,
er tað[2] nàkað grøðandi
sárini tíni?

12.
Seint manst tú Hjördís
fáa til tey ráð
at geva màr tey smirslini,
sum grøða kunna míni sár.

13.
Hundings[3] sinir í randargný
skàðan gjördu hàr,
eitur vàr í svörðinum
teir bóru móti màr.

14.
Tá íð eg tað firsta
sárið fekk,
sundir mítt svörð tá
í togva luti gekk.

15.
Tá íð eg fekk tað
annað sár,
illa neit àt hjartanum,
tað higgi àt tí gár.

16.
Tàk tú hesa
svörðsluti tvá,
làt tú teir til smiðju bera,
ungan son vit fá'.

---

1) Vàlin, *L.*

2) *Således optegn. fra Sandø og Mikjunes; de andre optegn. have:* eru tey, *hvorved* grøðandi *her kommer til at stå i en anden betydning end i svaret i det følgende vers.*

3) Hunsins, *L.*

17.
Tàð ið tú hevir í vón hjá tàr,
tàð er sveins barn,
tú føð tàð væl við alvi upp,
tú gev tí Sjúrðar navn.

18.
Àf sonnum eg tàð
sigi nú til tín:
hesin sàmi sonurin
skàl hevna deyða mín.

19.
Regin smiður býr
firi handan á,
honum skalt tú fáa
hesa svörðsluti tvá.

20.
Frænur [1] heitir ormurin,
á Glitraheiði liggur,
Regin hann er góður smiður,
fávum er hann diggur.

21.
Eg kann ikki Hjördís
longur tàla við teg,
tí hetta mann vera deyðastund,
ið komin er á meg.

22.
Grátandi snúvist Hjördís
Sigmundi frá,
allar hennar hirðkonur [2]
tær stóðu henni hjá.

23.
Allar hennar hirðkonur,
tær stóðu [3] henni við,
tá ið frúgvin Hjördís
fell [4] í óvit niður.

24.
Tàð vàr tá sum oftun enn,
tàð kom á so brátt:
kongin sokti helsott
á teirri somu nátt.

25.
Ikki kostaði Hjördís
minni til enn tá,
börina àf reyðargulli
làt hon Sigmundi slá.

26.
Börina àf reyðargulli
làt hon honum gera,
krossin àf tí hvíta silvri
merki til at bera.

27.
Eystantil undir heyginum,
ið dreingir reika á fold,
hàr gróvu teir tàð ljósa lík
niður í dökka mold.

---

1) *Lyngby har:* Fovnir.
2) Grannkonur, *S. og M.*
3) tóku, *M.*
4) seig, *S.*

28.
Eystantil undir heyginum,
ið dreingir reika at tàla:
dimmur er hesin dàpri dàgur
niður í mold at fàra. [1]

29.
Grátandi fór nú Hjördís,
í sínum sàli at sitja,
Hjálprek kongur firstur vàr
ið frúnna mundi vitja.

30.
Sigmundur kongurin
frá Hjördísi gekk,
Hjálprek kongurin
frúnna aftur fekk.

31.
Frúgvin làt seg við barni ganga
níggju mánar taldar,
til àt teirri stundini leið,
hon føðir ein svein so baldan.

32.
Frúgvin làt seg við barni ganga
níggju mánar sínar,
til àt hennara stundini leið,
hon føðir ein svein so fríðan.

33.
Tàð vàr tá sum ofta er enn,
at duld eru döpur mein,
frúgvin er gingin í høgaloft
hon føðir ein ungan svein.

34.
Sveipar hon hann í klæði væl,
tá íð hann kom í heim,
Sjúrð so bàð hon nevna sàr
hin gævuliga svein. [2]

35.
Hann vox upp í ríkinum
til gævuligan mann,
Hjálprek kongurin
fostraði hann.

36.
Hann vox upp í ríkinum
skjott og ikki leingi,
gjördist hann i höggum tungur,
hann bardi kongins dreingir.

37.
Hann vàr sàr á leikvöllum
undir reyðum skildri,
lærdi allar listir tær,
íð kappin kjósa vildi.

---

1) *Versene 24-28 ere indskudte efter optegnelsen fra Sandø; de mangle i de andre.*

2) *Her synges almindeligt flere vers, som vistnok ere indkomne fra andre færøiske kvæder, skönt P. E. Müller mener, at der herved skulde være lagt an på at give fortællingen et kristeligt anstrøg ved at lade Sigurd bringes til kirke for at døbes af præsten:* Sveipar hon hann i klæði góð, væl skàl ríkum falla, síðan làt hon presti bera, Sjúrð hon bàð hann kalla. — Barnið vàr borið fra kirkju heim aftur til móður sína, meira legði hon røkt a hann enn allt sítt gull i skríni.

38.
Hann vàr sàr á leikvöllum
burtur við àðrar sveinar,
hvörja tà tíð teir reiðir vóru,
stóð eitt stríð àf meini.

39.
Hann vàr sàr á leikvöllum,
hann millum manna herjar,
rívur upp eikikelvi stór,
hann lemjir summar til heljar.

40.
Niður setast sveinarnir,
reiðir íð teir vóru:
líkari vàr tàr fàðir at hevna,
enn berja os so stórum.

41.
Sjúrður kastar reyðum skildri
niður á dökka fold,
tá íð hann hoyrdi sín fàðirs
deyða,
hann sortnaði ratt sum mold.

42.
Kastar hann svörð og herklæði, [1]
hann listir ei longur at leika,
gongur so inn firi móður sína
við reyðar kinnar og bleikar.

43.
Hoyr tàð sæla móðir mín,
sig màr satt ífrá:
hvursu vàr hann àt navni
nevndur,
íð mín fàðir vá?

44.
Eg kann ikki sannari
siga tàr ífrá,
tàð vóru Hundings sinir,
íð tín fàðir vá'.

45.
Tàð vóru Hundings sinir,
íð tín fàðir vá',
tàð verður ei, meðan tú livir,
tú sømdir àf teim manst fá.

46.
Sjúrður svàrar síni móður
allvæl sum hann kundi:
ofta hàva vaxið ungum rakka [2]
hvassar tenn í munni.

47.
Hjördís gongur àt kistuni,
sum öll vàr í gulli drigin:
her sart tú tey herklæði,
sum tín vàr fàðir í vigin.

48.
Hon læsir upp tà kistuna,
sum nogv goymdi gull og fæ,
tekur upp tàð blóðigu skjúrtu,
og kastar honum á knæ.

---

1) Sveinur kastar vopu a völl, *M*.
2) ofta vexur ungum hvolpi, *M*.

49.
Tekur hon teir svörðslutir,
Sjúrði hon teir fær:
hetta gàv tín sæli fàðir,
íð mikið gott unti màr.

50.
Tàk tú hesa
svörðsluti tvá,
tàr eitt annað javngott
svörð àf teim at slá.

51.
Regin smiður býr
firi handan á,
honum skalt tú bera
hesa svörðsluti tvá.

52.
Frænur [1] heitir ormurin,
á Glitraheiði liggur:
Regin hann er góður smiður,
men fávum er hann diggur.

53.
Gakk tú fram àt fossinum,
kasta stein í á,
kjós tàr hest til handar [2] tann,
sum ikki víkur ífrá.

54.
Gekk hann sàr àt fossinum, [3]
kastaði stein í á,
hann tók tann àf hestunum,
sum ikki veik ífrá.

55.
Hann var valdur í ríkinum,
àf öllum vàr hann betstur,
síðan vàr hann kallaður
Gràni Sjúrðar hestur. [4]

56.
Sjúrður loypur á Gràna bàk
morgun ein so snimma,
síðan reið hann ivir um á
Regin smið at finna.

57.
Tàð vàr hin ungi Sjúrður
ríður firi dirnar fram,
Regin kastar smíði öllum,
og tók sàr svörð [5] í hond.

58.
Hoyr tàð frægi Sjúrður,
tú ert so menskur ein mann,
hvört stendur ferðin tín,
hvört ríður tú fram [6]?

59.
Hoyr tú tàð nú Regin,
higar stendur mín ferð,
ger màr tàð tú Regin smiður,
smíða màr nú eitt svörð [7].

60.
Ver vælkomin, ungi Sjúrður
tú hevir verið màr kærur,
dvölst tú í ríkinum nàkra tíð,
tú ver í nátt hjá màr.

---

1) Fovnir. *L.* 2) til eignar, *S.* 3) i hestahús, *M. og S.*
4) Grani gra, *M.* 5) jarn, *L.* 6) *indskudt efter S.* 7) *indskudt efter L.*

61.
Eg kann ikki, Regin smiður,
dvöljast her hjá tàr,
Hjálprek kongur saknar meg
úr hásætinum hjá sàr.

62.
Smíða tú màr svörðið
virðuliga og væl,
bæði má eg vega við tí
jarn og so stál.

63.
Smíða skalt tú màr svörðið
skært og so reint,
bæði skàl eg vega við tí
jarn og so stein.

64.
Regin tók við svörðinum,
legði tàð [1] í eld,
tíggju næturnar [2],
hevði hann tàð í gerð.

65.
Tíggju næturnar
hevði hann tàð í gerð,
tá vàr hin ungi Sjúrður
riðin àðra [3] ferð.

66.
Sjúrður loypur á Gràna bàk
morgun ein so snimma,
síðan reið hann ivir um á
Regin smið at finna.

67.
Tàð vàr hin ungi Sjúrður,
ríður firi dirnar fram,
Regin kastar öllum smíði,
og tók sàr svörð í hond.

68.
Ver vælkomin Sjúrður,
smíðað hàvi eg svörð,
bilar tàr ei hugur og hjarta,
tú verður til víggja førur. [4]

69.
Smíðað hàvi eg tàr svörð
skært og so reint,
bæði skalt tú vega við tí
jarn og so stein.

70.
Sjúrður gongur àt stórum stiðja,
royndi alv so fast [5],
sundir hans svörð tá
í togva luti brast.

71.
Deyða ert tú Regin,
àf màr verð,
firi tú vildi svíkja meg
í tíni vopnagerð.

---

1) Jarn, *S.*, 2) einans náttina, *L og M.* 3) aftur á, *M og S.*
4) Smíðað hàvi eg svörðið, gjört hàvi eg tàð til, bilar tàr ei hugurin, lív mítt leggi eg við, *L.*
5) allt við hast, *L og M.*

72.
Báðar tekur hann svörðslutirnar,
kastar honum á knæ,
skalv tá Regin smiður
sum eitt liljublâð.

73.
Báðar legði hann svörðslutirnar
aftur í hans hond,
tá skalv hondin á[1] Regin
sum á liljuvond.

74.
Smíða skalt tú annað svörð,
men smíðar tú tàð svá,
vita skalt tú Regin,
lív skalt tú ei fá.

75.
Svörðið skalt tú gera
so reiðuliga hart,
bæði skàl eg vega við tí
stál og so jarn.

76.
Smíði eg tàr annað svörð
og verður tàð ei svá,
hjartað úr orminum,
tàð leggi eg treytir á.

77.
Hoyr tàð, ungi Sjúrður,
smíði eg tàr svörð,
hjartað úr orminum,
tàð vil eg hàva í verð.[2]

78.
Regin tók við svörðinum,
legði tàð í eld,
tríati næturnar
hevði hann tàð í gerð.

79.
Tríati næturnar
hevði hann tàð í gerð,
tá vàr hin ungi Sjúrður
riðin aftur á ferð.

80.
Sjúrður loypur á Gràna bàk
morgun ein so snimma,
síðan reið hann ivir um á
Regin smið at finna.

81.
Tàð vàr hin ungi Sjúrður,
reið firi dirnar fram,
Regin kastar öllum smíði
og tók sàr svörð í hond.

82.
Ver vælkomin, Sjúrður,
smíðað hàvi eg svörð,
bilar tàr ei hugurin,
tú verður so víða á ferð.[3]

83.
Sjúrður gongur àt stiðjanum,
höggur allt við fart,
hvörki mátti rökka, ei stökka,
so vàr svörðið hart.

---

1) hjartað i, ... i liljuvond, *M.*
2) *Indskudt efter Lyngby.*
3) *Således Lyngby*; tàð bitur í brúðarferð, *M.*

84.
So höggur hann Sjúrður
fastliga til,
sundir kleyv hann stiðjan
og stabban við.

85.
Tàð rennur ein á frá kelduni
upp,
onnur skamt ífrá, [1]
Gramm kallar han svörðið,
á hallargolvi lá.

86.
Hoyr tàð frægi Sjúrður
tú fàr og kann um vív, [2]
firi tílíkan hövdinga
vildi eg làtið lív.

87.
Hoyr tú tàð nú Regin,
hetta sigir tú màr,
men annað býr í hjartanum,
Regin smiður, á tàr.

88.
Inn tàð, frægi Sjúrður,
siga skalt tú màr, [3]
nær tú riður á Glitraheiði,
làt meg filgja tàr.

89.
First ríði eg í randargný, [4]
Hundings [5] sinir at finna,
síðan ríði eg á Glitraheiði,
men tàð fýsir meg minna.

90.
First ríði eg í randargný.
Hundings sinir at fella,
so fàri eg á Glitraheiði,
tí màr mann einki bella.

91.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
ei skortar honum eyð,
reið hann tá í randargný,
hann hevndi sín fàðirs deyða.

92.
Allar vá hann Hundings sinir, [6]
væl kom hann aftur frá teim, [7]
skamri stund í ríkinum vàr,
hann reið [8] á Glitraheiði.

93.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
ríður fram ivir skóg,
møtti honum gàmalur màður,
hann settist niður á lón. [9]

---

1) Hann vá ein orm af giltum (áf kelduni?) upp, annan skamt íhja, *L.*
2) áf kongabornum vívi, *L.*
3) Tú ert màr so kærur, *S.*
4) Randarný, *som stedsnavn.*
5) Hunsíns, *L, M og S.*
6) Sjúrður fór í randargný, *S og M.*
7) úr teirri (nl. ferð), *S og M.*
8) kvittar, *S og M.*
9) Tàð vàr hin ungi Sjúrður, ríður á Glitraheiði, møtti hann einum gomlum manni mitt á sínari leið, *L; det følgende vers hos Lyngby siges denne at være Nornagestur; her er det Odin.*

94.
Hàr kom màður á völlin fram,
eingin íð hann kendi, [1]
eyga hevði hann eitt í heysi,
finskan boga í hendi. [2]

95.
Hoyr tàð Sjúrður Sigmundarson,
tú ert so reystur ein mann,
hvört stendur nú ferðin tín,
hvört ríður tú fram?

96.
Eg reið first í randargný
teir Hundings sinir at finna,
nú ríði eg á Glitraheiði,
roysnisverk at vinna.

97.
Hoyr tú reysti Sjúrður,
siga skalt tú màr,
hvör er hesin vesæli màður,
í filgi er við tàr?

98.
Regin smiður kallast hann,
ormsins bróðir hann er,
tí hàvi eg hann við màr
á hesi míni ferð.

99.
Hvör bàð teg gràva
hesar gràvir tvær?
deyðan mann hin sàmi màður
hàva ætlað tàr.

100.
Regin legði màr ráðini
at gràva gràvir tvær,
tí hann er min vinmàður
við màr á hesari ferð.

101.
Hevir Regin biðið teg
gràva gràvir tvær, [3]
hann er vesti svíkjari
og deyða [4] vil hann teg.

102.
Væl mást tú Sjúrður
akta hàr uppá
at tú ikki deyðan skalt
àf hesum ormi fá.

103.
Gràva tú tà triðju,
tú gràva hàna skamt ífrá,
ein mun àf eitrinum
lívir hon tàr tá.

104.
Gràva tú enn tà fjórðu,
hàr longur fram,
upp úr grövini
skalt tú vega hann. [5]

---

1) hann vá við eggjateini, *M.*
2) knepta brók á beini, *M.*
3) Drep tú Regin, tàð svör eg við sjálvan meg, *S.*
4) svíkja, *S.*
5) *Istedenfor dette har Lyngby:* Gràva tú tà triðju af so miklum móði, hàri skalt tú verja teg firi ormins eitur blóði.

105.
Gràva skalt tú tà fjórðu,
tú gràva hàna hàr íhjá,
síðan skalt tú Sjúrður,
á jörðini stá.

106.
Ormur er skriðin àf gullinum,
frá mann frættast víða,
Sjúrður setist á Gràna bàk,
hann býr seg til at ríða.

107.
Ormur er skriðin af gullinum,
tikist hàva grið, [1]
Sjúrður trívur um benjarkolv,
hann býr sítt svörð nú til.

108.
Tríati favnar vàr fossurin,
ið ormurin undir lá,
uppi vóru hans bæði bøxl,
men búkur á homrum lá. [2]

109.
Uppi vóru hans bæði bøxl,
men búkur á homrum lá,
tàð vàr hin reysti Sjúrður,
hann sínum svörði brá.

110.
Sjúrður gàv so vænt eitt högg, [3]
tàð öllum tokti undur,
tá skalv bæði leyv og lund
og allar vörildar grundir. [4]

111.
Tá skalv bæði leyv og lund
og allar vörildar grundir,
Sjúrður brá sínum bitra brandi,
hjó hann um miðju sundir.

112.
Tàð spurdi ormurin,
tá ið hann í brotum lá:
hvör er hin hugdjarvi,
ið högga torir svá?

112.
Sjúrð skàlt tú nevna meg,
Sigmundar son,
tàð vàr hin unga Hjördís,
kona hans vàr hon.

114.
Hoyr tú tàð nú Sjúrður,
hvàt eg tàli til tín:
hvör filgdi tàr tà longu leið
higar nú til mín?

---

1) Langt ger hann skrið, *L og M.*
2) Triati àlin er fossurin, íð ormurin undir tiggur, hövur og spori a jörðini, men búkur á homrum liggur, *S.*
3) Sjúrður vann àf orminum, *M.*
4) öll vörildar grund, *M og S.*

115.
Regin er tín bróðir,
hann vísti màr veg,
hann er hin vesti svíkjari,
deyða vildi hann teg.

116.
Til tess svàraði ormurin,
meðan hann fleyt í blóði:
drepa skalt tú Regin smið,
tóat hann er mín bróðir.

117.
Veg tú nú Regin smið,
sum tú hevir vegið meg,
hann er vesti svíkjari,
deyða vil hann teg.

118.
Tàð vàr Regin smiður,
tàlaði so firi sàr:
fáji eg nú Sjúrður
tàð íð tú lovaði màr?

119.
Sjúrður stakk til hjartað,
tó vegurin vàr trangur,
steikti hann tàð á teini,
íð tríati àlin vàr langur.

120.
Sjúrður gjördist á hendi heitur,
hann brá sàr í munn,
fuglar og so alskins djór
vóru honum á máli kunn.

121.
Tàð sögdu honum villini fuglar,[1]
uppi sitja í eik:
sjálvur skalt tú Sjúrður
eta àf tíni steik.

122.
Sjúrður steikti hjartað
og tàð àf teini dró,
Regin legðist at drekka
ormsins eiturblóð.

123.
Regin legðist at drekka
ormsins eiturblóð,
Sjúrður gàv honum bànasár
í spori sum hann stóð.

124.
Tàð vàr hin ungi Sjúrður,
sínum svörði brá,
síðan kleyv hann Regin smið
sundir í luti tvá.

125.
Mikið mundi Sjúrður
gullið eignast tá,
tí hann vá tann frænarorm,
á Glitraheiði lá.

126.
Árla vàr um morgunin,
tàð roðar firi sól,
hann bindur upp á Gràna bàk
gullkistur tolv.

---

[1]) Til tess svàraði viga, *L.*

127.
Tolv gullkistur legði hann
hvörjuminni klakk,
sjálvur settist hann omaná,
so er màr frásagt.

128.
Síðan settist Sjúrður
at ríða omaná,
Gràni sprakk um lingheiðir, [1]
og reiður vàr hann tá.

129.
Hesturin rennur í oyðumörk,
leiðin vàr honum ei kunnig,
Sjúrður svàv á teirri nátt
undir so köldum runni. [2]

130.
So treður hann Gràni
grót ratt sum völl,
tílíkur kemur eingin aftur
á ríka [3] kongins höll.

131.
Nú skàl latta ljóði àf,
eg kvoði ei longur á sinni,
so skàl tàka upp annan tátt,
og víðari leggja í minni.

---

1) Lindajir, *S*; Lindara, *L*.

2) *N. har herefter 2 vers, som også med nogle afvigelser findes i S.* Sjúrður svàv a teirri nátt undir so köldum runni, tað er màr àf sonnum sagt, hann gisti tà Aldirunu (í Holmgörðum, *S*.) — Sjúrður sàðlar gangara sín um morgunin so snimma, hon fìlgdi honum so langt a leið, men nú grætir Aldiruna,

3) Buðla.

Sjúrðar kvæði.

Annar táttur: Brinhild.

1.
Eg hàvi eina rímu hoyrt,
gjörd er í grønari líð,
tàð vàr first í firndini,
tàð brast [1] í Buðlans tíð.
Viðgangur:
Gràni bàr gullið àf heiði,
Gràni bàr gull àf heiði,
brá hann sínum brandi àf reiði,
Sjúrður vann àf orminum,
Gràni bàr gullið àf heiði.

2.
Í fornum dögum kongur ráddi,
Buðla skulum vàr nevna,
átti sàr so væna dottur,
borin til gott at evna.

3.
Kongur ræður firi langari lund,
bjarti Buðlin kallast,
tívin telur málm og ring
við sínar hirðir allar. [2]

4.
Nevnd vàr onkadottir hans
gjögnum grøna líð,
kallast Brinhild Buðla dottir,
tàð hit væna vív.

5.
Nevnd vàr onkadottir hans
gjögnum grøna lund,
kallast Brinhild Buðla dottir,
tàð inniliga sprund.

6.
Brinhild situr á Hildarfjalli
hon er dottir Buðla,
teir sögdu so frá í bragdar tátti,
ljós fann àf henni skugga.

7.
Brinhild situr á Hildarfjalli,
mitt í fàðir síns veldi,
ljómin skein àf axlagrein,
tàð vàr sum at líta àt eldi.

---

1) barst til?

2) *Dette vers kun hos L.*

8.
Brinhild situr í stólinum,
kembur hon sítt hár,
fínt er tàð sum silki,
gull ber litur á.

9.
Brinhild situr í sàlinum,
sum ríkir ganga inn,
ongan tikir Buðla dottir
vera javnlíka sín.

10.
Hàna bóðu mangir menn,
konga sinir og jalla,
Brinhild vàr so biðlavond,
hon segði teir burtur allar.

11.
Tàð vàr reystur kongurin,
sveipar hann seg í skinn,
so gongur hann í høgaloft
firi dottur sína inn.

12.
Hoyr tàð mín hin sæla dottir,
tú elvir màr miklan vanda,
at tú noktast hvörjum manni,
íð tàr býðst til handa.

13.
Hvör leingi viltú, dottir min,
eyka màr tà sorg,
at tú noktar hvönn at eiga,
higar kemur í borg?

14.
Tegið, tegið, fàðir mín,
tàr tàlið ikki svá:
ikki er komin hin veldigi harri,
íð màr er sámi at fá.

15.
Ikki er komin hin veldigi harri,
íð màr er sámi at fá,
eystan firi londini,
hàr stendur mín hugur á.

16.
Sjúrður heitir sàmi màður
Sigmundar svein,
tàð vàr hin unga Hjördís,
hon bàr hann í heim.

17.
Undarliga hevir tú
tær ástir við tàr lagt,
at tú unnar mannin tann,
íð tú hevir ikki satt;

18.
Tàð hàva màr nornur skapt,
liggur í brosti trá,
níggju vetur unti eg Sjúrð,
eg ei við eygum hann sá.

19.
Til tess svàraði kongurin,
hann drekkur mjöðin reina:
hvàt er hann Sjúrður frægari [1]
enn àðrir kongsins sveinar?

---

1) mætari, N.

20.
Hoyr tàð mín sæla dottir, [1]
tàð sigi eg tàr enn:
hvàt er hann Sjúrður frægari
enn àðrir kongsins menn?
21.
Tàð er Sjúrður frægari
enn àðrir kongsins menn,
tí hann fellir heidningar
hundra um í senn.
22.
Tàð er hann Sjúrður frægari
enn àðrir kongsins garpar,
sàðil hans og brinja hans, [2]
tey glogva sum gullið bjarta.
23.
Hoyrt hàvi eg frásagt
snildu hans og bragdi,
tá ið hann tann frænarorm
við svörðinum niður lagdi.
24.
Hoyrt eg hàvi frá tí sagt,
ikki vàr eg hjá,
tá hann vann tann frænarorm,
á Glitraheiði lá.
25.
Tá íð hann vá tann frænarorm,
á Glitraheiði lá,
mikið mundi Sjúrður
gullið eignast tá.
26.
Sjúrður vá tann frænarorm,
tí er hann so ríkur,
eingin màður á Húnalondum
honum kann vera líkur.
27.
Hoyr tàð mín sæla dottir,
legg nú til tess ráð,
hvussu vit skulum tann mikla
mann
àf sínum landi [3] fá.
28.
Tú skalt làta màr sàlin [4]
í oyðum mörkum gera,
við so lítlari tànastu
skàl eg hàrinni vera.
29.
Tú skalt seta màr gullstólin [5]
í oyðumörk at stá,
sum teir kunna dvörgar tveir
betst við rúnum slá.
30.
Sum teir kunna dvörgar tveir
betst við rúnum slá,
bæði við royk og váðaluga,
sum sàlinum brennur á. [6]

---

1) veldiga søta, *S.*
2) teymarnir, *L.*
3) öðrum londum *L. og S.*
4) steinsàlin. *S.*
5) Tú skalt làta mar sàlin biggja, *L; S. har samme begyndelse som forrige vers.*
6) og so miklan váðaluga làt tú hàrum gá, *L.*

31.
Hesin sàmi váðalogi,
hann mann meg so verja,
eingin uttan Sjúrður frægi
hàr torir á at herja.

32.
Hann làt henni sàlin tann
í oyðumörk so gera,
við so lítlari tànastu
hon fór hàrí at vera.

33.
Hann làt henni sàlin tann
í oyðum mörkum slá
bæði við royk og reyðan luga, [1]
sum sàlinum brennur á.

34.
Og so miklan váðaluga
làt hann hàrum vera
sum teir kundu dvörgar tveir
betst við rúnum skera.

35.
Og so miklan váðaluga
làt hann hàrum slá,
ikki máttu dvörgarnir
við svikunum ná.

36.
Árla vàr um morgunin,
sólin roðar í fjöll,
tàð ríður so mangur edilingur
í Buðla kongsins höll.

37.
Árla vàr um morgunin,
sólin brágar í brún,
ríða so frægir edilingar
í Buðla kongsins tún.

38.
Ríða so frægir edilingar
í Buðla kongsins tún,
Brinhild situr í stólinum,
hon ber gull á brún.

39.
Buðli kongur í sàlin gongur
biður frúgv við svàri:
komin er hann Gunnar kongur
niðan úr Júka gàrði.

40.
Hoyr tú Brinhild, dottir mín,
gera skaltú tàð,
komin er hann Gunnar kongur,
honum sigir tú jà.

41.
Buðli kongur á golvi stendur,
stiðjar seg við borð,
Brinhild unga, dottir hans,
hon tàlar ikki eitt orð.

42.
Brinhild seg úr stóli lifti,
glogvar í gulli reyð,
skundaði sàr àf Buðlans borg,
hon gongur á Hildarheyg.

---

1) vaðaluga, *S.*

43.
Grímur og Högni Júkason,
teir møttust á grønun völli,
moyjar hvukku í Hildarsàli,
tá skelvur høga Buðlans höll.

44.
Grímur og Högni Júkason,
teir slógust við bitrum brandi,
Brinhild situr í váðaluga,
mitt í fàðirs síns landi.

45.
Settist aftur í giltan stól,
hon smílist undir lín:
hvör, ið heldur á váðalugan,
hann skàl vera mín. [1]

46.
Brinhild situr í giltum stóli,
tàð hit væna vív,
dregur hon Sjúrð àf öðrum londum
sàr til sorgar tíð.

47.
Sjúrður vaknar árla morgun,
telur frá sínum dreymi,
so vàr hann i víggi førur,
sum ájin rennur í streymi.

48.
Meg droymdi, at Gràni
í reyðum luga stóð,
firi honum á grønum völli
rann so mikið blóð.

49.
Meg droymdi, eg sàt á Gràna bàki,
eg spardi hann ei at koyra,
firi honum á grønum völli
so mikil rann mannadroyri.

50.
Meg droymdi, tàð brast lindin mín,
gull og búgvið belti,
meg droymdi, at mítt góða svörð
á giltum hjálmi smelti. [2]

51.
Sjúrður klæðist árla morgun [3]
hann ber lov og prís,
hann gekk í sín urtagàrð,
og mangt vàr hann hàr vís.

52.
Tàð sögdu honum ígurnar, [4]
uppi sitja í lund:
væn er Brinhild Buðla dottir,
hon stundar á tín fund.

53.
Tàð sögdu honum villini fuglar,
uppi sótu í eik:
væn er Brinhild Buðla dottir,
hon væntar á tín leik.

---

1) *Versene fra 35 til 45 ere optagne efter Lyngby*; *de mangle i de andre optegnelser.*
2) *Versene 47 til 50 ere indskudte efter optegnelsen på Sandø.*
3) *Således S*, ; klæðist í Holmgörðum, *N.*
4) villini fuglar, *S.*

54.
So frætti tað Sjúrður
eystur í sítt land:
Brinhild situr á Hildarfjalli,
hon er biðlavond.

55.
Árla vàr um morgunin,
sólin skein so víða,
hann tàlar til Víggrím Gunnarsson,
tú sàðla màr hestin fríða.

56.
Út vàr loystur gangarin,
íð Sjúrður skuldi á ríða,
hann vàr prýddur við skarlàk
niður á meðal síðu.

57.
Út vàr leiddur gangarin
undir hallarvegg,
hann vàr prýddur við skarlàk
niður á hóvarskegg.

58.
Gullbúnar handskanar
dregur hann sàr á hand,
so ríður hann Sjúrður
beina götu fram.

59.
So reið Sjúrður Sigmundarson
víðan vegin fram,
giltir leika ringarnir,
hans góði gangari rann.

60.
Tolv gullringar
hevði hann hàríhjá,
drottningaringin reyða
setti hann omaná.

61.
Tolv gullringar
dregur hann sàr á hand,
síðan kvittar nýtur drongur
á Buðla kongsins land.

62.
So gongur hann Gràni
á gróti sum á völl,
slíkur kemur ikki aftur
á Buðla kongsins höll.

63.
So gongur hann Gràni
á gróti sum á sand,
eingin kemur tílíkur
á Buðla kongsins land.

64.
Hann reið sàr so niðarlàga
við Júka görðum fram,
úti stendur hon Grimhild
við so mangan mann.

65.
Úti stóð hon Grimhild
við so mangan mann,
við báðum sínum hondunum
hon í hans teymar rann. [1]

1) ti hon vildi forvitnast, hvàr ið Sjurður riður fram; *L.*

66.
Við báðum sínum hondunum
hon í hans teymar rann,
tí hon sá ikki á hestbàki
ein týðuligari mann.

67.
Tí svàraði Sjúrður Sigmundarson,
kinnar ber hann so baldar:
eg vitsti tà onga kvinnu vera,
mín gangara tordi at halda.

68.
Sjúrður, stedga tíni ferð,
og tàla nú við meg,
eg eigi màr so væna dottur,
íð ást vil leggja við teg. [1]

69.
Eg stedgi ikki mínari ferð,
allt meðan min gangari rennur,
eg fàri màr á heygin fram,
sum váðalogin brennur.

70.
Eg stedgi ikki mínari ferð,
mín gangari rennur í lund,
eg fàri màr á heygin fram
at skuða tàð væna sprund.

71.
Tàð er enn sum ofta firr,
biðlar fàra at fríggja,
eingin tordi longur fram,
enn váðalugan at síggja.

72.
Merkismàður orðum tàlar,
tungan mælir at inna:
hvör íð heldur á váðalugan,
hann skàl tà jomfrú vinna.

73.
Grímur ríður á grønum völli,
kinn ber hann so balda,
hann vendi sínum hesti frá,
tá íð hann skuldi í bálið halda. [2]

---

1) við ástir vil eiga teg, *L.*

2) *Disse 3 vers optagne efter L; i sin trykte samling af kvæder har Lyngby herefter følgende:*

a) Gunnar kongur til orða tekur, heldur át ti gleim:
nú skàl tàka tàð væna vív og føra til hallar heim.

b) Gunnar riður á grønum völli *o. s. v. som vers 73.*

c) Teir royndu sínar hestarnar, hvör við sínum lit,
ikki vildi Gràni ganga, tí hann hevði manns vit.

d) Teir skiftu sínum búnaði, öllum sínum lit,
ikki vildi Gràni ganga, tí hann hevði manns vit.

e) Ikki vildi Gràni ganga, tí Gunnar honum reið,
firr enn hin ungi Sjúrður honum a herðar neig.

Disse vers findes ikke på dette sted i nogen af mine optegnelser, ikke heller i det af Lyngby benyttede håndskrift på det kongl. bibliothek, men derimod findes de alle, undtagen b. nedenfor efter Sigurds drab, kun med enkelte forandringer, som Sjúrðar lik *istf.* væna vív *(a), så at de vist vilkårligt ere flyttede herhen.*

74.
Sjúrður frægi til orða tekur,
frá mann frættast víða:
eg beri tàð merki í mín skjold,
eg skàl nú hàrí ríða.

75.
Eingin reið á Brinhildar heyg
uttan Sjúrður snàri, [1]
gekk um [2] royk og váðaluga
hann og hestur hans Gràni. [3]

76.
So stígur hann Gràni
á foldina fast,
innarlàga við heygsdir
tá hóvsporið brast.

77.
So stígur hann Gràni
drýstuliga fram,
heitur vàr tá eldurin,
íð Sjúrði um lendar brann.

78.
Sjúrður kvittar á Brinhildar heyg,
sum eingin tordi firr
við sínum svörðinum
kleyv hann heygsdir.

79.
Og við sínum svörðinum
kleyv hann lokur frá,
sá hann hvàr tàð væna vív
í herklæðum lá.

80.
Sjúrður frægi í sàlin gongur,
víða um seg higgur,
sàr hann hvàr tàð væna vív
eina í seingini liggur.

81.
Hann sá hvàr hit væna vív
í herklæðum svàv,
hevði hann upp sín bitra brand,
hann sprettir brinju àf.

82.
Vaknar upp Brinhild Buðladottir,
hon higgin um seg leit:
hvör átti henda bitra brand,
íð brinju àf màr beit?

83.
Upp vaknar hon Brinhild,
víða um seg sàr:
hvör er sá hin djarvi drongur,
íð sprettir brinju àf màr?

84.
Sjúrð skaltu nevna meg
Sigmundar svein,
tàð vàr drottning Hjördís,
hon bàr meg í heim.

85.
Riðin eri eg àf öðrum londum [4]
higar nú til tín,
Sjúrður heiti eg Sigmundarson,
veldiga sota mín.

---

1) frægi, *S.* 2) gjögnum, *L og S.* 3) graji, *S.* 4) àf Norðlondum, *L.*

86.
Brinhild setist upp undir seg,
smílist undir lín:
ver vælkomin àf öðrum londum
higar nú til mín.

87.
Hoyr tàð Sjúrður Sigmundarson,
hvör vísti tàr leið
gjögnum royk og váðaluga,
at tú higar reið?

88.
Tàð sögdu màr fuglar tveir
gjögnum grøna lund:
væn er Brinhild Buðladottir,
hon stundar á tín fund.

89.
Tàð sögdu màr fuglar tveir
àr á mínari leið:
væn er Brinhild Buðladottir,
tí eg higar reið,

90.
Hoyr tàð Sjúrður Sigmundarson,
ver nú ei so bráður,
gakk tàr first í fàðir míns gàrð
og tàk àf honum ráð. [1]

91.
Svàraði Sjúrður Sigmundarson,
bæði vàr vænur og vitur:
tú hevir so lítil góðráðini
àf fàðir tínum tikið.

92.
Tú hevir so leingi Brinhild
stundað á mítt mál,
eg fàri ikki til fàðir tín
at tàka àf honum ráð.

93.
Hann legði sínar ástir sàman
við tàð mentar [2] sprund,
tá vàr Ásla Sjúrðardottir
gitin á teirri stund.

94.
Blíður legði hann armanar
ivir Brinhildar háls,
eg svörji tann eið á míni trú,
hàr býr ikki undir fals.

95.
Tolv gullringar
legði hann henni á fang: [3]
hetta skàl vera tàð firsta
várt elskógar band.

96.
Tolv gullringar
legði hann frúnni á fang,
síðan legði hann omaná
tann dýra drottningaring.

---

1) leita við hann ráð, *S.*
2) menjar (?), *N.*
3) dró hann henni á hand, *L.*

97.
Tolv gullringar
setti hann henni á arm:
hetta skàl vera tàð annað
várt elskógar band.

98.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
skortar hann ei fíggjar,
bindur upp í Brinhildar flattu
gullringarnar tríggjar.

99.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
skortar hann ikki eyð,
hann vàr sàr í moyjarsàli
mánarnar sjey.[1]

100.
Brinhild, tàk màr sàðil og boxl,[2]
ring og brinju[3] síða,
eg hàvi lítil örindi
burt annanstàð at ríða.

101.
Sit tú heldur her við frið
og leika við màr í talvi,
Júki kongur dottur eigir,
so sterk við tröllskum alvi.

102.
Tú mant verða àf aldri ungur,
lívið mann teg tróta,
tú mant eignast Guðrunu,
mín mant tú ikki njóta.

103.
Tàð tikir màr undarligt
slíkt skàl meg ikki henda,
eg mann ikki mínar ástir
frá tàr Brinhild venda.

104.
Svàraði Brinhild Buðladottir,
tekur um hjarta at köla:
Júki kongur dottur eigir,
við ástir mann teg tøla.

105.
Hoyr tú tàð nú Sjúrður,
eg gevi tàr fingurgull,
ríð tú ikki til Grimhild,
tí hon er àf svikum full.

106.
Hon filgdi honum so langt á leið,
bàð honum góðan dàg:
fàr væl heilur og happadrjúgvur,
allt gangi tàr væl.

107.
Tàð vàr Brinhild Buðladottir,
bàð honum góðan frið:
fàr væl heilur og happadrjúgvur,
allt gangi tàr við.

108.
Bædi heil og happadrjúgv
skiljast vit á sinni,
Sjùrður, goym væl hesi orð,
og legg tey væl í minni.

---

1) *Dette efter S.* 2) boxl *og* teym, *S.* 3) ringabrinju, *S.*

109.
Til tess svàraði Sjúrður,
hin gævuligi drongur:
aldri tú, mín veldiga søta,
màr úr huga gongur.

110.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
helt seg í sàðilbuga,
hann kissti frúnna Brinhild
fast àf heilum [1] huga.

111.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
kom hàr ríðandi í gàrð,
úti sjálvur Buðli kongur
firi honum vàr.

112.
Ver vælkomin Sjúrður
higar nú til mín,
drekk nú hvàt tàr betur líkar
mjöðin ella vín.

113.
Lítið er màr um mjöðin tín,
allvæl minni um vín,
gev màr ungu Brinhild,
onkadottur tína.

114.
Ver vælkomin Sjúrður,
tú tarft ei boðini senda,
fullvæl eg tíni forlög veit,
hvör tàr skàl ganga til enda.

115.
Tú mant verða àf aldri ungur,
lívið mann teg tróta,
tú mant eignast Gudrunu,
og Brinhild ikki njóta.

116.
Hevir tú Brinhild lovað trú,
væl mant tú vilja halda,
Guðrun blandar valmanna drikk,
tàð mann sútir valda.

117.
Undarlig eru tey orðini,
tàð mann meg ei henda,
eg mann ikki mínar ástir
frá tíni Brinhild venda.

118.
Tí svàraði Buðli kongur,
tekur um hjarta at köla;
Júki kongur dottur eigir,
við ástum mann teg tøla.

119.
Tàð tikir màr undarligt,
og ei mann tàð meg ná,
at eg skàl mínar ástir
frá tíni Brinhild slá.

120.
Hoyr tú tàð nú Sjúrður,
ger tàr ei tà skomm,
ríð tàr ikki so niðarlàga
hjá Júkagörðum fram.

---

1) miklum, *S.*

121.
Ríð tú ikki so niðalàga
við Júkagàrðar fram,
úti stendur hon Grimhild[1]
við so mangan mann.

122.
Úti stendur hon Grimhild
við so mangan mann,
gjarna vil hon forvitnast,
hvört tú ríður fram.

123.
Gjarna vil hon forvitnast,
hvört tú ríður fram,
tí hon sàr ikki á hestbàki
ein týðuligari mann.

124.
Hann filgdi honum so langt à leið,
bàð honum góðan dàg:
fàr væl heilur og happadrjúgvur,
allt gangi tàr væl.

125.
Sjúrður reið á skógin burt,
allt firi uttan váða,
hann sá tàð hit illa djór
berjast við bogvar báðar.

126.
Hann sá tàð hit illa djór
berjast við bogvar báðar,
eldin goysti, eitur spýði,
tá stóð lív í váða.

127.
Sjúrður situr á Gràna bàki,
hann tikist ei leið at finna,
Gràni bæði beit og sló,
hann leitst til imsa kinna.

128.
Hestin villti hon undir honum,
hann mátti ei finna leið,
síðan mátti Sjúrður venda
til Júkagàrðar heim.

129.
Burtur hvarv hit illa djór,
burt úr Sjúrðar eygum,
sá hann hvàr íð Grimhild sàt,
væl lögd við bondum beyjum,

130.
Hann reið sàr so niðarlàga
við Júkagörðum fram,
úti stendur hon Grimhild
við so mangan mann.

131.
Úti stendur hon Grimhild
við so mangan mann,
báðum sínum hondunum
hon í hans teymar rann.

132.
Sjúrður, stedga tíni ferð
og tàla nú við meg,
eg eigi màr so væna dottur,
íð ást vil leggja við teg.

[1]) Guðrun, *N.*

133.
Væn er Guðrun dottir mín,
hvàr hon gongur inn,
rósur og so liljur,
tær lýsa àf hennara kinn.

134.
Væn er Guðrun dottir tín,
tàð er tàr væl betri, [1]
hon er ikki meira Brinhild lík,
enn summar líkist vetri.

135.
Gakk tú nú í höllina inn,
fátt verði tàr á vási,
tú drekk so títt àf dýrari krús,
tín gangari stendur í lási.

136.
Út kom frúgvin Guðrun
í einum stakki blávum,
flattað hár á herðar lá
við silkibondum smávum.

137.
Tàð vàr Grimhild Júka drottning,
hon tàlar til dottur sína:
gakk tú tàr í kjallara,
tú blanda mjöð og vín.

138.
Gakk tú tàr í kjallaran,
og blanda mjöð og vín,
og so mikið óminni
làt tú hàrútí.

139.
Tí svàraði Guðrun Júkadottir,
tungu bàr so snjalla:
hàva tàð íð annar eigir,
tàð mann lukkast valla.

140.
Nogvir eru í vorum londum
konga sinir og jalla,
girnast tann, íð onnur eigir,
tàð mann lukkast valla.

141.
Hon hevði upp sína høgru hond,
gàv Guðrunu högg á tenn,
blóðið dreiv í barmin niður,
sóvu tàð mangir menn.

142.
Tig tú Guðrun dottir mín,
mangt má smægin líssa,
betri vàr tó sjálv at biðja,
enn góðan mann at missa.

143.
Guðrun gekk í kjallaran,
blandaði mjöð og vín,
og so mikið óminni
làt hon hàrútí.

144.
Allt so mikið óminni
làt hon hàrútí,
bàr so inn firi Sjúrð hin unga,
bàð hann drekka til sín.

---

1) tàð er tí (tàr) ei betur, *L.*

145.
Drekka fór so dýran dramm, [1]
drakk àf horninum leingi,
Sjúrður [2] missti minni allt,
og bøta kann hann eingin.

146.
Drekka fór so dýran dramm,
drakk àf horninum bjarta,
Sjúrður missti minni allt
og brúður úr buðlungs [3] hjarta.

147.
Tá íð hann hevði drukkið,
greiddi hann aftur ker,
hann mintist ei á frú Brinhild
og ikki hvàr hann er.

148.
Guðrun drakk tá afturímót
til tann dreingin mæta,
Sjúrði kom einki annað í hug
enn Guðrunu vil hann hàva.

149.
Tàð er vonda frú Grimhild,
hon tàlar til dottur sína:
gakk tú tàr í skemmu inn
og reið firi gesti tínum.

150.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
tók sàr frú at festa,
snarliga làt til brúdleyps ætla,
hann làt ikki leingi fresta.

151.
Drukkið vàr teirra brúdleypið
kátt vàr teirra lív,
gingu so bæði í eina song
Sjúrður og hans vív.

152.
Fimti vóru voxljós brend
firi teim vønu eingjum,
kongurin og hirðin öll
filgdu teim àt seingjum.

153.
Sjúrður gekk í skemmu upp,
til Guðrunar vegin finnur,
frætti tàð Brinhild á Hildarheyg,
nú rann henni illt í sinni.

154.
Brinhild gekk àf Hildarheyg,
táð hit væna viv,
kappin gisti Guðrunu,
men Sjúrður missti lív.

155.
Brinhild firi munni mælir,
tár á kinni mann fljóta:
ikki skàl Guðrun Júkadottir
tann afrekskappa njóta.

156.
Brinhild firi munni mælir,
sorgartíð skàl eg kalla:
at hàva tann, íð onnur ár,
tàð skàl lukkast valla.

---

1) *sàledes L.*; drekka fór sum droyrin dramm, *N.*; drikkurin fór sum dýrur drambur, *S.*
2) mjelingur, *L.*
3) brúður *og* Buðlans hjarta, *N.*

157.
Árla vàr um morgunin,
tàð roðar firi sól,
fóru sàr út á vatn at tváa, [1]
fögur vóru fljóð.

158.
Árla vàr um morgunin,
sólin roðar í líð,
fóru sàr út á vatn at tváa,
fögur vóru vív.

159.
Møttust tær á miðjari leið
Brinhild og Guðrun Júka,
onnur teirra gleði bàr,
og onnur harmin sjúka.

160.
Møttust tær á miðjari leið
Brinhild og Guðrun unga,
onnur teirra gleði bàr,
og onnur harmin tunga.

161.
Brinhild tagdi, Guðrun sagdi,
hvör er snótin stríð:
hví mann mín bróðir Gunnar kongur
ei eignast so vænt eitt vív? [2]

162.
Tàð vàr Guðrun Júkadottir,
gjördi so mangt àf fári,
ei hon vildi nýta tàð vatn,
sum rann àf Brinhildar hári.

163.
Hon gekk sàr í ánna út,
sum fossurin rann stríður,
tí hon átti tann Sjúrð svein,
sum ein ivir allar ríður.

164.
Guðrun leyp á ánna út,
sum fossurin rann hàrður,
tí hon átti Sjúrð svein,
sum hövur ivir allar bàr.

165.
Henda sàma reyða ring,
tú sart á armi mínum,
gàv màr Sjúrður Sigmundarson,
tàð vann eg í stríði tínum.

166.
Tí svàraði Brinhild Buðladottir
àf so tungun stríði:
firi títt orð skàl Sjúrður doyja,
um eg verði á lívi.

167.
Tàð at tú neytst tann mikla kappa,
tàð vàr ei mítt ráð,
eg hevði ást við Sjúrða lagt,
áður enn tú hann sá.

168.
Sjúrður hevir tín moydóm spillt
og brotið Buðlans fràma,
ríkum kongi tú gavt teg í vold
og nú hàvi eg tann sàma.

1) *rettet for:* tàka, *jfr*, *v. 162.*

2) unna so björtum vívi, *N.*

169.
Tú tarft ikki falssnóta
brigda màr tàð svá,
firi títt orð skàl Sjúrður doyja,
um eg liva má.

170.
Jkki ottist eg hottur tínar,
tó tú ert í orðum stív,
sá er eingin í Júkagörðum,
ið ræður um Sjúrðar lív.

171.
Sirgjandi[1] gekk frú Brinhild
í sín sàl at sitja,
Gunnar kongur frægur og fúsur[2]
hennar reið at vitja.

172.
Brinhild gekk til seingina
á teirri somu grund,
nú tolir hon firi Sjúrði
so vonda eina stund.

173.
Frætti tàð Sjúrður Sigmundarson
á teirri somu stund,
sjálvur fór hann at vitja
hit inniliga sprund.

174.
Tàð er eingin hunskur riddari,
ið gjört hevir sum tú,
tú hevir svikið fljóðið tàð,
tú firstur lovaði trú.

175.
Hoyr tàð mín hin veldiga søta
kenn màr einki um,
vendur vàr màr hugurin
frá hesum ástum tínum.

176.
Tàð firsta Brinhild mundi
Sjúrð við eygum sjá,
tá mundi tàð væna vív
eina unga dottur fá.

177.
Til tess svàraði Brinhild
first á orði tá:
berið mítt barn á ánna út,
eg vil tàð ikki sjá.

178.
Tóku Áslu Sjúrðardottur,
floyttu oman eftir á,
stórar ájir og stríðir streymar
bóru hàna londum frá.

179.
Mangur hevir høttur notið
firi fàgurt vív,
nú er komið àt efstu stund,
at Sjúrður missir lív.

180.
Sjúrður vàr ein afrekskappi,
hann brá sitt svörð í droyra,
og honum voldu kvinnur deyða
sum tàr skuluð fáa at hoyra.

---

[1]) Grátandi, *L. og S.* [2]) firstur *og* fremstur, *L.*

181.
Brinhild situr í sínum sàli
við so tungum móði,
hvörki mátti mæla ella sitja
hit inniliga fljóðið.

182.
Gunnar[1] gekk í höllina inn
við hvössum slíðraspjóti:
hann skàl hàrðan deyða tola,
íð tàr hevir gjört ímóti.

183.
Tàð vàr hon Guðrun sistir tín,
hon voldi màr tàð stríð,
tí hon hevir tann Sjúrð svein,
sum ein ivir allar ríður.

184.
Brinhild lá í sínari song,
og Gunnar[2] stóð firi stokki,
ippist nú ráð àf illari dáð,
so kaldur er kvinnu tokki.

185.
Ei fært tú nàkað indi àf màr,
ei tarft tú tàð trá,
firr tú hevir tann Sjúrð svein
tikið burt londum frá.

186.
Hoyr tàð mín hin veldiga søta,
tí vil eg einki trúgva,
at tú vilt honum Sjúrði unga
svik til handar snúgva.

187.
Gunnar so til orða tekur:
nú mann tàð so vera,
Sjúrður er mín heitbróðir,[3]
eg kann honum einki gera.

188.
Ei fært tú nàkað indi af màr,
ei tarft tú tàð vænta,
so leingi eg Sjúrð við eygum sàr,
so seint mann angur latta.

189.
Hoyr tàð mín hin veldiga søta
tú elvir màr miklan vanda,
hvursu skàl eg Sjúrð àf lívi fá,
sum einki svörð kann granda.

190.
Tí svàraði Högni Júkason,
hann gjördist í kinnum bleikur,
tàð eru fullir fimtan vetur,
síðan vær fremdum leik.

191.
Brinhild setist í gullstólin,
frá mann frættast víða,
nú skulu teir Júkungar
burt á skógin ríða.

192.
Brinhild situr í stólinum,
spàlir við giltum knívi:
tit komið ei aftur í mína höll,
meðan Sjúrður er á lívi.

---

1) Högnar, *L.* 2) Högnar, *L.* 3) *dette ord usikkert.*

193.
Hoyr tàð Brinhild Buðladottir,
legg sjálv til tess ráð,
hvussu vit skulum Sjúrð hin unga
àf sínum lívi fá.

194.
Tit gevið Sjúrði salta krás
og hàrtil einki drekka,
ríðið so á skógin burt
allt firi uttan ekka. [1]

195.
Tú bið hann býta sàðil,
tú bið hann býta hest,
hàv tú svik í hjartanum,
tú làt sum tú kant betst.

196.
Sjúrður gongur í höllina inn,
vænur er hann og vitur,
sum hon Brinhild Buðladottir
firi í stólinum situr.

197.
Sjúrður stendur á hallargolvi
við giltan sköld í hendi,
Brinhild unga Buðladottir
eyguni frá honum vendi.

198.
Sjúrður so til orða tekur,
kappin tann hin reysti:
tá íð eg komi àf skógi heim,
tá skàl eg teg festa.

199.
Til tess svàraði Brinhild,
í tungu vàr hon snjöll:
eg lovi ikki togva kongar
báðar í eini höll.

200.
Svàraði Brinhild Buðladottir,
sorg um hjarta ber:
hoyr tàð Sjúrður Sigmundarson,
tú festir ikki meg.

201.
Tá vàr rómur í buðlungs höll,
sveinar ríða út,
Brinhild sàt eftir í giltum stóli,
hon fellir tár á dúk.

202.
Buðli kongur til orða tekur
bæði àf móði og ekka:
fájið Sjúrði hjálm og svörð
og hornið úr at drekka. [2]

203.
Eingin unnar so öðrum væl,
at sínum àf mann biggja,
ikki skàl Sjúrður Sigmundarson
longur í heiminum biggja.

---

[1]) Brinhild firi munni mælir, sorg um hjarta mann rökka: gevið Sjúrði salta kras og hàrtil einki drekka, *L. opt.*

[2]) fajið Sjúrða hjalmin tann, ið hann skàl undan drekka, *L.*; *her rettet jfr. v. 215.*

204.
Tí svàraði Buðli kongur,
hann heldur á ringinum reyða:
hoyr tàð Brinhild dottir mín,
hví elvir tú Sjúrði deyða?

205.
Minnist tú Brinhild dottir mín,
minnist tú tà tíð,
drótt tú Sjúrð àf Norðlondum
ígjögnum grøna líð.

206.
Minnist tú tàð Brinhild,
sæla dottir mín,
tú drótt Sjúrð àf Norðlondum
á Hildarheyg til tín.

207.
Buðli kongur àf sàli gongur
henda morgun snimma,
eftir situr Brinhild
við hond upp undir kinni.

208.
Ríða teir á skógin burt, [1]
Sjúrður í teirri ferð,
hann vitsti ei àf svikunum
teir hövdu í [2] ráðagerð.

209.
Brinhild stendur í höllini,
sàr hon út so víða,
Sjúrður frægi firstur og fremstur
firi Júkungunum ríður.

210.
Brinhild settist í giltan stól,
àf so miklari pínu,
møðig fellir hon tárini
á báðar armar sínar.

211.
Brinhild grætur møðiliga,
tàð hit væna vív:
fàr væl Sjúrður Sigmundarson,
eg síggi teg ei á lívi.

212.
Ríða teir í skógin burt,
glàðir firi uttan ekka,
teir góvu Sjúrði salta krás,
og hàrtil einki drekka.

213.
Drekka teir úr sínum horni [3]
bæði títt og ofta,
eftir liggur Sjúrðar horn
heima á Júka [4] lofti.

214.
Drekka teir úr sínum horni
allt firi uttan ekka,
Sjúrður situr á Gràna bàki,
nú listir hann at drekka.

215.
Drekka teir úr sínum horni,
glàðir firi uttan sút,
Sjúrður loysir hjálmabond,
hann stígur úr sàðli út.

---

1) út ríða teir Júkungar, *L. 5 opt: N. her har hjálmi, men i det følgende vers horni.*
2) bundu, *L.*
3) *rettet, skönt også*
4) Brinhildar, *L.*

216.
Sjúrður sá ikki svikara vón,
hann steig úr sàðli út,
skundaði sàr àt kelduni,
glàður firi uttan sút.

217.
Sjúrður legðist at drekka,
sum vatn stóð firi í brunni,
sjaldan hevir góður kvistur
sprottið àf illum runni.

218.
Sjúrður legðist at drekka,
sum vatn stóð firi í veit,
Gunnar[1] àtti mækan tann,
á Sjúrðar hálsi beit.

219.
Högni stakk og Gunnar hjó
við hvössum slíðraknívi,
teir gjördu so mikið niðingsverk,[2]
teir tóku hann Sjúrð àf lívi.

220.
Högni stakk og Gunnar hjó
mest àf Brinhildar ráðum,
hevði hann vitað àf svikum firr,
màður vàr hann firi báðum.

221.
Tungan tók at mæla
bæði àf illsku og reiði:
hevði eg vitað àf svikum firr
màður vàr eg firi fleiri.

222.
Tungan tók at mæla,
hàr hann lá á völli:
hevði eg vitað àf svikum firr,
màður vàr eg firi öllum.

223.
Teir skiftu síni klæðini,
hvör við sínum lit,
ikki vildi Gràni ganga,
tí hann hevði manns vit.[3]

224.
Ikki vildi Gràni ganga,
tí Gunnar honum reið,
firr enn hin snàri Sjúrður
honum á herðar neig.

225.
Deyðan tóku teir Sjúrð svein,
førdu hann heim á skildi,
tàð hevir so mangur làtið lív
helst àf kvinnu veldi.

226.
Deyðan tóku teir Sjúrð svein,
lögdu Guðrunu á skeyt,
vitsti ei brúður hon vaknaði,
firr enn blóð um beðin[4] fleyt.

---

1) Högni, *L.* 2) *rettet istf.* neyðinsverk. 3) *Dette og følgende vers ere i alle optegnelserne anførte her skønt de ikke passe på dette sted, idet de vistnok høre til beretningen om Sigurd, som i Gunnars sted og skikkelse satte over vafurluen for at beile til Brynhild, men da denne fortælling nu er glemt ude af sangen, har jeg ikke kunnet hensætte dem andensteds; Lyngby har — vist uden berettigelse — anført dem efter vers 73 (se ovenf.)* 4) *rettet;* bæði, *L.*; benjar, *N.*

227.
Vitsti ei brúður, hon vaknaði,
firr enn blóð á beði [1] lá,
tað vàr ei so undarligt,
við sorg hon í tað sá. [2]

228.
Vaknaði Guðrun Júkadottir,
hon làt so orðum fàra:
síðst mundi eg Gunnar kongur
svikini àf tár vàra.

229.
Guðrun setist upp undir seg,
strýkur sveita frá,
blóðigan kissti hon munnin tann,
á Sjúrðar hövdi lá.

230.
Tí svàraði Guðrun Júkadottir,
tekur til orða svá:
eg skàl hevna Sjúrðar deyða,
um eg liva má.

231.
Guðrun gekk í loftið fram,
hon fór úr stakkinum reyða,
alla sína ævina
sirgdi hon Sjúrðar deyða.

232.
Hoyr tað mín hin sæla dottir,
sirg ikki Sjúrðar deyða, [3]
Artàla kongur í Húnalandi
skortar ei gullið reyða.

233.
Svàraði Guðrun Júkadottir
àf so tungum stríði:
tó skàl eg hevna Sjúrðar deyða,
um eg verði á lívi.

234.
Brinhild hevði manga nátt
sovið á Sjúrðar armi,
nú hevði hon hans deyða volt,
kik springur hon àf harmi.

235.
Brinhild sprakk àf harmi,
Sjúrður làt sítt lív,
tað mann merkjast á ástini,
at Brinhild hon vàr fríð.

236.
Brinhild sprakk àf harmi
eftir Sjúrðar deyða,
teir bóru Guðrunu gull og fæ
og mangar ringar reyðar.

237.
Tàð er satt sum tàlað er,
at mong er konan eym,
Guðrun gongur um allan heim,
hon heldur í Gràna teym.

238.
Nú skàl latta ljóði àf,
eg kvøði ei longur á sinni,
so skàl tàka upp triðja tátt
og víðari leggja í minni.

---

1) á lendar, *L.* 2) at brúður í beni brá, N. 3) Sirg ikki, sirg ikki, dottir min, sirg ikki . . ., eller: Hoyr tað Guðrun sistir min, sirg ikki . . ., *L. og hans forsk. opt.*

Sjúrðar kvæði.

Triðji táttur: Högni.

1.
Guðrun situr í Júkagörðum,
sorgina ber so tunga,
hon lovast ongum edilingi
eftir Sjúrð hin unga:[1]
Viðg: Gràni bàr gullið àf heiði
o. s. v.

2.
Guðrun situr í Júkagörðum
við trega og tungum meini,
hon lovast ongum edilingi
eftir tann Sjúrð svein.

3.
Artàla[2] gongur í höllini,
biður sàðla sàr hest:
nú skàl ríða í Júka gàrðar,
frú Guðrunu at festa.

4.
Árla vàr um morgunin,
sólin roðar á tanga,
síggja teir ein so miklan kappa
àt borgararmi ganga.

5.
Guðrun situr ivir breiða borði,
kom henni mangt í huga,
teir gingu bæði út og inn,
hendan kappa at skuða.

6.
Guðrun so til orða tekur,
skortar hon ei fíggjar:
eg skàl màr àf höllini út
henda kappa at síggja.

7.
Guðrun gekk àf höllini út
við so nýtum orðum:
tàð glogvar so gull á hesum
kappa,
sum Sjúrður reið í forðum.

8.
Artàla gongur í höllina inn,

---

1) *Versene fra 1 til 18 ere tegne efter S.; de mangle i de andre optegn.*
2) Artan, *S.*; *i alm: synges* Artàla kongur.

hann bæði er vænur og vitur,
sum hon Guðrun Júka dottir
ivir breiða borði situr.

9.

Guðrun so til orða tekur:
tàð er ei at dilja:
hvàt eru tíni örindi,
hvàt tikist tú vilja?

10.

Artàla so til orða tekur,
hann mælir àf tungum trega:
tàð eru míni örindi,
Guðrun, tín at biðja.

11.

Guðrun situr ivir breiða borði,
glogvar í gulli reyða:
eg lovist ongum edilingi
eftir Sjúrðar deyða.

12.

Artàla stendur á hallargolvi,
hann er nýtur drongur;
siga skaltú màr nei ella jà,
eg spirji teg ikki longur.

13.

Leingi sàt Guðrun Júkadottir.
hugsaði um tàð tá:
hon hevði lovað hevna Sjúrð,
so leingi hon liva má.

14.

Guðrun so til orða tekur,
tikin til góðar at evna:
hvussu heitir tú kappin reysti,
hvussu skàl eg teg nevna?

15.

Tí svàraði Artála,
íð gull bàr sàr á hond:
tú skalt nevna meg Artàla kong,
íð ræður firi Húnalondum.

16.

Guðrun steig upp skundiliga,
hon ratti fram ljósa hond:
gjarna filgi eg Artàla kongi
aftur á Húnalond.

17.

Guðrun steig upp skundiliga,
hon rattir hond ivir borð,
fàgurt vàr at lýða
á teirra festnarorð.

18.

Artàla kongur í Húnalandi
(sigist [1] í bragda tàtti)
festi frúnna Guðrunu,
íð Sjúrður frægi átti.

19.

Artàla klæðist árla morgun,
hann gull ber sàr á hand,
førir hann frúnna Guðrunu
við sàr á Húnalond.

20.

Artàla klæðist árla morgun,

---

1) broytur, *L. og S.*

so er greint firi màr,
og hàna frú Guðrunu
hann førir í höll við sàr.

21.

Livdu sàman í ríkinum
allt firi uttan mein,
áttu börn, ólu àf sàr
unga sonin ein.

22.

Guðrun vàr leingi á Húnalandi,
kinn bàr hon so reyða,
nú leggur hon ráðini upp
at hevna Sjúrðar deyða.

23.

Tàð er hon Guðrun Júkadottir
letur blanda vín,
Högna og Gunnar og öllum
    brøðrum
býður hon heim til sín.

24.

Artàla kongur í Húnalandi
kátan mjöðin blandar,
býður hann öllum Júkabrøðrum,
teim stendur nú lív í vanda.

25.

Gunnar[1] gongur í höllina inn,
mann so orðum stýra:
nú skulum vær til Húnalands
Júkagarpar fýra.

26.

Sváraði Grimhild móðir hans [2]
màr tikir tàð eingin tattur,
at tit ríðið á Húnaland,
íð eingin kemur aftur.

27.

Tí svàraði Gunnar kongur,
tekur til orða svá:
tó skulum vær á Húnaland,
tàð standist hvàt àf íð má.

28.

Meðan tú fert á Húnaland
at drekka mjöð og vín,
Gíslar og Hjarnar vera eftir
báðir hjá móður síni.

29.

Gíslar og hann Hjarnar, [3]
Júkungarnir báðir, [4]
ríða teir til Húnalands
móti móður ráði.

30.

Gíslar og hann Hjarnar,
Júkungarnir tveir,
ríða teir á Húnaland —
fátt kann forða feigum.

31.

Upp stóð Grimhild drottningin,
hin svinna og hin sæla:

---

1) Högnar, *L.* 2) *således, L. og S.*; Sváraði Högni Júkason, so sigist í bragdar tátti; ríðum vær . . . , *N.* 3) Gjarnar og hann Beinir, *S.*
4) seggja brøður tveir, *N.*

kvittar tú á Húnaland,
làt meg filgja tàr.

32.

Eg kann ei síggja, móðir mín,
at tíni eygun gráta,
báran brýtur á blómukinn,
tàð hann eg ikki sjá.

33.

Svàraði Grimhild drottningin
í firsta orði tá:
tàk tú hetta rúnarkelvið
og passa væl uppá.

34.

Tàk tú hetta rúnarkelvið
bint um tínar lendar,
tàð hann öllum lásum læsa,
allar sútir rinda. [1]

35.

Sólin skín á heiðina,
hon skiggir á skjöldin fríða,
so vàr sagt, at Högni [2] kongur
skuldi undan ríða.

36.

Tàð er Högni Júkason,
hann ríður seg fram við strond,
møtir hann eini sævarkvinnu
á teim hvítu sondum.

37.

Heil og sæl, tú sævarkvinna,
sig màr àf tí satt:
eg ríði nú á Húnaland,
komi eg heilur aftur?

38.

Hoyr tàð, Högni Júkason,
eg sigi tàr àf tí satt:
ríður tú á Húnaland,
ikki kemur tú aftur.

39.

Hoyr tàð Högni Júkason,
eg sigi tàr döpur mein:
um tú fert á Húnaland,
ikki kemur tú heim.

40.

Tàð vàr Högni Júkason,
sínum svörði brá,
hjó hann hesa sævarkvinnu
sundir í luti tvá.

41.

Tekur hann hennar blóðiga
hövur,
kastar út á sund;
kroppin skjýtur hann eftir,
sukku tey bæði í grund.

42.

Ligg nú hàr tú vonda veittur,
tú hin illa kvinna,
eg skàl ríða á Húnaland
sigur af kappum vinna.

43.

Tàð er hann Högni Júkason,

---

1) *versene fra 32 til 36 kun hos L.*
2) *rettet*; Gunnar, *S.*

ríður hann fram við strond,
møtir hann einum sævarmanni
á teim hvítu sondum.

44.

Heilur og sælur mín sævar-
màður,
sig màr àf tí gleim:
eg ríði meg á Húnaland,
komi eg heilur heim?

45.

Hoyr tàð Högni Júkason,
eg sigi tàr àf tí gleim,
væl máttú ríða á Húnaland,
tí heilur kemur tú heim.

46.

So letur Högni Júkason
búgva skipini sín,
bæði letur hann í tey làða,
virtin og so vín.

47.

Oman skúgva teir flotdrekan[1]
fram úr töttum neysti,
tá stóð fast í kjàlarhæli,
loypur so fram og goysti.[2]

48.

Bræddir vóru brandar,
skorin vàr hvör stokk,
stavnur og stýri àf reyðargulli,
so vàr segl í topp.

49.

Bræddir vóru brandar,
borðini vóru ný,
giltir leika veðurringar
upp í miðjan ský.

50.

Högni vindur segl í rá,
teir út í hàvið fàra,
grátandi vendi Grimhild
aftur í Júka gàrðar.

51.

So grætur Grimhild drottningin,
tàð hit væna vív:
fàr væl Högni sonur mín,
eg síggi teg ei í lívi.

52.

Grimhild firi munni mælir:
Högni reisir á ferð,
eg kenni væl Guðrunu dottir mína,
er roynd í ráðagerð.[3]

53.

Sigldu teir frá landinum
út á saltan sjogv,
Högni tekur jarnárar tvær,
hann setist sjálvur at rogva.

54.

Ein kom màður í höllina inn,
Guðrunu sigir frá:
eg síggi skip àf hàvi koma,
seglini gul og blá.

---

1) Hann làt knórr á lunni drága, *L.*
2) í kjalborði, fram leyp knörrurin reysti, *L.*
3) bágagerð, *L.*

55.
Guðrun so til orða tekur,
öll í gulli skín:
vera mann Gunnar og Högni,
íð koma at vitja mín.

56.
Guðrun gongur í gràsagàrð,
hon reyðargull bàr á hendi,
ràmar risti hon illgerningar,
og út í hàvið sendi.

57.
Vaxa tók tá veður,
birur lá àf londum,
sundir gingu jarnárar
báðar í Högna hondum.

58.
Vaxa tók tá veður,
sandur á tilju lá,
aldan breyt í bæði borð,
so fell tann bilgja blá.

59.
Mælti tá ein lítil sveinur,
toktist komin í vanda:
hvàðan eru hesir afrekshestar,
íð eftir sjónum ganga?

60.
Högni so til orða tekur,
mælir so firi sàr:
hetta er Guðrunar illgerningar
ristar móti màr.

61.
Hetta eru eingir hestar,
ei heldur onnur ross,
tàð er Guðrunar illgerningar,
ristar móti oss.

62.
Guðrun gongur í gràsagàrð,
reyðargull ber á hendi,
loysir hon út örnir tvær
og út í hàvið sendi.

63.
Örnir tvær àf landi koma,
setast á saltan sjó,
vaxa tekur veður í ský,
aldan brýtur á ló.

64.
So vàr veður á sjónum hart,
at aldan reis frá grunni,
voldi tàð Guðrun Júkadottir,
sum illgerningar kundi.

65.
So vàr veður á sjónum hart,
tá bliknaðu[1] dreingir dýrir,
Gunnar gekk í liftingina,
Högni stóð við stýrið.

66.
So vàr veður á sjónum hart,
ogvuligt á at líta,
stýrir so Högni Júkason,
at frá dreiv mjöllin hvíta.

---

1) fölnaðu, *L.*

67.
Högni tekur sítt rúnarkelvi,
floygir tàð út firi borð,
ikki mátti illgerning vaxa,
so megnað vóru hans orð.

68.
Högni tekur sítt rúnarkelvi,
kastar tàð út á sjó,
minnka tók tá aldan,
tàð stiltist væl á ló.

69.
So vàr veður á sjónum hart,
tàð reyk bæði sjogvur og sandur,
tó vàr sagt, at Júkagarpar
slitu upp undir landið.

70.
So vàr veður á sjónum hart,
tàð hurrar í hvörjum streingi,
tóku teir havn i Húnalandi,
tí fullvæl dugdu dreingur.

71.
Tá íð teirra snekkjan
kendi fàgurt land,
kasta teir sínum akkerum
á tann hvíta sand.

72.
Kasta teir sínum akkerum
á tann hvíta sand,
firstur steig Gunnar[1] Júkason
sínum fótum á land.

73.
Firstur steig Gunnar Júkason
sínum fótum á land,
Högni og Hjarnar og allir brøður
upp á hvítan sand.

74.
Gingu teir frá strondum niðan,
so er greitt firi màr,
gingu so allir Júkagarpar
niðan í gràsagàrð.

75.
Uppi í miðjum gràsagàrði
axla teir síni skinn,
og so búnir ganga teir
í høgar hallir inn.

76.
Uppi í miðjum gràsagàrði
teir klæddust í brinjur dýru,
gingu so í høgar borgir
teir Júkagarpar fýra.[2]

77.
Tàð vàr Gunnar og Högni,
heim í gàrðin fóru,
úti Gúðrun Júkadottir
firi teimun stóð.

78.
Artàla kongur í Húnalandi
blandar mjöð og vín,
úti stendur hon Guðrun,
hon fagnar væl brøðrum sínum.

---

1) Högnar, *L.*   2) *Versene fra 35 til 77 mangle i N.*

79.
Guðrun so til orða tekur,
glàð firi uttan ekka:
gangið tit í höllina inn
tann brúna mjöð at drekka.

80.
Tàð vàr Högni Júkason,
hann inn í höllina steig,
tá sá hann á Guðrunu,
at illt undir kinnum[1] beið.[2]

81.
Guðrun so til orða tekur,
eg geri tàð ei at loyna:
fájið màr higar skjöld og svörð
frá öllum tikkum at goyma.

82.
Mælti tàð Guðrun drottningin
við hogv og higgin orð:
tàr kastið svörð og herklæði,
tàr stígið ivir borð.

83.
Svàraði Högni Júkason,
hann heldur á brýndum knívi:
eingin fær mítt svörð og skjöld,
meðan eg eri á lívi.

84.
Tí sváraði Gunnar kongur,
hann heldur á brýndum mæka:
sjálvur skàl eg vopnini goyma,
tàð mann ongan sàka.

85.
Guðrun so til orða tekur,
bàr um hjarta trá:
mætari màður Sjúrður vàr,
á gullsàðli lá.

86.
Guðrun so til orða tekur,
illskan í henni breyt:
minnist tú nàkað Sjúrð hin unga,
tú legði màr á skeyt?

87.
Svàraði Högni Júkason,
hann lítur á ringin reyða:
ei er blítt á brúnaskorum,
hon minnist á buðlungs deyða.

88.
Guðrun so til orða tekur,
hon letur àf tungu falla:[3]
minnist tú nàkað Sjúrð hin unga,
tú fordi màr heim til hallar?

89.
Svàraði Högni Júkason,
hann lítur á ringin sín:
ei er blítt á brúnaskorum,
hon minnist á Sjúrðar lík.

90.
Inn kemur Guðrun árla morgun,
illt er skàp at eggja,
borð stóð breitt við silkidúk
og bjór firi reystar seggir.

---

1) skinni? („ofta býr illt undir fríðum skinni" *er et almindeligt ordsprog).*
2) *forvansket form for* búði (bjó).
3) hon bàr tungu snjalla, *L.*

91.
Tàð vàr Guðrun Júkadottir,
hon tók sàr ker í hand,
so gekk hon í kjallaran,
sum mjöðurin fleyt íbland.

92.
Tá íð hon hevði blandað teim
mjöðin út í vín,
tá so mikið óminni
letur hon hàr útí.

93.
Og so mikið óminni
letur hon hàr útí,
ber so inn firi Högna
og biður hann drekka til sín.

94.
Higgin higgur Högni tá
àt fingurgulli góða,
sveitka tekur hans fingurgull,
tàð rodnaði ratt sum blóð.

95.
Tàð er Högni Júkason,
hann kendi tà svikalist,
biður nú Guðrun sistur sína
drekka àf skálum first.

96.
Guðrun stendur á hallargolvi,
hon rodnar ratt sum blóð,
hon hvolvdi um tàð silvurker,
á breiðum borði stóð.

97.
Kongurin klappar sàr á knæ,
sum sögur ganga frá,
Gunnar, Högna og allar brøður
hann setur nú sàr íhjá. [1]

98.
Drekka teir í Húnalandi
bæði úti og inni,
drukku mjöð og klára vín,
glàðir á hvörjum sinni.

99.
Drekka teir í Húnalandi
bæði við gleði og gleim,
illa líkar Guðrunu,
at eingin ertir [2] teim.

100.
Drekka teir í Húnalandi
bæði við gleði og gàman,
illa líkar Guðrunu,
at eingin ertir sàman.

101.
Guðrun krevir sín unga son
bæði við mekt [3] og mæti:
eg vil geva tàr gull og fæ,
stillar tú Högna kæti.

102.
Sveinur vàr ungur á aldrinum,
hann gjördi tàð hon bàð,
hann gekk àt tí borðinum,
sum Högni firi sàt.

---

1) *Versene fra 91 til 98 kun i S.*
2) nertir, *L. og S.*
3) spekt, *S.*

103.
Sveinur gekk àt borðinum,
duldan hon hann dró,
hevði hann upp sína høgru hond,
Högna á nàsar sló.

104.
Gekk hann fram àt borðinum
og Högni á nàsar sló,
voldi tàð Guðrun Júkadottir,
at drekkjan vàr óró.

105.
Högna rann tàð heita blóð
bæði um nàsar og munn,
kappin vàrð tá óstiltur,
svik vóru honum ei kunn.

106.
Tàð vàr Högni Júkason,
hann reiður borðum skeyt,
allur hin brúni mjöður
á hallargolvi fleyt.

107.
Tàð vàr Högni Júkason,
hann reiður sprakk borðum frá,
mitt á miðjum hallargolvi
komst hann fótum á.

108.
Högni upp frá borði steig,
snarliga hann sàr vendi.
meðan hann greiddi mækan til,
ígjögnum sveinin rendi.

109.
Högni upp frà borði steig
og sínum svörða brá,
hann kleyv Guðrunar unga son
sundir í lutir tvá.

110.
Eg mann ei í Húnalandi
drekka tann mjöð við grandi,
ótökk hàvi mín móðurdottir,
íð so sín son upp vandi.

111.
Guðrun gongur firi Artàla kong
og sigir honum frá:
deyður er vár ungi sonur,[1]
helst àf Högna ráði.

112.
Eg mann ei í Húnalandi
longur[2] við tàr gæta,
um tú gert ikki miklar sømdir
eftir tann dreingin mæta.

113.
Eg mann ei í Húnalandi
longur við tàr stýra,
um tú gert ikki miklar sømdir
eftir tann sonin dýra.[3]

114.
Hoyr tàð Guðrun søta mín,
tàð vil eg ikki trúgva,
at tú vilt nàkað tínum brøðrum
svik tilhandar snúgva.

---

1) onkasonur, *S.* 2) londini (?) 3) Viltú ongar bøtir tàka eftir tann dreingin dýra, tá skaltú ikki Artan kongur, firi Húnalandi stýra

115.
Tá íð teir vógu Sjúrð svein,
tàð voldu í stríði tínum,
tá vàr Gislar lítið barn [1]
heima hjá móður síni.

116.
Svàraði Guðrun Júkadottir:
tàð skàl eg nú valda,
Gíslar og hann Hjarnar ungi,
báðir skulu gjalda.

117.
Hoyr tàð mín hin veldiga søta,
legg màr til tess ráð,
hvussu vit skulum Högna sterka[2]
àf sínum lívi fá.

118.
Tàð er ei lítið afreksverk
Högna at ganga ímót,
hvàr hann er í víggi staddur,
hàr hevir hann hövur á spjót.

119.
Tàka skàl tríggjar aldirshúðir,
rýða í mannablóði,
hàr skàl ivir Högni leypa,
troyttur àf miklum móði. [3]

120.
Hoyr tàð reystur Artàla kongur,
tàð skaltú ikki gloyma:
sláa skàl tær firi hallardir
og fast við jarni soyma.

121.
Tàð vàr Artàla kongur,
ei hann tàð nú gloymdi,
hann sló tær firi hallardir,
og fast við jarni soymdi.

122.
Guðrun stendur firi breiðum
borði,
mælir nú um tann vanda:
nú skàl Gíslar, bróðir mín,
firstur á húðum ganga.

123.
Högni upp frá borði steig,
ei mundi hann orðum spàra,
ein àf öllum Júkagörpum
hann ræður firi hinar svàra.

124.
Högni so til orða tekur,
hann mælir àf tungum trega:
Gíslar og Hjarnar heim skulu
fàra
sína móður at gleða.

125.
Gíslar og Hjarnar báðir vóru
heima hjá móður síni,
tá íð eg og Gunnar
tóku Sjúrð àf lívi.

126.
Guðrun so til orða tekur:
tó skulum vit tàð valda,

1) tá vóru Gislar og Hjarnar börn, *L.*
2) teir miklu menn, *S.*
3) falla so tungt tá Júkagarpar, troyttir *o. s. v.*, *L. og S.*

Gíslar, Hjarnar og allir brøður
líka skulu gjalda.

127.

Gíslar og hann Hjarnar
mundu á húðum ganga,
allir sóvu teir niður falla,
eingin upp aftur standa.

128.

Guðrun stendur firi breiðum borði,
mælir nú um tann vanda:
nú skàl Gunnar, bróðir mín,
aftur á húðum ganga.

129.

Tàð vàr Guðrun Júkadottir,
hon voldi teim sorg og sút,
övutur bardist Gunnar kongur
àf glastriborgini út.

130.

Tàð vàr reystur Gunnar kongur,
í stórari trongd vàr staddur,
klývur hurðar úr seigum jarni,
hann mundi ei vera ræddur.

131.

Gunnar kongur á húðir sprakk,
elvist nú meiri vandi,
allir sóvu hann niður falla,
eingin upp aftur standa.

132.

Guðrun stendur firi breiðum borði,
hon mælir um tann vanda:
nú skàl Högni bróðir mín
síðstur á húðum ganga.

133.

Högni so til orða tekur,
hann heldur á búnum brandi:
betri vàr í Júkagörðum
at drekka mjöðin blandi.

134.

Tàð vàr Högni Júkason,
vàr staddur í stórar i trongd,
feldi niður tolv hundrað,
hann ruddi firi sàr gongd.

135.

Högni tekur brandin tá,
tàð vil eg firi tikkum tína,
gongur so í loftið fram,
hann mintist á móður sína.

136.

Mælti tá Högni Júkason,
hann studdist við drágið svörð:
tó skàl ganga á aldirs húðum,
og vita hvussu fer.

137.

Högni sprakk ivir aldirshúðir,
hann làt tàð so vera,
honum barst ikki fóturin við,
tàð tokti honum einki at gera.

138.

Högni sprakk ivir húðirnar,
hann fekk ei bàna her,
hann kom niður á grønan völl
og studdist við skjöld og svörð.

139.
Högni sprakk ivir aldrishúðir,
hann býst ei við frið,
tá stóð brinjað firi honum
allt Artàla kongsins lið.

140.
Högni stendur í gràsgàrði,
bindur upp hjálmin sín:
áður enn dàgur àt kvöldi kemur,
í blóði drekkum vær vín. [1]

141.
Högni tokar í herin fram,
við bitrum brandi í hendi,
eg svörji tann eið á mína trú,
hann mangan sveitan rendi.

142.
Högni tokar í herin fram,
mátturin í honum vex,
hann spàrir ei sín bitra brand,
hann vegur fimm og sex.

143.
Högni ríður í herin fram,
hann býst ei við frið,
hann legði niður á Húnalandi
allt Artàla kongsins lið.

144.
Legði hann niður allt hans lið
við svörð og bitrar eggjar,
tàð vàr Högni Júkason,
hann hopar til hallarveggjar.

145.
Vegið fekk hann alla tá,
frá mann frættast víða,
síðla vàr um aftanin,
tá löttu teir àf at stríða.

146.
Guðrun kemur út árla morgun,
grimt vàr henni í huga,
heilan sàr hon Högna standa,
ei hövdu ráðini dugað.

147.
Árla vàr um morgunin,
tàð roðar firi sól,
tá hevði reystur Artàla kongur [2]
brinjað út hundrað tolv.

148.
Árla vàr um morgunin,
íð sólin roðar í fjöll,
lögdu teir sínum bardögum
skamt frá kongsins höll. [3]

149.
Högni reið àf höllini út,
hann býst ei við frið,
enn stóð brinjað firi honum
allt Artàla kongsins lið.

150.
Tàð vàr Högni Júkason,
hann ríður teim ein ímót,
hvör íð kom tá firi hans hond,
tá hevði hann hövur á spjót.

---

1) drekka vit blóð sum vín, *L.*
2) hevði Guðrun Júkadottir, *L.*
3) aftur leggja teir bardàganar fram a grønan völl, *S.*

151.
Högni ríður i herin fram,
hann roynir góðar gripir,
hann fellir niður àf Húnamonnum
tíggju firi hvörja sipan.

152.
Vegið fekk hann Húnamenn
við svörð og bitrar eggjar,
tàð vàr Högni Júkason,
hann hopar til hallarveggjar.

153.
Guðrun kemur út árla morgun,
sól tók fàgurt at branda,
heilan sàr hon bróður sín
á leikvöllunum at ganga.

154.
Guðrun so til orða tekur,
frá mann frættast víða:
hoyr tàð Högni bróðir mín,
tú skalt á skógin ríða.

155.
Tú skalt burtur á skógin ríða,
eystur um Hildará, [1]
hàr skaltú tey undur síggja,
íð tú í forðum vá.

156.
Högni reið á skógin burt
eystur um Hildará,
hàr mundi hann tey undur síggja,
íð hann í forðum vá.

157.
Högni stendur á grønum völli, [2]
víða um seg higgur,
mikið vàr tá buðlungs [3] lík,
á gullbörum liggur.

158.
Högni stendur á grønum völli,
slíkt er mikið undur,
mikil hestur, stórur og sterkur,
loypur hàr á grundum. [4]

159.
Högni stendur á grønum völli,
honum kom mangt í huga,
hann sá hövur við hestins búk
bundið við sàðilbuga.

160.
Tungan tók at mæla,
hon làt so orðum víkja:
illa gjörði tú Högni tàð,
at tú ræð meg at svíkja.

161.
Màr unti Brinhild Buðladottir
tàð hit væna vív,
màr unti Guðrun Júkadottir,
hàrfiri làt eg lív.

162.
Brínhild unti màr so væl,
hon sprakk eftir mín deyða,

1) Lindará, *L.* 2) Hildarheygl, *S.* 3) Sjúrðar, *L.* 4) Hàr sá hann tann stóra hest leypa sàr á grunnum, voldi tàð Guðrun Jukadottir, íð illgeringar kundi, *L.*

Guðrunu skiftuð tit gull og fæ
og mangar ringar reyðar.[1]

163.

Heim til hallar ríð tú nú
bæði við gleði og gleim,
eg fàri aftur á heiðin skóg
so vítt ivir vörild og heim.[2]

164.

Högni reið til hallar heim,
hann býst ei við frið,
tá stóð brinjað firi honum
allt Artàla kongsins lið.

165.

Högni reið í herin fram,
hann letur àf brandi rúka,
fótur ei nertur við jörðina,
hann treður á manna búkar.

166.

Hundar goyja, úlvir túta,
örnin bigji lasti,
hundrað heilt og hàrtil hálvt
hann fellir í hvörjum kasti.

167.

Tàð vàr Guðrun Júkadottir,
heldur àt tí gàman,
meira íð Högni höggur sundir,
meira renna teir sàman.

168.

Tàð vàr Högni Júkason,
hann gàv tí fullvæl gætur,
teir íð hann um dàgin drepur,
teir lívgar hon upp um nætur.

169.

Tí svàraði Högni Júkason:
her elvist ein illur siður,
leiðist màr nú í Húnalandi,
at högga trælar niður.

170.

Guðrun kemur út árla morgun,
grimt vàr henni í huga,
heilan sàr hon Högna ríða,
ei hàva svikini dugað.

171.

Hon glør við eygum, glettir á
tonn,
við kjaftinum mundi hon gàpa,
gjarna hevði hon Högna gloypt,
eingi kundu svikini bàta.

172.

Tàð vàr Guðrun Júkadottir,
hon heitir á sveinin sín:
gakk tú tàr eftir longu Gevu,[3]
bið hàna koma til mín.

---

1) *S. tilföjer der 2 vers:* 1. Tàk tú hetta rúnarbelti og bint um tínar lendar, tàð kann öllum lásum læsa, allar sútir rinda. 2. Bint tú tàð um tínar lendar bæði við somd og satti, tað fekk eg fra dvörgamoynni, tàð Hildur frúvan atti.

2) . . skóg, so tong eru míni meln, *L.*

3) *eller* Gyðju; *sål. N., S. har:* Dija.

173.
Hann vàr fimur á fótunum,
íð boðini skuldi bera,
öll letur hon klæði hans
við rósur og liljur skera.

174.
Hoyr tàð Geva langa,
eg sigi tàr satt ífrá,
deyður er Guðrunar ungi son,
helst àf Högni ráði.

175.
Hoyr tàð Geva langa,
tú ert ein kempa sterk,
hevði tú Högna àf lívi tikið,
tàð vàr eitt roysnisverk.

176.
Geva so til orða tekur,
hon tàlar um sín vilja:
tàð er ikki eins manns verk
hans hövur frá búki at skilja.

177.
Högni reið mót Gevu fram
við bitrum svörði í hendi,
hann hevði upp sín bitra brand,
ígjögnum Gevu rendi.

178.
Tàð vàr Högni Júkason,
sínum svörði brá,
hann kleyv reystu longu Gevu
sundir í luti tvá.

179.
Tàð er hon Guðrun Júkadottir,
hon briggjar og blandar vín,
býður nú Tíðriki Tatnarsini
heim í höll til sín.

180.
Hann vàr fimur á fótunum,
íð tey boðini bàr
hàðan á tann grona skóg,
íð Tíðrikur firi vàr.

181.
Vælkomin Guðrunar lítil svein
higar nú til mín,
drekk nú hvàt tàr betur líkar
mjöðin ella vín.

182.
Lítið er màr um mjöðin tín,
allvæl minni um vín,
onnur hàvi eg örindi
higar í dàg til tín.

183.
Onnur hàvi eg örindi,
higar í dàg til tín,
tàð er hon Guðrun Júkadottir,
býður tàr heim til sín.

184.
Tíðrikur hvarv àf völli burt,
so er greint firi màr,
snarliga kom í Artàla borg,
sum Guðrun firi vàr.

185.
Vælkomin Tíðrikur Tatnarson,
so væl eg á teg troysti,
hevði tú Högna àf lívi tikið,
tàð vàr eitt manndómsroysni.

186.
Hoyr tàð Guðrun Júkadottir,
tú elvir màr miklan vanda,
hvussu skàl eg Högna àf lívi tàka,
íð einki svörð kann granda.

187.
Bæði silvur og reyðargull
vil eg geva tàr tá,
um tú Högna Júkason
klývur í luti tvá.

188.
Tíðrikur hvarv úr sessi burtur,
hann er màður hin vesti,
hann kom aftur uttan hallar
á kolsvörtum hesti.

189.
Högni reið mót honum fram,
við so stórari ferð,
møtti honum Tíðrikur Tatnarson,
hann gàv honum sár àf svörði.

190.
Högni brá sínum bitra brandi,
kappin tann hin mesti,
sló so Tíðrik Tatnarson
opnan niður àf hesti.

191.
Tíðrikur hvàrv àf völli burt,
fájir finnast slíkir,
brá hann sàr á loftið upp
í flogdreka líki.

192.
Eitur spýði hin svarti dreki,
niður á Högna brinju, [1]
hann vàr ei við vopnum vegin
hàrfiri làt hann sinja.

193.
Tungt er tàð í heiminum
stórar sorgir at bíða,
eitur bàr hann í brinju síni, [2]
so fast í hjarta mann svíða.

194.
Högni snúðist hàðan burt,
hann bardist ikki longur,
eitur gongur àt hjartanum,
tá fölnaði nýtur drongur.

195.
Tàð vàr Högni Júkason,
heim í gàrðin fór,
úti sjálvur Artàla kongur
firi honum stóð.

196.
Eg hàvi einki sár á màr,
grið vil eg ei tiggja,
lànið màr eina jallsdottur
í nátt á armi at liggja.

---

1) bringu, *N*. 2) eitur lá i hvörjum seymi, *S*.

197.
Svàraði Guðrun sistir hans,
hon heldur hann firi háð:
fájið honum svínahirdidottur
at sova hans armi á.[1]

198.
Tí svàraði Artàla kongur,
mundi hann àt honum higgja:
hoyr tàð Högni Júkason,
tà bøn skaltú tiggja.

199.
Tí svàraði Artàla kongur,
hann tekur til orða svá:
fájið honum eina jallsdottur
at sova hans armi á.

200.
Fingu teir honum jallsdottur
at sova hans armi á,
hann gàt svein við jallsdottur
sum sögan sigir frá.

201.
Hoyr tàð Helvík jallsdottir,
eg sigi tàr orðum hátt:
gitið mann Artàla kongur hàva
svein á hesi nátt.

202.
Eignast vit ein ungan son,
tung mann sorgin falla,
hoyr tàð Helvík jallsdottir,
Högna[2] skaltú hann kalla.

203.
Tú eigir tàr ein ungan son,
Guðrun vil hann pína,
tàk tú hennara onkarbarn
og legg í vöggu tína.

204.
Tú eigir tàr ein ungan son,
Guðrun vil honum sút,
ver tú tàr í öllum klók,
tú gakk tàr síðari út.

205.
Tàð er hon Guðrun sistir mín,
hon kann svikalist,
hon biður teg Helvík jallsdottir,
ganga àf durum first.

206.
Tú skalt biðja hàna undan ganga,
tí hon ber hövur hægri,
tú skalt ganga aftaná,
tí tú ert ein mun lægri.

207.
Eignast vit ein ungan son,
làt tàð vera svá:
bið hann Högna hevna mín,
um hann liva má.

208.
Tàk tú hetta rúnarbelti,
tú bint um tínar lendar,
tàð kann læsa lásum upp
og tínar sútir rinda.

1) *således S., L. har:* Godrun so firi munni mælir, kinn bàr hon so reyða, fáa skaltú jallsdottur, tú gongur nú snart til deyða. 2) *således N. og S.;* Aldrias, *L.*

209.
Hoyr tàð Helvík jallsdottir,
eg geri tàð ei at loyna,
fá tàð várum unga sini,
tá íð hann kann at goyma.

210.
Eg gevi tàr bæði gull og fæ
og mangar ringar reyðar,
tàk nú við mín jallsdottir,
og hevn so væl mín deyða.

211.
Tá segði Högni Júkason:
nú verður ikki longur,
eitur gongur àt hjartanum,
so fölnaði nýtur drongur.

212.
Helvík leit at síggja á,
tá íð Högni mundi doyja,
síðan gróv hon dreyg í heyg,
sum dreingir í dàlinum hoyja.

213.
Árla vàr um morgunin,
sólin roðar í líð,
upp stóð unga jallsdottir,
men Högni làt sítt lív.

214.
Tær ganga sàr við börnunum
níggju mánar sínar,
til àt teirra stundum leið,
tær foða sveinar fríðar.

215.
Helvík unga sónin ár,
bórin til gott at evna,
síðan bàð hon presti bera,
Högna [1] bàð hon nevna.

216.
Guðrun unga sonin ár,
tung mann sorgin falla,
síðan làt hon presti bera,
Svein biður hon hann kalla.

217.
Tá íð tær hövdu á songum ligið,
latta tekur vandi,
nú er àt teim stundum komið,
tær skulu àf durum ganga.

218.
Sótu tær inni mánan ein,
sótu tær inni tvá:
hoyr tàð unga jallsdottir,
tú skalt first útgá.

219.
Tí svàraði unga jallsdottir:
tàð skàl eg um valda,
tú bert hægri krúnuna,
tí skalt tú first útganga.

220.
Helvík átti sàr ungan son,
hann vildi Guðrun pína,
tekur hon Guðrunar unga son
og leggur í vöggu sína.

---

[1]) Aldrias, *L.*

221.
Tàð gjördi Helvík jallsdottir,
tikir hon í tí tattur,
leggur hon sín hin unga son
í Guðrunar vöggu aftur.

222.
Guðrun gekk í höllina inn,
hon víða um seg sá,
tekur sín hin unga son
og sneiðir hövur frá.

223.
Tàð vàr Guðrun Júkadottir,
hon voldi sàr stóran harm,
tàð vil eg àf sonnum siga,
hon dràp sítt onkarbarn.

224.
Högni vox upp í ríkinum
til gævuligan mann,
Artàla kongur í Húnalandi
mundi fostra hann.

225.
Árla vàr um morgunin,
sólin skein so víða,
tàð vàr Högni Högnason,
hann listur á skógin ríða.

226.
Högni reið á skógin burt,
sum sögur ganga frá,
møtir hann síni sælu móður
firi eystan Hildará. [1]

227.
Helvík so til orða tekur,
hon smílist undir lín:
tàð svörji eg á míni trú,
at tú ert sonur mín.

228.
Högni so til orða tekur:
tí vil eg ikki trúgva, [2]
eg hàvi ei sàð eina lægri konu
kunna betra at ljúgva.

229.
Tàk tú henda lítin knív,
higg íð [3] væl hann bítur,
sker so meg í armin mín,
vita um í hjartað nýtur.

230.
Hann tók henda lítin knív,
hugdi íð væl hann beit,
skàr hann hàna í armin sín,
tàð fast í hjartað neit.

231.
Mælti tàð Högni Högnason,
hann smílist undir lín:
tàð kenni eg á sjálvum màr,
at tú ert móðir mín.

232.
Hoyr tàð Högni sonur mín,
eg sigi tàr satt ífrá,
Högni bàð teg hevna sín,
um tú liva má.

---

1) Lindará, *L.*
2) hann stendur í manna múgva, *L.*
3) í higgi (i eggini?), *S.*

233.
Tàk tú hetta rúnarbelti,
bint um tínar lendar,
tàð kann öllum lásum læsa,
allar sorgir rinda.

234.
Tí svàraði hans sæla móðir,
íð tungu bàr so snjalla:
eg gevi tàr tàð búna svörð,
íð fàðir tín sokti úr fjalli.

235.
Og tàr gevi eg bæði gull og fæ
og mangar ringar reyðar,
tàk nú við mín sæli sonur
og hevn tín fàðírs deyða.

236.
Hann kom ikki àf skógi heim
firr enn síðla á kvöldi,
Artàla kongur ivir borði sàt
við allt sítt dreingjaveldi.

237.
Sveinur gekk í höllina inn,
hann skuldi ljósið skàra,
hann brendi gjögnum fótablàð,
hann mundi tàð ikki vàra.

238.
Sveinur skuldi ljósið skàra,
er màr ei á tí hól,
ljósið brendi í fótablàð
niður í hallargolv.

239.
Tí svàraði Artàla kongur,
riður í brosti rennur:[1]
hvàt hugsar tú sveinur so djúpt
tú gáar ei, at tú brennur.

240.
Tàð hugsi eg, Artàla kongur,
at tú hevir miklan eyð,
mann tó verða á tínari ævi,
at tú tiggur vatn og breyð.

241.
Bæði hàvi eg gull og fæ,
og hàrtil nogvan eyð,
tàð verður ikki, meðan eg livi,
at eg tiggi vatn og breyð.

242.
Árla vàr um morgunin,
sólin skein so víða:
viltú nàkað Artala kongur
í dàg á skógin ríða?

243.
Tí svàraði Artàla kongur
somu morgunstund:
gjarna vil eg filgja tàr
ígjögnum gronu lund.

244.
Árla vàr um morgunin,
sól tók fàgurt at roða,
nú listur hann àt gullbjörgi
sítt reyðargull at skoða.

---

1) mjöður blandi rennur, *L.*

245.
Ríða teir á skógin burt,
Glàðir í huga full,
vísti hann honum á húsið tàð,
íð lagt vàr innan við gull.

246.
Tí svàraði Artàla kongur
og tekur til orða svá:
hoyr tàð nú harra Svein, [1]
tú skalt her firi inngá.

247.
Tí svàraði harra Svein:
tàð skàl eg nú valda,
tú bert hægri krúnuna,
firstur skalt tú innganga.

248.
Tàð vàr reystur Artàla kongur
hann inn í húsið sá,
Högni smeldi hurð í lás
og snúðist so hàðan ífrá.

249.
Högni firi uttan stendur,
gláður uttan sút,
læsti hann aftur við rúnarbelti
hvörki teirra [2] náddi út.

250.
Bæði hevir tú gull og fæ,
og hàrtil nogvan eyð,
viltú nàkað Artàla kongur
tiggja vatn og breyð?

251.
Bæði hàvi eg gull og fæ,
og hàrtil nogvan eyð,
gjarna vil eg nú harra Svein [3]
tiggja àf tàr vatn og breyð.

252.
Inni svölti hann bæði tey
hjá tí gullinum reyða,
tàð gjördi Högni Högnason,
so hevndi hann fàðir síns deyða.

253.
Tàð vàr Högni Högnason,
íð mikið gull mundi fá,
hann kom ikki aftur í gullbjörgið,
firr enn kongurin turrur [4] lá.

254.
Högni gisti sína móður
síðla dags á kvöldi,
síðan reið hann hàðan burt
til kongin í Dànaveldi.

---

1) *således L.*; Högni Högnason, *N. og S.*
2) *nemlig* Artàla og Guðrun.
3) Högni Högnason, *N. og S.*
4) skarpur, *L. og S.*

Sjúrðar kvæði.

Ragnars táttur.

1.
Viljið tàr nú lýða,
meðan eg sigi frá,
kongur ræður firi Upplondum,
ið væna dottur á.

Niðurlàg:
Borgarhjörtur, biggir hon tornið fríða,
enn er hon fagrari enn randarsól,
hon kann allar fuglalistir at týða.

2.
Kongurin eina dottur eigir
bæði við spekt og prýði,
tí situr hon í hásæti
ivir öllum borgarliði.

3.
Nogvar vóru moyjarnar,
ið biggja skuldu sàl,
eg fáji ikki tàl á teim,
mangar vóru í vàli.[1]

4.
Hann làt henni sàlin biggja
àf tí skínanda gulli,
sjálvur leiðir hann dottur sína,
glàður í huga full.

5.
Árla vàr um morgunin,
tàð roðar firi sól,
Tóra er gingin á skógvin burt
við filgismoyjum tolv.

6.
Moyjar fóru á skogvin burt,
hvílu vildu tær liggja,
tær sóvu eitt so lítið væl
niður firi sàr liggja.

7.
Moyjar fóru á skogvin burt,
funnu orm við anda,[2]
ofta hendir àf marglæti
angist og mikil vandi.

---

[1]) í táll, *L.*

[2]) *således optegn: fra Suderø*; orm á granda. *L.*

8.
Moyjar fóru á skogvin burt
bæði við gleði og gleim,
tóku tær hin fræna orm
og førdu til hallar heim.

9.
Tóku tær hin fræna orm,
lögdu í kistil [1] niður,
hann vox skjott á skamri stund,
bæði mikil og digur.

10.
Kongur tók sítt fingurgull,
legði í skríníð niður, [2]
ormur vox skjott á skamri stund
bæði mikil og digur.

11.
Nogvar vóru moyjarnar,
íð sàlin mundu biggja,
ormurin fekk ikki inni rúm
í moynna sàli at liggja.

12.
Tóku tær hin fræna orm,
lögdu hann út firi sól,
hann vox skjott á skamri stund
og sporl ivir hövdið dró.

13.
Lögðu tær út tann fræna orm,
tær sluppu àf angist og vanda,
høgri reisti hann buktir upp
enn høgar borgir standa.

14.
Tí svàraði kongurin
í firsta orði tá:
hvör íð henda ormin vegur,
skàl mína dottur fá.

15.
Teim vil eg nú blíðum sini [3]
mína dottur geva,
íð vega vil tann frænar orm
og skilja so moy við trega.

16.
Hetta frætti greivin
suður til sína landa:
ormurin ringdur um moynna sàl
eykar fljóði vanda.

17.
Greivin kemur inn árla morgun,
vekir upp dreingir snàrar:
nú viljum vær tann ormin gesta,
íð leingi hevir moynna vàrað.

18.
Lótu teir àf lunnum ganga
eina glastriskeið,
ormin hoyrdu teir blása hátt,
tá íð skamt vàr komið á leið.

19.
Ormin hoyrdu teir blása hátt
við ogvuligum sprota,
ofsnart toktist hann ivir koma
við sín sævarflota. [4]

---

1) í kistu, *L.* 2) *således Svabo*; *Lyngby har:* toku tær hin frænar orm, góvu honum fingurgull; *men herved tabes rimet.* 3) kongasoni, *L.*
4) óttast tók tá greivin allt um sín sàðilboga, *Schrøters opt.*

20.
Vendið aftur mínir menn,
elvum os ongan vanda,
ormurin má firi vora skuld
so leingi firi moynni standa.

21.
Vendið aftur mínir menn,
vær hövum her ongan váða,
leingi má sá ormurin
firi teirri frúnni ráða.

22.
Enntá frætti Ragnar kongur,
sonur Sjúrðar Ring:
ormur er ringdur um moynnar
sàl,
hann ber mers íkring. [1]

23.
Í tjöru kálkar hann klæði síni
uttan ivir í sandi,
tí hann vildi einki njóta
àf ormsins eiturblandi. [2]

24.
Ragnar kemur inn árla morgun,
vekir upp dreingir betstu:
nú viljum vær i friði fàra
tann frænarorm at gesta. [3]

25.
Gingu teir til strandar oman
ríkir menn og reystir,
lunnar brustu og jörðin skalv,
teir drógu sín knörr úr neysti.

26.
Vundu upp síni silkisegl
útàf glastriskeið,
ormin hoyrdu teir blása,
tá íð teir komu mitt á leið.

27.
Ormin hoyrdu teir blása,
tá íð teir komu skamt til landa,
Ragnar bàð tá sína menn
so kátan mjöðin blanda.

28.
Heilir allir mínir menn,
tàr skuluð míni skip nú festa,
meðan eg geingi upp á land
at tàla við ókunnar gestir.

29.
Heilir allir mínir menn,
tàr verið nú so spàkir,
meðan eg geingi upp á land
tann urðarseyð at tàka.

30.
Allir viljum vær filgja tàr
og fremja so tín vilja,
tàð er ikki eins manns føri
hans hövur frá búki at skilja.

---

1) bàr meg so kring, *Svabo*.

2) *således Svabo*; *Lyngby og Schrøter have:* Ragnar làt sàr klæði skera bæði af tjöru og sand (stein), tí hann skuldi àf ormins eitur ikki fáa grand (mein).

3) og milda Maria treysti, *Schrøter*.

31.
Ragnar gongur í gràsagàrði,
sum ormurin firi lá,
hann vàr mikil og ogvuligur,
kongurin undrast á.

32.
Eg veki teg upp tú frænarorm,
andsvàr veit tú màr,
frætta skàl Tóra Borgarhjört,
eg stjàlist ei á tàr. [1]

33.
Hvör er sá hin hugdjarvi,
íð meg vekir úr blundi,
hann mann Tóru [2] ætla sàr
tàð inniliga sprundið.

34.
Ragnar hjó so stórt eitt högg,
tàð vàr mikið undur,
hann hjó tann hin fræna orm
àf í miðju sundir.

35.
Ragnar vann [3] àf orminum,
màður vàr hann heppin,
skaftið førdi hann heim við sàr,
oddurin [4] stóð hàr eftir.

36.
Ragnar fór úr tjöruklæðum
aftur í línið [5] hvíta,
moyjar standa og higgja àt,
og fàgurt vàr at líta.

37.
Ragnar fór úr tjöruklæðum,
legði sàr íhjá,
aftur í reytt skarlàk,
so vænur vàr garpur at sjá.

38.
Prektigur vàr sá klædningur,
kongurin á seg tók,
síðan vàr hann kallaður
Ragnar Lodbrók.

39.
Moyjar standa í glàrglugga,
blanda mjöð í skál, [7]
snarliga skundar hann síni ferð
aftur til skipa at gá.

40.
Moyjar standa í glàrglugga,
blanda mjöð og vín,
snarliga hann skundar sàr
aftur àt skipum sínum.

41.
Trælurin vappar allan dàg,
hvílu [8] vildi tiggja,
hann kom hàr so síðla á kvöldi
og orm sá deyðan liggja.

---

1) tàr *for rimets skyld istedenfor* teg; *Svabo har:* tàð skàl eg siga tàr.
2) Tóra, *L. og Svabo.*
3) vá (ormin), *L.* 4) svörðið, *L.* 5) perlu (?) *Svbo* 6) tjörgaðum klæðum, *L.* 7) Statt upp Tóra Borgarhjört, blanda màr mjöð í skál, *Svabo.*
8) veitslu, *Svabo.*

42.
Trælurin vappar allan dàg,
beinini tóku at møða,
ikki tordi sá vendilókur
deyðan ormin røra.

43.
Toygdi hann seg so langan út,
til beltið sprakk um miðju,
tá fekk hann í oddin tann,[1]
ið Ragnar bàr frá smiðju.

44.
Tók hann henda spjótsoddin,[2]
og kongi bàr til handar:
eg hàvi vigið tann fræna orm
og skilt tigra dottur frá vanda.

45.
So gekk hann firi kongin inn
at siga honum frá:
eg hàvið vigið tann fræna orm
tigra dottur at fá.

46.
Árla vàr um morgunin,
ið sól skein allvæl inni,[3]
Tóra er komin til hallar heim
fàðir og móður at finna.

47.
Tú làt tàr ikki illa líka,
tó at eg gifti teg træli,
manninum, ið ormin vá,
dottir mín hin sæla.

48.
Trúgv ikki, trúgv ikki fàðir mín,
hvàt ið trælurin segði,
hann vàr àf öllum mætari,
ið spjót í ormin legði.

49.
Màður sá, ið ormin vá,
hann vàr ei líkur træli,
hann vàr sàr àf öðrum londum
kongasonurin sæli.

50.
Kongurin letur tingið seta,
tàð fell so væl í làg,
vildi festa sína dottur
burt tann sàma dàg.[4]

51.
Lótu tá til brúdleyps ætla,
hàr mundi einki tvörra,
átjan borgum boðið vàr
og tolv hundrað í hvörji.

52.
Föriti silvurföt,
annaðslíkt àf skálum
fram vàr borið í kongins höll,
tá ið allt vàr sett àt málum.

---

[1]) hann tàð búna svörð, *L.*
[2]) Hann tók tàð hit búna svörð, *L.*
[3]) langt er at vera inni, *L.*
[4]) *Efter dette vers har Lyngby og optegnelsen fra Suderø:* Kongurin letur tingið seta, so eg tàð nú vendi (*L.* so er vírðin vendur), så stendur hægstur a tinginum, sum skaftið ber í hendi. *Umiddelbart her efter følger v. 57 i de 2 nævnte opt.; versene 51 til 57 ere indskudte efter Svabo.*

53.
Inn kom ein so lítil svein,
sigir teimun frá:
eg sá skip á hàvi fàra,
íð hevir seglini blá.

54.
Tàð vàr Tóra Borgarhjört,
hon tók til orða svá:
tàð mann vera sá kongasonur,
íð màr vàr làgað at fá.

55.
Hegar íð hans snekkja
kendi fàgurt land,
kastar hann sínum akkerum
á so hvítan sand.

56
Kastar hann sínum akkerum
á so hvítan sand,
firstur steig tá Ragnar kongur
sínum fótum á land.

57.
Ragnar lifti durunum,
màður vàr hann baldur: [1]
màr vàr làgað at eiga moy
allan hennar aldur. [2]

58.
Ragnar gekk um dirnar inn,
màður vàr hann ríkur, [3]
trælur vàr koyrdur úr hásæti
uttar í durabrýkar.

59.
Kongur gongur àt borðinum,
trælinum vildi sút,
tàð sá eingin innan hallar,
hvàr hann smoygdist [4] út.

60.
Tàð vàr reysti Ragnar kongur,
fell hann á sítt knæ,
meðan hann Tóru Borgarhjört
til ektar festi sàr.

61.
Drukkið vàr teirra brúdleypið,
kátt vàr teirra lív,
gingu so bæði í eina song
Ragnar og hans vív.

62.
Tàð er enn, sum ofta firr,
tàð kom á so brátt:
ung vàr hon á aldrinum,
tá íð hon fekk helsótt. [5]

63.
Lógu tey í síni song,
tey tàla millum sín bæði:
tú skalt tàr tà jomfrú biðja,
íð væl nýtur míni klæði.

64.
Frúgvin vàr lögd á songarstokk,
blikna tók hin ríka:
seint mann eg, segði Ragnar kongur,
fáa màr brúður slíka.

---

1) *eller* fríður. 2) allar hennara tíðir, *L.* 3) fájir finnast slíkir, *Svabo.*
4) sneiddist, *Schrøter.* 5) frúnna sokti helsótt hesa somu nátt, *L.*

65.
Frúgvin vàr lögd á songarstokk,
blikna tók hin fagra:
seint mann eg, segði Ragnar kongur,
fáa màr brúður àðra.

66.
Tú skalt tàr tà jomfrú lova,
íð býr firi sunnan hàv, [1]
væl er hon àf ættum komin,
tó lítla hevir hon makt.

67.
Árla vàr um morgunin,
sól tók fàgurt at skína,
Ragnar gekk àf borgini út
við [2] deyðari drottning síni.

68.
Eystantil undir heyginum
sum dreingir reika á fold,
gróvu teir tàð ljósa lík
niður í dökka mold.

69.
Árla vàr um morgunin,
íð dreingir eiga [3] tàl:
dimmur er hesin dökki dàgur
niður í mold at fàra.

70.
Tí svàraði Ragnar kongur,
á gràvar bakka stóð:
tàð verður ikki meðan eg livi,
eg elski annað fljóð.

71.
Ikki fekk tá Ragnar kongur
frið um nátt ella dàg,
smíða làt hann sàr ein knörr
og sigldi suður um hàv.

72.
Sveinar ríða í landið upp,
íð breyðið skuldu bàka:
Hàki [4] hàt sá, firi ráddi,
hann átti dottur spàka.

73.
Aftur komu sveinarnir,
teir lítið hövdu vunnið:
vær hövum sàð tà vænu jomfrú
og tílíka onga funnið.

74.
Vær hövum sàð tà vænu jomfrú
bæði við spekt og kæti,
átøk vàr hon Tóru drottning,
hevði hon haft hennara mæti.

75.
Tí svàraði Ragnar kongur,
hann tàlar orðum blítt:
ótíð vàr hon væl vorin,
væn, tó ikki vàr slík.

76.
Bið hàna koma til skips ímorgin,
hàva við sàr svein,
hàva tann svein, sum ikki er svein
og koma so búgvin heim.

---

[1]) land, *Scabo*. [2]) *således Scabo;* gekk úr höllini fra deyðari ... *L.*
[3]) eyka (?) *Sud:* [4]) Hàkar, *L.*

77.
Bið hàna koma til skips ímorgin,
hàva við sàr klæði,
vera klædd og ikki klædd,
og koma so búgvin bæði.

78.
Sveinar ríða í landið upp,
ið breyðið skuldu bàka,
Hàki hàt sá, ið firi ráddi,
hann átti dottur spàka.

79.
Hann bàð teg koma til skips ímorgin,
hàva við tàr svein,
hàva tann svein, sum ikki er svein,
og koma so búgvin heim.

80.
Hann bàð teg koma til skips ímorgin,
hàva við tàr klæði,
vera klædd og ikki klædd,
og koma so búgvin bæði.

81.
Árla vàr um morgunin,
báran brýtur á bilgju,
hon kembur sítt hár og beit í leyk [1]
og býður [2] sín rakka filgja.

82.
Frúgv steig inn um snekkju borð,
tàð mundi ongan vàra,
orm bàr hon í eyga á sàr
dottir Sjúrðar snàra.

83.
Ragnar irkir orðum á,
tàlar við frúnna blítt:
sig màr sannan fàðir àt tàr,
eg spirji teg heiti títt.

84.
Hàki kall er fàðir àt màr,
hvönn dàg goymi eg geit,
Kráka eri eg kallað sjálv,
tàð er til navns at leita.

85.
Silkiserk og skarlàk reytt
allt í einum knýti:
tàk við Kráka kallsdottir,
og vita um tú nýtur.

86.
Skarlàks stakk og búgvin skó,
allt í einum knýti:
tàk við Kráka kallsdottir,
og vita, um tú nýtur.

87.
Silkiserk og skarlàk reytt
hon javnt við jörðina dregur:
oftari hàvi eg geitir goymt
enn fàrið í búgvin klæði.

---

1) . . . hár í làg, *L.*
2) letur, *L.*

88.
Stakkur hennara stóð á jörð,
fóturin vàr sum leika,
meðan situr Ragnar kongur
við reyðar kinnir og bleikar.

89.
Tú ert ikki kalls dottir,
tó tú sigir svá,
mætari màður er fàðir àt tàr,
tàð síggi eg á brún og brá.

90.
Ragnar irkir orðum á,
tàlar við frúnna blítt:
sig màr sannan fàðir àt tàr,
eg spirji teg heiti títt.

91.
Sjúrður frægi vàr fàðir àt màr,
hann stóð í ormsins blóði,
Ásla eri eg kallað sjálv,
frú Brinhild vàr mín móðir.

92.
Kallur kemur á bakkan oman,
rópar allvæl hátt:
tàr hàvið tikið mína dottur,
greiðið hàna aftur brátt.

93.
Settu teir frúgv í lifting upp
við so mikið nos,
kallinum góvu teir gull og fæ:
frúgv skàl filgja os.

94.
Frúgvin vàr sett á kvinnubonk
kongurin millum dreingir,
eg kann ikki kvoða tàð,
íð ort [1] er ikki longur.

---

1) hoyrt, *Suder.*

Sjúrðar kvæði.

Gests ríma.

1.
Gestur gekk sàr niðan við á
— at dansa —
fann [1] hann hvàr íð harpan lá.
Niðurlag:
Væl er màr ansað,
her vil eg á golvið fram at dansa,
tó at tú vilt màr lív í vanda, [2]
væl er màr ansað.

2.
Gestur gjördi sàr meira ómàk,
harpuna tók hann á sítt bàk.

3.
Gestur gekk sàr í ein gàrð,
gisti moy sum kelling vàr.

4.
Gestur, dvölst hjá màr í nátt,
Hàki [3] kemur àf skogvi brátt.

5.
Gestur livir við lítið veldi,
harpuna setur hann fram àt eldi.

6.
Gestur dvöldist hjá henni á nátt,
Hàki kom àf skogvi brátt.

7.
Kelling tàlar orðum hátt:
vit skulum drepa gest í nátt.

8.
Eg drepi ikki henda mann,
tí eg veit onga sök við hann.

9.
Vilt tú ikki drepa hann,
gestur skàl vera mín egin mann.

10.
Hàki fór at drepa gest,
kelling vàr í ráðum vest. [4]

11.
Kallur [5] tók sín lítla knív,
snarliga skildi hann gest við lív.

12.
Brutu upp harpuna eftir hans
deyða,
funnu tey moy í skarlàki reyða.

---

1) sá, *L.*
2) *Andre synge:* vívið vanda, *andre:* um enn tàr vinnið màr vivið vænt.
3) Áki, *Suderø.*
4) Kelling vàr í ráðum vest, hon fór út at drepa gest, *L.*
5) Kelling, *L.*

13.
Tú skalt liva við miklari [1] pínu,
kallast Kráka dottir mín.

14.
Tó at eg livi við miklari pínu,
eg heiti ei Kráka dottir tín.

15.
Tú skalt liva við mikin harm,
føða skalt tú beinleyst barn.

16.
Tó at eg livi við mikin harm,
eg føði ikki beinleyst barn. [2]

17.
Ragnar legði skip undir brú,
sveinar ríða í Hàka bú.

18.
Ragnar legði skip undir flàka,
sveinar fóru við breyð at bàka.

19.
Tàð kom ein jomfrú inn og rann,
teir stardu á hàna, medan breyð-
ið brann.

20.
Hon stoytti ivir hàna briggjukàr:
Kráka, tú skalt sitja hàr.

21.
Hon stoytti àf sàr briggjukàr:
fáji tann skomm, íð siti hàr.

22.
Kelling sló sína dottur á grúgvu,
tá datt àf henni nævurhúgva.

23.
Hoyr tàð kelling, sjaldan blíð,
hví slært tú so fàgurt vív?

25.
Í forðum vàr eg vænari fljóð,
morð og mannslátt um meg [3]
stóð.

26.
Sveinar stilldu stál firi stokk,
slitu eitt hár úr moynnar lokk. [4]

27.
Sveipa teir tàð í ein klút
og bera so til skipa út.

28.
Ragnar tàlar orðum snilt:
tit hàvið alla vára føðslu spillt.

29.
Tàð kom ein jomfrú inn og rann
vær stardum á hàna, meðan
breyðið brann.

30.
Vær hövum sàð so vænt eitt
vív,
íð fagrari vàr enn Tóra í líð.

---

1) lítlari, *L.*
2) *versene 15 og 16 findes kun i min optegnelse i Sunnbø (Suderø).*
3) af màr, *Schrøter.*
4) slitu úr moynnar hàri lokk.

31.

Vær hövum sàð so vænt eitt sprund,
íð fagrari vàr enn Tóra í lund.

32.

Sveinar, haldið tit meg firi háð,
tit skuluð allir á gálgan gá.

33.

Sveinar, haldið tit meg firi spott,
tit skuluð allir á gálgan brátt.

34.

Sveinar stilldu stál firi stokk,
teir sýndu eitt hár úr moynnar lokk. [1]

35.

Fàrið heim og sigið henni frá:
Ragnar kongur vil hàna sjá.

36.

Teir fóru heim og sögdu henni frá:
Ragnar kongur vil teg sjá.

37.

Ásla gongur í grønari lund,
kallar við sàr lítin hund.

38.

Ásla gongur sàr niður á bakka,
kallar við sàr lítin rakka.

---

1) teir sýndu af moynnar hàri ein lokk.

Sjúrðar kvæði.

Nornagests ríma.

1.
Eitt er frøðið um Nornagest,
— làt tàr ráða ráðgerð í vanda[1] —
tílíkum góðum gekk hann næst,
— hvör ein svein geri so.

2.
Oxar tolv vóru leiddir á torg,
— làt tàr ráða ráðgerð i vanda —
og so fram á fríðu borg
— hvör ein svein geri so.

3.
Kongur ætlar at högga teir,
tílíkum góðum gekk tàð við gleim.

4.
Kongurin hjó so mikið högg,
at blóðið dreiv við benjar dögg.

5.
Allir duttu teir deyðir niður,
öxin stóð í stokki við.

6.
Allir lovaðu hilmarhögg,
blóðið dreiv um benjar dögg.

7.
Hàr kom kall við hekir tvær,
studdist so fast á báðar tær.

8.
Kongur kveður kalli blítt:
hví lovar tú ikki höggið mítt?

9.
Ivri, harri, vàr höggið títt,
í forðum sá eg vænari slíkt.

10.
Hoyrt hevir tú gitið Sjúrð svein,
hann vàr so frægur í heimi ein.

---

1) Tú tart einki ráð geva í vanda, *L.*; *andre*. làt teir eiga (*eller* tàr reiða) ráðgerð í vanda. *Schrøter har optegnet denne sang således:*

1.
Eitt er frøðið um Nornagest
— tú tart einki rað geva i vanda —
tílíkum góðum gekk tað betst,
— hvör tann svein geri so —
oxar tolv vóru leiddir á torv
og so fram á fríðu borg
— Gráni bàr gullið áf heiði.

2.
Kongurin aktar at högga teir
— tú tart einki rað geva í vanda, —
tílíkum góðum gekk tàð við gleim
— hvör tann svein geri so —
kongurin hjó so mikið högg,
eitt bragdar bra við benjar dögg
— Gráni bàr gullið áf heiði.

11.
Tá skalv bæði leyv og lund,
Sjúrður högg ormin í miðju
sundir.

12.
Kant tú siga frá Sjúrði svein,
hann vàr frægur àf fornum ein.

13.
Tàð kan eg siga Sjúrði frá,
tílíkan eingin við eygum sá.

14.
Tá skalv bæði leyv og lund,
Sjúrður högg ormin í miðju
sundir.

15.
Högni vàr ein heiðursmann,
ljótan àf lit so kendi eg hann.

16.
Gunnar vàr so reystur og ríkur,
fróður og blíður og Gunhild
líkur.

17.
Fróður og blíður [1] og Gunhild
líkur,
seint mann føðast annar slíkur.

18.
Fàðir mín átti fridligt bú,
fjól tàð mikið um manga kú.

19.
Eg sàt á skogvi og goymdi hest,
helst tá íð veðurið vàr betst.

20.
Allir sita í sàðli teir,
Högni, Gunnar og Sjúrður svein.

21.
Riðu teir um díkið heim,
Gunnar og Högni og Sjúrður
svein.

22.
Riðu teir um díkið tá,
eg vàr svein og sá hàrá.

23.
Gunnars hestur sprakk [2] um
first,
Gunnar kendi væl tann dist. [3]

24.
Högna hestur sprakk um tá,
Gràni fastur í feni lá.

25.
Sjúrðar hestur sprakk um síðst,
hann gjördi so glàða góðmærs
list. [4]

26.
Gràni fell i fenið fast,
galtagjörðin sundir brast.

---

1) Gàmalur, gràur, *Suderø.* 2) leyp, *Sud.*
3) hann gjördi so glàða gommars (?) list, *Sud.*
4) tá gàv gud màr góða list, *L.*

27.
Allir stigu úr söðlum teir,
Gunnar og Högni og Sjúrður svein.

28.
Allir tuga á dýran hest,
Sjúrður tugar á teymar mest.

29.
Ofta hàvi eg um díkið trott
bæði dàg og dökka nátt.

30.
Gestur, ger màr viljan ein,
tú tvá mín góða gangara rein'.

31.
Silgjan, íð sundir brast firi màr,
hàna, gestur, gevi eg tàr.

32.
Riðu so fram àt eini á,
eingin kundi til manna sjá.

33.
Eg tváaði hans brost og bringu rein',
hans lær og legg og langa bein.

34.
Góðan gangara gjördi eg rein',
síðan hevði meg Sjúrður til svein.

35.
Vær riðum so fram á Fovnis ból,
hàr skein gull sum geisar àf sól.

36.
Eg tók eitt hár àf sàma hesti,
tàð vàr sítt og vaxið mest.

37.
Eitt vàr hár í hàla á hesti,
tàð vàr favn og feti mest.

38.
Tàð vàr favn og feti sítt,
glogvaði ratt sum silvur hvítt.

39.
Eg hàvi í forðum fàrið vítt,
ei [1] funnið ljós og lívið mítt.

40.
Kongur gàv honum skaft og skeið,
og sjálvur segði hann kalli leið.

41.
Í Frakkalandi er vatnið vítt,
hàr er ljós og lívið títt.

42.
Leingi kàvaði kurtis mann,
áður hann beint á ljósið fann.

43.
Körnar prestur skírdi hann,
tá leið lív, sum ljósið brann.

44.
Tá íð ljós í ligtu vàr brennt,
tá vàr lív og levnað endt.

---

1) og, *L.*

Sjúrðar kvæði.

Ísmal fræga kempa.

1.
Mangar bróta á hàvinum
brattar og bláar [1] bilgjur,
Ísmali kom tá síðst í hug
formann [2] sín at spirja.
Viðg.:
Gràni bàr gullið àf heiði
o. s. v.

2.
Ísmali kom tá síðst í hug
formann sín at spirja:
vit skulum okkum í Hjálpreks
gàrð
kongins dottur at gilja.

3.
Út vàr loystur gangarin
undir hallarvegg,
prýddur vàr hann við skarlàk
niður á hóvarskegg.

4.
Út vàr loystur gangarin,
íð Ísmal skuldi á ríða,
prýddur vàr hann við skarlàk
niður á medal síðu.

5.
Ísmal leyp í sàðilin upp
ivir leysan luva,
studdist hvörki við skjöld ei
svörð
og ei við sàðilbuga.

6.
So reið Ísmal fræga kempa
listuliga fram,
giltir leika ringarnir,
hans góði gangari rann.

7.
Mitt í miðjum gràsgàrði
axlar hann sítt skinn,
og so búgvin gongur hann
í høgar hallir inn.

8.
Og so búgvin gongur hann
í høgar hallir inn,

---

1) bráðar, *L.* 2) Hermund (hirðmann ?), *L*,

sum Hjálprek kongur við borði
sàt
við monnum hundrað fimm.

9.

Ísmal gekk í höllina inn,
í forðum vàr sá siður,
hevir nú allt í einum orði,
heilsar og hann biður.

10.

Ísmal stendur á hallargolvi,
ber upp kvoðu sína:
sit væl reystur Hjálprek kongur,
tú gev màr dottur tína.

11.

Frúgvin eigir reystan bróður
heitir Sjúrðar svein,
stóð hann við tína hogru síðu,
tá vart tú ikki ein.

12.

Frúgvin eigir reystan bróður,
heitir Sjúrður frægi,
stóð hann við tína hogru síðu,
hann tokist vera tín màki.

13.

Tàð vàr Svànhild Sólaljóma,
hon inn í höllina gekk,
tàð firsta hon Ísmal við eygum sá,
hon indi til hans fekk.

14.

Leingi sàt hann kongurin,
og hugsaði hàr uppá,
hvussu hann skuldi Ísmali
eitt blídligt andsvàr fá.

15.

Tí svàraði Hjálprek kongur,
allt firi uttan ekka:
tàr gevi eg nú mína dottur
og hàrtil brúdleypsdrekka.

16.

Ísmal stendur á hallargolvi,
girdi seg og vendi,
festi Svànhild Sólaljómu,
Hjálprek kongur sendi.

17.

Ísmal stendur á hallargolvi,
á flest öllum veit hann skil:
hvör skàl bjóða Sjúrða
mína samkoming til?

18.

Tí svàraði Hjálprek kongur,
tann hin ríki alvur:
eg veit einki annað ráð,
enn tàr bjóðið honum sjálvur. [1]

19.

Tàð vàr Ísmal fræga kempa,
burt í skogvin reið,
motti hann Sjúrði Sigmundarsoni
mitt á sínari leið.

---

[1]) *Versene fra 13—19 ere tagne efter L., de faltes i S.*

20.
Ísmal stendur á grønum völli,
á flest öllum veit hann skil:
tàr bjóði eg nú Sjúrður
mítt brúdleyp at koma til.

21.
Svàraði Sjúrður Sigmundarson,
hann heldur á brýndum knívi:
hvàðan àf landi hevir tú fest
tàð inniliga vívið?

22.
Hjálprek heitir hennara fàðir,
Hjördís hennara móðir,
so er màr àf sonum sagt,
at tú ert hennar hálvbróðir.

23.
Tàð plægar so eingin arligur màður
so sína dottur burt geva,
eg vildi, títt hálsbein sundir í tvey
vàr sligið við mínum neva.

24.
Hevir tú mína sistur fest,
og eg ikki til tess frætt,
eg skàl teg við lurkum lemja,
tú býður ei annan ratt.

25.
Eg hàvi tína sistur fest,
tó eg teg ei kendi,
áður tú meg við lurkum lemjir,
sveittast tàr um ennið.

26.
Hevir tú mína sistur fest,
høvisk ivir allar kvinnur,
hoyr tú Ísmal fræga kempa,
tú skalt màr treytir vinna.[1]

27.
Svàraði Ísmal fræga kempa,
illt er skàp at eggja:[2]
hvörjar eru tær firstu treytir,
íð tú vilt á meg leggja?

28.
Frammi á teim grøna völli
liggja ormar sex,
allar skalt tú deyðar hàva,
tú stígur á brúðarbekk.

29.
Frammi á teim grøna völli
liggja ormar tolv.
allar skalt tú deyðar hàva,
tú stígur á brúðargolv.

30.
Frammi á teim grøna völli
liggja ormar tveir,
sig màr Sjúrður Sigmundarson;
hvussu langir eru teir?

31.
Ein er átjan àlin langur,
annar tríggjar og tjúgu,
öll mín hirð er vitnisfør,
eg sigi sanna sögu.

---

1) *24—27 efter L.* 2) vaxin ivir allar seggir, *L.*

32.
Átjan àlin er ein àf teim,
hàrtil tríggjar og tvá,
eri eg sonur Samsons sterka,
ræðist eg ongan tá.

33.
Átjan àlin er ein àf teim,
annar tríggjar og tjúgu,
eri eg sonur Samsons sterka,
ræðist eg ongan nú.

34.
Allar vá hann ormanar,
tàð vàr honum eingin treyt,
Finnin spýði eitur á hann,
hann náddi ikki burtur àf breyt.

35.
Allar vá hann ormanar,
tàð vàr honum eingin vandi,
Finnin spýði eitur á hann,
hann náddi ikki burt at ganga.

36.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
hann heim í gàrðin fór,
úti er Svànhild Sólaljóma,
hon firi honum stóð.

37.
Sjúrður gekk í borgina inn,
gott er í honum alvi,
settist upp í hásæti,
so hallarborgin skalv.

38.
Fram gekk Svànhild Sólaljóma,
fögur ivir allar kvinnur:
hevir tú Sjúrður lagt tàð ráð,
Ísmali neisur[1] at vinna?

39.
Gakk tú burt frá mínum eygum,
eg vil teg ikki hoyra,
sámir tàð ei mín búna brand
at rjóða í kvinnu droyra.

40.
Tàð vàr Svànhild Sólaljóma,
tekur so hogt at gráta,
eftir spurdi Sjúrður,
hví hon mundi so láta.

41.
Gakk tú burtur frá mínum eygum,
grát ikki longur á sinni,
enn vàr màður mentur firi moy,
ið tó[2] vàr màður minni.

42.
Sjúrður leyp í sàðilin upp,
hann er dreingja màki,
so reið hann á skogvin burt
firi sistur sínar sàkir.

43.
Ísmal liggur á grønum völli,
staddur í orma vanda,
fegin vàrð hann, tá hann hoyrdi
Gràna hogvar ganga.

---

1) treytir, *L.*
2) og ei, *L.*

44.
Ísmal liggur á grønum völli,
staddur í orma blóði,
fegin vàrð hann tá hann hoyrdi
Gràna bresta hóvum.

45.
Tekur hann hann í sàðilin upp
og sára um hann kvíðar,
leitar nú í tasku síni
smirsl á hann at rýða.

46.
Tekur hann í sàðilin upp,
førir hann heim til hallar,
tàk við Svànhild Sólaljóma
grøð tann garpin snjalla.

47.
Grøddi hon hann um dàgin,
grøddi hon hann um tvá,
inntil tann hin triðja, [1]
tá fór hann í brinju blá.

48.
Inntil tann hin triðja
tá fór hann í brinju blá,
so gekk hann í höllina inn, [2]
so vænur vàr garpi at sjá.

49.
Tey lótu tá til brúdleyps ætla,
ikki mátti tvörra,
àf báðum borgum boðið vàr
tolv hundrað àf hvörji. [3]

50.
Ikki fattaðist Ísmali
brúðarmannin ein,
høgruminni Gunnar kongur,
við vinstru Sjúrður svein. [4]

51.
Ikki fattaðist Svànhildu
brúðarkonur prúðar,
við høgru hond gekk Gunhild
Buðla
við vinstru Grimhild Júka.

52.
Ikki fattaðist Svànhildu
brúðarmoyjar prúðar,
høgruminni Buðladottir, [5]
við vinstru Guðrun Júka.

53.
Gàmal màður harpu slær,
nevndur Örvaroddur,
Hjálmar kappi frægur vàr,
men Sjúrður moynna studdi.

54.
Tríati vóru silvursteyp,
annaðslíkt àf skálum,
tá leyp àf á brúðar bekki, [6]
íð allt vàr sett àt málum.

---

1) firsta dag í fjórðu viku, *L.*
2) leiddi hon hann í hallina inn, *L.*
3) Lótu tá til brúðleyps lága, næst vàr komið til sams — átjan borgir bodnar vóru og hàr vàr kongur àf Frans, *L.*
4) við høgru hand gekk Hjálprek kongur, við vinstru Gunnar svein, *L.*
5) Brinhild Buðla, *L.*
6) í kongins höll, *L.*

55.
Tríati vóru silvurföt,
og nýsmíðað voru öll,
Sjúrður stendur á hallargolvi
og sigir frá görpum snjöllum.[1]

56.
So stardi hann Sjúrður
á Brinhildar mál,
hann breyt ivir borðinum
forgilta mjöðarskál.

57.
Drukkið vàr teirra brúdleypið,
hirðin vàr so fegin,
sum tann fuglur, á viði situr,
er á ljósum degi.

58.
Tríati vóru kertur brendar
og hàrtil voxljús,
Hjálprek kongur og hirðin öll
teim filgdu í svövnhús.

59.
Hàr vàr urgan í gàrði troðin,
ljóðaðu harpustreingir,
Hjálprek kongur og hirðin öll
filgdu teim til seingir.

60.
Drukkið vàr teirra brúdleypið,
kátt vàr teirra lív,
bæði gingu í eina song
Ísmal og hans vív.

61.
Drukkið vàr teirra brúdleypið
bæði væl og leingi,
kom so mangur hovmàður til
sum fjöður í fugla veingi.

62.
Drukkið vàr teirra brúdleypið,
so er komið til mín,
síðan fór hvör sum boðin vàr
hàðan heim til sín.

---

[1]) *herfra til enden taget efter L.*

Sjúrðar kvæði.

Dvörgamoy I.

1.
Hoyrt hàri eg frá gamlari tíð,
at örnin[1] er eitt fok,
nú skàl kvøða um Sjúrð hin unga,
um hans firsta tok.
Viðg:
Gràni bàr gullið àf heiði
o. s. v.

2.
Örnin[1] er so snart eitt djór,
hon flýgur so langa leið,
nú skàl kvøða um Sjúrð hin unga,
tàð firsta sum hann út reið.

3.
Hans skín skjöldur í giltum
höllum,
hann fer ikki um við gamni,
tàð er Sjúrður Sigmundarson,
hann nevndur er so àt navni.

4.
Sjúrður stendur á hallargolvi,
hann kann væl orðum greiða:
nú listur meg á heiðin skóg
tey villu djór at veiða.

5.
Hjálprek kongur firi munni mælir
á tí sàma sinni:
dvörgamál við tröllagleim,
tàð biggir við fjöllum inni.

6.
Sjúrður loypur á Gràna bàk,
hann studdist ei við teymar,
loypur hann so latt hàr á,
sum snekkjan rennur í streymi.

7.
Sjúrður ríður firsta dàg,
dàgur líður àt kvöldi,
tàð dregur fram àt mirka skógi,
tàð líður frá fàðirs veldi.

---

1) *Andre synge:* hàran.

8.
Sjúrður ríður eftir skóginum fram
dàgar og nætur tríggjar,
kundi hvörki heiðið ella kristið
við sínum eygum síggja.

9.
Sjúrður ríður eftir skóginum fram
langa leið og drúgva,
hann sá standa firi sàr
ein heilan mannamúgva.

10.
Sjúrður situr á Gràna bàki
bæði við skjöld og svörð:
eg skàl ríða betur fram,
og vita hvussu fer.

11.
Sjúrður reið tá betur fram,
tàð vàr ei til dans,
hann sá standa firi sàr
ein heilan dvörgakrans.

12.
Fram gekk ein àf dvörgunum,
frá mann frættast víða:
ert tú komin at leika her,
ella ert tú komin at stríða?

13.
Sjúrður situr á Gràna bàki,
tikir ei í tí tattur,
so vàr hann firi dvörgum blúgvur,
hann tordi ei svàra aftur.

14.
Fram gekk ein àf dvörgunum
fast àf miklum móði,
hann hevði upp sína hegru hond
og Sjúrð á nàsar sló.

15.
Sjúrði rann tàð heita blóð
bæði um nàsar og munn,
ungur vàr hann og óstiltur,
hann vàr ei við tàð kunnur.

16.
So sló dvörgurin Sjúrða tá
tann hin menska mann,
blóðið undan brinjuni
niður á sàðil rann.

17.
Sjúrður svörð àf slíðrum dregur,
tàð singur í giltum ringi:
hetta er tàð firsta sár,
eg hàvi í víggi fingið.

18.
Sjúrður svörð úr slíðrum
dregur,
so í loftið brá,
hann kleyv henda sàma dvörg
sundir í luti tvá.

19.
Höggini gella mong og tung,
tàð singur á dvörgabrinjum,
hann sá hvörki himmal ella jörð,
teir ivir honum dinja.

20.
Fram gekk ein àf dvörgunum,
so til Sjúrðar sigir:

vegur tú fleiri àf hesum liði,
tú fellur til jàrðar niður.

21.

Höggini smella mong og tung,
teir ivir honum fljúgva,
hann sá hvörki himmal ella jörð,
summir fullu á grúgvu.

22.

Burtur hvurvu dvörgarnir,
eykist nú meiri vandi,
Sjúrður ræð tá eina eftir
í kolmirkri at standa.

23.

Sjúrður ríður til og frá,
tàð fristur við sàðilgjörð,
rimfrost er fallið
ivir heiðinmanna jörð.

24.

Sjúrður ríður til og frá
væl í góðan tíma,
hann sá hàr í kolmirkri
gull sum dàgur skína.

25.

Dvörgamoyjin fagra vàr,
íð firi honum stóð,
àf gulli vóru axlabond,
hon perlur við jörðini dró.

26.

Dvörgamoyjin til hans kom,
so er komið til mín,
hon kissti hann so søtan koss,
àf vörrum vatti vín.

27.

Sjúrður so til orða tekur,
tikir ei í tí tattur:
eg eri so á skogvin riðin,
at eg finni ikki aftur.

28.

Sjúrður so til orða tekur,
tung mann sorgin falla:
tà bøn eg teg biðja vil,
tú flit meg heim til hallar.

29.

Eg gekk màr frá fàðirs borg,
hàr hoyrdi eg teg kalla,
til tess eri eg higar komin
at flita teg heim til hallar.

30.

Hon filgdi honum umHindarfjall,
ei vildi hon vegin sinja,
stórar ájir og stríðir streymar
á Hindarfjalli dinja.

31.

Hon filgdi honum úr àfdölum,
so sigist í dømum frá,
dregur àf hin mirka toka,
tàð lýsir á kláran dàg.

32.

Tá sá hann tà borgina standa,
sum sögur ganga frá,
leyvini bleiktra uppi við ský,
so gull ber litur á.

33.
Nú sart tú tà borgina standa,
sum öll í gulli skín,
hann íð ræður firi hesari borg,
tàð er fàðir mín.

34.
Fàðir mín kemur í borgina inn
bæði àf illsku og reiði,
ikki máttú, kappin, tá
smílast ella læga.

35.
Hann veit tàð Sjúrður,
at tàr er ikki at eggja,
hann biður teg koma í smiðju
við sàr
stórar stengur at sleggja.

36.
Tú sig, tú ert so troyttur,
tú sig, tú ert so móður,
sum tú hevir niður troðið
tann heita dvörgaskóg.

37.
Hoyr tàð Sjúrður Sigmundarson,
tú gev tí fullvæl akt,
so rennur tú í smiðju hans,
sum vart tú skiggið vax.

38.
Hon filgdi honum í höllina inn,
öll í gulli skín,
uttan vàr hon við reyðargull,
innan við hvíta lín.

39.
Tàð er Sjúrður Sigmundarson,
sveipar hann seg í skinn,
hann bant sín hest við hallardir,
og síðan gekk hann inn.

40.
Dvörgur kemur í höllina inn,
hann tàlar orðum svá:
hvör er hesin mikli kappi,
íð her festir føtur á?

41.
Leingi kappin orðum tagdi,
mikil er illsku vón,
navn hàvi eg við heiti fingið:
Sjúrður Sigmundarson.

42.
Ert tú Sjúrður Sigmundarson,
tàr er ikki at eggja,
tú skalt koma í smiðju við
màr
stórar stengur at sleggja.

43.
Eg eri màr so troyttur,
eg eri màr so móður,
sum eg hàvi niður troðið
tann heita dvörgaskóg.

44.
Tú skalt smíða màr brinjuna,
sum einki svörð kann bíta,
hàrðan hjálm og rundan skjöld,
sum góður er á at líta.

45.
Dàgur líður, náttin kemur,
tàð dvölir í dvörgaveldi,
stórar stengur teir eru at smíða
og herða í Hilmirs eldi.

46.
Árla vàr um morgunin,
sólin skein so hátt,
dvörgur sló á gullhespur,
so hurðar flugu úr gátt.

47.
Dvörgur gekk í höllina inn
við silvurbrinju hvítu;
tàk við Sjúrður Sigmundarson,
og vita, um tú nýtur.

48.
Dvörgur tekur brinjuna
og Sjúrði fær til handar,
hàrvið hjálm og fríðan skjöld,
sum ikki bíta á brandar.

49.
Sjúrður fór í brinjuna,
sum dvörgurin hevði borið,
hon vàr bæði víð og síð,
skàpað vàr sum skorið.

50.
Sjúrður stendur í sterkari brinju,
hann hevir góðar brandar:
hoyr tàð indug ríka frú,
tú flit meg heim til landa.

51.
Eg førdi teg àf dvörgaskógi,
tàð mant tú minnast valla,
hví vilt tú nú frá màr fàra
aftur til Hjálpreks hallar? [1]

52.
So er tàð á buðlungs landi,
at dreingir bera sorg:
burtur er kappin Fovnisbàni
horvin úr kongins borg.

53.
Hon filgdi honum so langa leið,
bàð honum góðan dàg:
fàr nú heilur og happadiggur,
allt gangi tàr væl.

54.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
hann heim í gàrðin fór,
úti sjálvur Hjálprek kongur
firi honum stóð.

55.
Kongur so til orða tekur,
tikir ei í tí gleim:
tú hevir givið teg tröllum í vold
og troyttur kemur tú heim.

56.
Sjúrður gekk í höllina inn,
gott vàr í honum alvi,
setist upp í hásæti,
næstum borgin skalv.

---

1) hvàt er tapt á buðlungs landi, at tú mælir heim til hallar? *L.*
2) Tàð er tapt á ..., *S.*

57.

Svàraði hans sæla móðir,
henni tokti ei í tí tattur:
tú hevir givið teg tröllum í vold
og troyttur kemur tú aftur.

58.

Dvörgurin hevir smíðað màr,
og væl má á tàð líta,
hàrðan hjálm og rundan skjöld,
ið ei mega brandar bíta.

59.

Eg hàvi verið á dvörgaskógi
og barst við dvörgaher,
dvörgamoyjin dvöldi meg
og forðaði míni ferð.

60.

Eg hàvi barst við dvörgaher
àf so miklari trá,
dvörgamoyjin loysti meg
og førdi meg fjöldum frá.

Sjúrðar kvæði.

Dvörgamoy II.

1.
Ásmundur sàðlar gangara sín,
hann snúðist burt úr veldi,
hann kundi ei tà jomfrú sjá,
heim vàr hon flutt á kvöldi.

Stev:
Gevið ljóð frúvur,
kall er komin í dans,
gud gevi onga jomfrúnna
gjalda hans.

2.
Ásmundur ríður út árla morgun
við sínum filgdarsveini,
kongur flutti moynna heim,
sum dvörgurin hevði heimi.

3.
Kongurin kemur inn árla morgun,
tàlar við dreingir fróvar:
tit skuluð fàra um landið allt
brúdleypsfolk at bjóða.

4.
Sjálvur eri eg manna màki,
royndur í afreksverki,
ríðið fram á Sjúrðar fund,
íð væl má kallast hin sterki.

5.
Kvittið fram ivir Húnaland
fornum kappum at bjóða,
eg kenni væl Ásmund kellingarson
og hans dreingir góðu.

6.
Sveinar riðu á markir út
vítt um vörild alla,
riðin er nú dvörgurin
áf skóginum heim til hallar.

7.
Dvörgurin kastar reyðum skildri,
í borgum sá hann einki:
burtur er bæði skjöldur og svörð
og horvin frú úr beinki.

8.
Ásmundur ríður á skogvin fram
at hitta dvörgin ein:
ætlar tú ikki moynna at hevna,
íð kongurin flutti heim?

9.
Bæði snart og skundiliga,
leggst màr nú í minni:
burtur er bæði skjöldur og svörð,
eg náji nú ikki á sinni.

10.
Lána skàl eg tàr skjöldin góða
og svörðið tàð hit betsta,
sjálvur skàl eg í ferðini fàra
Húnakong at gesta.

11.
Kallin kemur úr gátt frá sàr,
hann sàr dvörgin ríða:
eg skàl tár til hallar filgja
at skuða moy so fríða.

12.
Riðu teir til hallar heim
við sín reyðargullkrans,
tá íð teir komu àt borgini,
teir hoyrdu urgur og dans.

13.
Kallin inn um dirnar sá,
hann vàr um kinnar bleikur,
moyjin spaldi firi kongins borði,
dreingir hildu leik.

14.
Hann sá frúvur og stoltar jom-
frúvur
runt um sàlin stræta:
làtið ei kallin svíkja os,
íð komin er her at gæta.

15.
Ein kom màður í höllina inn,
sigir hann öllum frá:
eg sá so mangar herklæddar menn
àt borgararmi gá.

16.
Kongur upp frá borði steig,
dregur hann út sítt svörð:
vildi eg, Sjúrður og Virgar sterki
vóru í borgum her.

17.
Kongur upp frá borði steig
og tàlar til sína sveina:
bið teir koma í brúðarhús
at drekka tann mjöðin reina.

18.
Standið ei longur við borgar-
armi,
loysið sàðilreimar,
býður hann tikkum í brúðarhús
at drekka tann mjöðin reina.

19.
Býður kongur màr í brúðarhús
at drekka àf skálum hvítu,
her standi eg nú herklæddur
ogvuligur á at líta.

20.
Vil hann ikki forligt fljóð
senda màr til handar,
brinja skàl valdra manna lið
og stríða mót kongi og landi.

21.
Árla vàr um morgunin,
sólin roðar í fjöll,
leggja teir sínar bardàgar
so skamt frá kongins höll.

22.
Ásmundur ríður í herin fram,
ætlaði sàr at vinna,
kongurin honum ímóti tók,
hàr mundu tveir reystir finnast.

23.
Kongurin gàv so vænt eitt högg
àf so góðum treysti,
so sló hann á Ásmund fast,
at hann fell niður àf hesti.

24.
Ásmundur stoyttist niður á jörð,
tàð mundi ei ofta vera, [1]
út kom Júkans [2] dýra drottning,
ið væl kundi rúnir skera.

25.
Hon tók frá honum møði allt
og so hans illsku grand,
sjónligur vàr hann hvörjum
manni,
eingin hàr hann vann.

26.
Dvörgur spennir sín hest við
spora,
hann letur í herin skunda,
legði niður liðið allt,
kongurin flýddi undan.

27.
Niður legði hann liðið allt,
kongurin màtti flýja,
kallin sætaði brúðrini,
tók gull og drósið dýra.

28.
Ein kom màður í höllina inn,
smílist undir lín:
nú kemur Sjúrður Sigmundarson
og Högni bróðir tín.

29.
Vælkomin Högni bróðir mín,
tú hevir so drúgvant riðið,
misst hàvi eg tàð væna vív
og so tàð heila liðið.

30.
Eg hàvi fàrið um ríki og lond,
Virgar eg ikki fann,
hann reið sàr at biðja moy
so langt í fremmanda land.

31.
Svàraði Sjúrður Sigmundarson,
hann mælir àf tungum sinni:
vit skulum ríða á skogvin fram
dvörgin á máli finna.

1) sum hann vàr vànur at gera, S.
2) Jujins, S.

32.
Árla vàr um morgunin,
sól skein bjart á heiði,
riðu teir á skogvin fram
fast àf miklari vreiði.

33.
Sjúrður gekk àt hellisdurum,
vàr ikki gott at finna,
unti sàr ikki upp at làta,
klývur tàð stálið stinna.

34.
Moyjin sàt við silvdrigið skinn,
dvörgur í smiðju stendur:
ofta er betst frá monnum longst
enn vera teirra frændir.

35.
Tàð vàr Högni hin sterki,
hann mundi dvörginum stevna:
til tess erum vit higar komnir,
bróður sàkir at hevna.

36.
Kongurin flutti moynna heim,
tàð vàr so mikil vandi,
vegið hevir tú liðið allt
og rænað fæ úr landi.

37.
Dvörgurin klæðir seg í stál
bæði við hond og fót,
riðu teir so frá hellisborg
burt á oyðuskóg.

38.
Högni gàv so stórt eitt högg,
frá mann frættast víða,
ikki beit svörð á stáli stinna,
ið dvörgurin hevði smíðað.

39.
Riðu sàman á grønum völli,
lýtur í homrum gella,
síðan stríddust kappar tveir
henda dàg àt kvöldi.

40.
Dàgurin tók at kvölda,
fellur ivir dögg,
Högni sterki undan dreiv,
eitt spring firi hvört eitt högg.

41.
Högni fell àf hesti niður,
møðin àt honum seig,
Sjúrður bindur hjálm á seg
árla ið sól upp reis.

42.
Sjúrður gàv so vont eitt högg,
frá mann frættast víða,
ikki beit svörð á stáli stinna,
ið dvörgurin hevði smíðað.

43.
Riðu sàman á grønum völli,
lýtur í homrum gella,
síðan stríddust kappar tveir
henda dàg àt kvöldi.

44.
Síðan stríddust kappar tveir
henda dàg til enda,

tingist svörð í Sjúrðar hondum,
hann tekur nú spjót at senda.

45.

Kastar hann eitt og kastar hann tvey,
og kastaði hann tàð triðja,
dvörgurin tók móti öllum teim,
ei kendi hann til sviða.

46.

Sjúrður brá upp sínum bitra brandi,
tó hendur vóru ei seinar,
felldi hann ivir dvörgins hövur,
einki vàrð honum àt meini.

47.

Dvörgurin gàv so stórt eitt högg,
tàð hoyrdist út í Frans,
höggur niður á Sjúrðar hövur,
hjálm àf hövdi hans.

48.

Dvörgurin gàv so stórt eitt högg,
tàð fell so væl í làg,
spretti brinju àf bàki hans,
Gràni fell á knæ.

49.

Sjúrður reiðjar svörð umkring
bæði àf grimd og vreiði,
klývur àf honum skjöldirnar
og gàv honum skeinur fleiri.

50.

Dvörgur làt àf skóginum standa,
íð illa særdur vàr:
hoyr tàð Sjúrður Sigmnndarson,
sigurin gevi eg tàr.

51.

Riðu so til hallar heim
Högni og Sjúrður svein,
sum hin fagra dvörgamoyjin
sàt í borgum ein.

52.

Tàð er Sjúrður Sigmundarson,
hann svör á sína trú
hvàr er Ásmundur kellingarson,
sàð vildi eg hann nú.

53.

Tàð er Sjúrður Sigmundarson,
hann situr á bàki Gràna:
Ásmundur ber eitt heiðursnavn,
teir kalla hann kappabàna.

54.

Eg hàvi leitað víða um lond
og inn firi Singjant há,
men onga tíð á ævini
fekk eg hann at sjá.

55.

Til tess svàraði Högni sterki,
komin til gott at evna:
hann er vænur og vöxtraligur,
kann væl dreingjum stevna.

56.

Tàð er Ásmundur kellingarson,
hann er nýtur drongur,
hittir hann teg í oyðuskógi,
tú verður ei glàður longur.

57.

Björt sàt brúður við breiða borði,
hon seymar hvíta lín,
Sjúrður flutti hàna úr höll
og hennara gull í skríni.

58.

Hann setti hàna upp á hests síns
bàk
og førdi heim til hallar,
tók tá bæði skart og skreyt,
nú mann ríman falla.

59.

Hann flutti hàna ei í Júkagàrð,
men heim í höll til sín:
Högni, heilsa konginum,
at moyjin skàl vera mín.

60.

Setti hann hàna í moyja skàra
tó at hon vildi treyð,
Ásmundi dugnaði hon sára væl,
hvàr hann vàr staddur í neyð.

61.

Sjúrður flutti moynna heim,
frá segði Högni sterki,
til tess svàraði kongurin [1]
undir sínum reyðargulls merki.

62.

Til tess svàraði kongurin
undir sínum reyðargulls merki:
ikki skàl Sjúrður Sigmundarson
rósa áf hesum verki.

---

[1]) Júkans (Jojins) drottning, *S.*

Sjúrðar kvæði.

Dvörgamoy III.

1.
Eina veit eg rímuna,
íð inni hevir ligið leingi,
Hjálprek kongur firi ríki ræður,
vaskar eigir hann dreingir.

Viðgangur.
Oman drívur döggin dökk,
niður fellur döggin ivir tann
kalda ís,
leyv springur víð,
oman líða prís,
oman drívur döggin ivir tann
kalda ís.

2.
Hjálprek kongur firi ríki ræður,
vil eg firi idrum greina,
tjena honum hvönndagsliga
væl fimm hundrað sveinar.

3.
Tjena honum hvönndagsliga
væl fimm hundrað sveinar,
ein er ivir öllum teim,
hann glogvar àf gullinum reina.

4.
Teir tjena honum hvönndagsliga
bæði við gleði og gamni,
ein er kappin Fovnisbàni,
er Sjúrður nevndur àt navni.

5.
Sjúrður liggur í síni song,
hann tàlar til Nornagest:
tú skalt sàðla màr Gràna
mín góða gangarahest.

6.
Árla vàr um morgunin,
sólin skein so víða,
Sjúrður klæðist firi síni song,
hann býr seg út at ríða.

7.
Sjúrður reið á skogvin burt.
eystur um heygin brúna,
opnan sá hann gullsàlin,
og gullið lá i túni.

8.
Túnini vóru àf marmorsteini,
veggir àf fílabeini,
stokkarnir vóru af siprisviði
og hongsl àf silvuri reina.

9.
Hàr vóru hurðar àf hókumtræ,
málar við ídningshorni,
glogvar so gull í götum hàr
sum ljómir àf havrakorni.

10.
Sjúrður hugsar við sjálvum sàr:
úti skàl eg ikki standa,
um her búgva folk ella tröll,
eg fàri her inn at ganga.

11.
Sjúrður gekk í heygin inn,
hon vàr sum fonnin hvíta,
dvörgamoyjin, ið firi sàt,
unnilig á at líta.

12.
Sjúrður gekk í heygin inn,
tikin til góð ráð at evna:
hoyr tàð indug ríka frú,
hvussu skàl eg teg nevna?

13.
Eg vàr fødd, tá íð dàgur treyt
àf so miklari neyð,
Ása [1] kallaði fàðir meg,
hann búði her firstur í heyg.

14.
Màr er fàðir og móðir frá deyð,
so míni sitskin fýra,
eg hàvi ongan forlögsmann,
sjálv má eg màr stýra.

15.
Màr er fàðir og móðir frá deyð
àf so miklari neyð,
ongan hàvi eg forlögsmann
tí búgvi eg ein í heyg. [2]

16.
Mælti tàð Ása dvörgamoy:
tú ert ei borin at standa,
hon snúgvulig úr sessi brá
og bàr honum stól til handar.

17.
Mangur hevir á skogvin riðið
frú at biðja sàr,
higar er hann eingin komin,
ið líkjast mundi tàr.

18.
Hon filgdi honum í gullsàlin,
hildust tey um hendur:
her skalt tú við eygum sjá,
hvör víða sàlurin stendur.

19.
Hoyr tàð Sjúrður Sigmundarson,
tú ert nýtur drongur,
her skalt tú við eygum sjá,
hvör vítt mín sàlur gongur.

---

1) Hilmir, *Skálavik*. 2) *12 — 16 efter optegn. fra Skálavik.*

20.
Hoyr tú Ása dvörgamoy,
hin fagra og hin fríða,
hvussu heita teir garpar tveir,
á henda skogvin ríða?

21.
Hálvdan og hann Eirikur
her hàva riðið leingi,
teir ríða sàr nú í Ásgàrðar
at royna [1] Óðins dreingir.

22.
Tàð er Silvur kongins son,
higar hevir troytt,
hann hevir borið allvæl sorg,
eg hàvi tí ikki skoytt.

23.
Tàð er Silvur kongins son,
hann er riðin àfstàð,
hann hevir borið allvæl sorg,
eg hàvi ei sagt honum jà. [2]

24.
Hálvdan og hann Eirikur
her hàva riðið í tún,
allt ert tú vænari Sjúrður,
so miklan síggi eg mun.

25.
Tàð er so vont í tínum landi,
tàð fristir frost við træ,
tàð ríður so mangur einsligur, [3]
sum rænar tikkara fæ.

26.
Tàð er so vont í tínum landi,
hàr blæs veður og vindur,
betri er í gullsàli hjá màr
ást við meg at binda.

27.
Eg vàr màr áheimating,
hàr eg hoyrdi á orði:
nevndan hoyrdi eg Sjúrð svein
hægstan ivir kongins borði.

28.
Hoyr tú Ása dvörgamoyjin,
tàð mátt tú ei vænta,
eg skifti ikki óðal mítt
burtur til heidna landa.

29.
Tú tarft ei indug dvörgamoy
eftir tí at stunda,
eg skifti ikki óðal mítt
burtur á heidnar grundir.

30.
Laxið rennur so strítt í streymi
niðan móti hogum fossi,
allvæl unni eg Sjúrða sveini
við gulli og góðum kossi.

31.
Laxið rennur so strítt í á
upp mót hörðum gróti,
illt er at leggja ást við hann,
íð onga leggur ímóti.

1) teir kvittaðu heim í Ásgàrðar at finna ... *Sk.*
2) *22 og 23 efter Sk.*
3) ómildur, *Sk.*

32.
Settust tey niður í giltan stól,
hildust hond í hond:
her skalt tú við eygum sjá
so víða ivir vörild og lond.[1]

33.
Stígur hon upp úr giltum stóli,
öll í gulli glasti,
hon gekk sàr àt gullkistu,
við mentum hàna upplæsti.

34.
Hon sýndi honum klæðini,
íð glogva sum gullið reyða,
leingi hàva ligið á kistubotni
eftir Dagmars deyða.

35.
Væl mátt tú tey klæði slíta,
íð glogva sum gullið bjarta,
síðan hàva ligið á kistubotni,
at sundir brast dvörgins hjarta.

36.
Svàraði Sjúrður Sigmundarson,
íð gull bàr sàr á hond:
eg føri ikki heiðinmanns klæði
aftur í míni lond.

37.
Vilt tú ikki tey klæðini slíta
eftir Dagmars deyða,
onnur làti eg skera tàr
sett við gullinum reyða.[2]

38.
Hon fekk honum brinjuna,
íð gjörd vàr àf silvuri hvíta:
tàk við Sjúrður Sigmundarson
og vita, um tú mant nýta.

39.
Eg skàl geva tàr huldanhatt,
tú skalt á mýri gá,
hann, íð teg hevir áður sàð,
hann kennir teg ikki tá.

40.
Mælti tàð Ása dvörgamoy,
hin fagra og hin fríða:
dvölst í nátt og sov hjá màr,
ímorgin skalt tú ríða.

41.
Í nátt skàl eg hjá frúnni sova
og drekka moyjar minni,
síðan skundi eg míni ferð,
vit finnast annað sinnið.

42.
Sjúrður svàv í heyginum,
hans lív vàr allvæl kátt,
hann gàt barn við dvörgamoynni
á teirri somu nátt.[3]

43.
Árla vàr um morgunin,

---

1) *29 — 33 efter Sk.* 2) *Dette v. efter Sk.*
3) *Dette vers findes ikke i Sk., da de 2 opt. heri ere forskellige, jfr. anmærkningerne til v. 55.*

sólin skein so víða,
Sjúrður klæðist firi síni [1] song,
hann býr seg út at ríða.

44.

Nær skàl eg briggja,
nær skàl eg blanda vín,
nær skàl eg teg aftur vænta
higar í heyg til mín?

45.

Væl mást tú briggja,
væl mást tú mjöðin blanda,
tá níggju mánar taldir eru,
skalt tú mín aftur vænta.

46.

Sjúrður gekk úr höllini út,
hann heldur sàr á gleim,
tá vàr Gràni burtur hvorvin,
íð hann skuldi ríða á heim.

47.

Sjúrður aftur í heygin fór,
sigir frúnni frá:
hvorvin er Gràni foli mín,
íð eg skuldi ríða á.

48.

Eg skàl làna tàr hestin tann
íð góður er á at ríða,
so loypur hann ivir dàlir og fjöll,
sum àðrir gjögnum grønar líðir.

49.

Eg skàl làna tàr hestin tann,
kanst tú honum væl at stýra,
so loypur hann ivir dàlir og fjöll
sum àðrir á slöttum mýrum.

50.

Ríð honum heilur og happadig-
gur,
tàr er eingin vandi, [2]
sjaldan loysti fàðir mín
fálkin tann [3] úr bandi.

51.

Ríð honum heilur og happa-
diggur
bæði við gleði og gleim,
tá íð tú kemur úr skóginum út,
tú sart tín fola ein.

52.

Stíg tú heilur á fljótan hest
bæði við kæti og tattur,
tá íð tú kemur á Hjálpreks skogv,
tú vís màr folan aftur.

53.

Hon filgdi honum so langt á leið,
bàð honum góðan dàg:
liv væl heilur og happadiggur,
allt gangi tàr væl.

54.

Hon filgdi honum so langt á leið,
til götur tóku at skilja:
tàð íð eg vendi aftur frá tàr,
er ímóti mínum vilja.

---

1) frúnnar, *Sk.* 2) Tú stíg nú heilur á fljótan hest, fàtt verði tàr àt vanda, *Sk.*
3) folan henda, *Sk.*

55.
Hon filgdi honum so langa leið,
til götur tóku at dimma,
eg svörji tann eið á mína trú,
tá gràt hon dvörgakvinna. [1]

56.
Sjúrður reið eftir veginum fram,
bæði við gleði og gleim,
tá íð hann kom úr skóginum út,
vísti hann folan heim.

57.
Sjúrður gongur eftir veginum
fram,
vil eg firi idrum greina,
møtti honum fjallatussi,
íð vildi honum meina.

58.
Sjúrður stendur á grønum völli,
hann tikist komin í vanda,
risin skeyt sína stong í jörð,
tá mátti kappin standa.

59.
Sjúrður skákar ein annan veg
fram úr skogvi at ganga,
risin skeyt sína stong í jörð,
tá mátti kappin standa.

60.
Tàð er Sjúrður Sigmundarson,
tekur àf tungum at inna:
lova màr úr skogvi út
mín góða gangara at finna.

61.
Til tess svàraði grimmi risi:
tàð skàl eg tàr forða,
tú sleppur ei til hallar heim,
ikki àf einum spori.

62.
Mælti tá Sjúrður Sigmundarson,
og mundi til orða tàka:
hoyr tàð ljóti fjallatussi,
hvàt hàvi eg gjört til sàkar?

63.
Hoyr tàð Sjúrður Sigmundarson,
hvàt eg sigi tàr:
tú hevir verið í huldarheyg,
so illa tàð líkar màr.

64.
Tú hevir verið í huldarheyg,
so illa tàð líkar màr,
hann skàl sàr við vívi vera,
sum sigur àf öðrum fær.

65.
Tú hevir sovið hjá dvörgamoy,
ikki sagt már frá.
firi tàð skalt tú Sjúrður ungi
missa lív og ráð.

66.
Risin gevur höggini tung,

[1] *54 og 55 efter Sk.; derefter har denne optegnelse:* 1. Hon snuðist aftur í giltan stól, so er komið til mín, møðig fellir hon tárini a baðar armar sínar. 2. Hon snúðist aftur í giltan stól àf so miklari neyð, so er màr við orðum greint, hon lá á songum deyð.

sum teir varpa gróti,
stundum flýddi kappin undan,
stundum hann helt ímóti.

67.

Tá mundi Sjúrður undan halda,
hann toktist vera í treyt,
tíat hin svarti fjallatussi
stongina á hann skeyt.

68.

Sjúrður gongur á grønum völli,
hann víða um seg sàr,
tá kom Gràni gangandi,
sum honum til lukku vàr.

69.

Tá kom Gràni springandi,
jörð um hóvar tróð,
gæsandi við hövdinum,
aftur á herðar sló.

70.

Tá kom Gràni springandi,
boxl og teymar[1] ringja,
brádliga vendi hann síðu til,
Sjúrður í sàðil springur.

71.

Tú tarft ikki at briga màr
dvörgamoynna at gifta,
tàð vil eg nú, fjallatussi,
höggum við teg skifta.

72.

Sjúrður leyp í sàðilin upp
ivir leysa lund,
síðan letur hann höggini falla
bæði mong og tung.

73.

Síðan letur hann höggini falla,
tàð vàr honum àt meini,
tàð bítur ei svörð á risans holdi
heldur enn knívur á hörðum
steini.

74.

Teir bardust fullt í togva dàgar,
hvörgin sigur fekk,
inntil tann hin triðja,
íð sól til viða gekk.

75.

Risin sipaði jarnstongina,
sipaði hàna so fast,
Gràni kundi at skáka sàr,
hann missti hvört sítt kast.

76.

Sjúrður rendi til so fast,
tàð vàr mikið undur,
hjó so henda grimma risa
í miðjum kníjum sundir.

77.

Tàð vàr hin svarti fjallatussi,
hann làt ikki á sàr finna,
stubbarnar setti hann niður í
jörð
og bardist ikki minni.

---

1) hansara sporar ringja, *Sk.*

78.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
hann sínum svörði brá,
kleyv hann so tann grimma risa
sundir í luti tvá.[1]

79.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
hann reið til hallar heim,
lovaði gudi og sjálvum sàr,
at hann fekk einki mein.[2]

80.
So reið Sjúrður Sigmundarson
bæði við gleði og gleim,
skundaði síni ferðini
firi Hjálprek kongin heim.

81.
Sjúrður kom í hallir heim
síðla dags á kvöldi,
kongurin firi borði sàt
við sítt dreingjaveldi.

82.
Hjálprek kongur til orða tekur,
hann blandar mjöð og vín:
hvàr er Sjúrður Sigmundarson,
hægsti[3] màður mín?

83.
Sjúrður stendur á hallargolvi,
hoyrir hesi orð,
kastar svörði og skildri niður
og stígur ivir borð.

84.
Leingi hàvi eg sitið her
og hugsað um tann kvíða,
hoyr tàð Sjúrður Sigmundarson,
nú longdist màr at bíða.

85.
Sjúrður so til orða tekur,
frá mann fræltast víða:
mølti màr ein fjallatussi,
hann beyð màr at stríða.

86.
Sjúrður er í ríkinum,
hann ræður ivir valdum skàra,
nú er àt teim stundum liðið,
at taldir dàgar fàra.

87.
Sjúrður er í ríkinum,
hann minnist á dvörgamoy fríðu,[4]
nú er àt teim stundum komið,
at taldir dàgar líða.

---

1) *Istf. versene 74-78 har Sk.:* 1. Sjúrður kastaði svörðið umkring, hann treiv um brandin bjarta, rendi hann inn firi risans brost, og stakk hann inn í hjartað. — 2. Sjúrður tekur sín búna brand, hann gàv honum sterkt til ferðar, rendi hann so firi risans brost, oddin út millum herða. — 3. Sjúrður ríður á grønum völli, spjótið stendur í hjarta, eitur dreiv a himmalin upp, tá sortnaði sólin bjarta.

2) *Dette vers efter Sk.* 3) annar, *Sk.*

4) hann skoðar teir kossir fríðar, *Sk.*

88.
Árla vàr um morgunin,
sólin skein so víða,
Sjúrður klæðist firi síni song,
hann býr seg út at ríða.

89.
Sjúrður reið á skogvin burt
eystur um heygin brúna,
opnan sá hann gullsàlin,
gullið lá [1] í túni.

90.
Sjúrður reið àt hellisdurum
aftur í sàma heyg,
tá lá Ása dvörgamoy
í glastriborgum deyð.

91.
Hon lá deyð àf barnaferð,
moybarn henni hjá,
Sjúrður làt tá börinar
àf reyðargulli slá. [2]

92.
Han gróv tær í heygin niður,
sögur ganga frá,
mikið gull og mentarsnót
legði hann teimun hjá.

93.
Hann gróv drós í heygin niður
og moybarnið tàð fríða,
síðan mundi Sjúrður
aftur til hallar ríða.

---

1) làk, *Sand.*
2) Sjúrður mundi síggja á, at drósið mundi doyja, síðan gróv hann drós í heyg, hvàr dreingir í dólum hoyja, *Sk.*

Sjúrðar kvæði.

Dvörgamoy IV.[1]

1.
Hálvdan kongur og Heiðrikur
hildu sàman leingi,
kvittaðu norður í Ásgàrðar
at hitta Óðins dreingi.

2.
Teir komu hàr so síðla tá,
seint til dags í skými,
leiddi á fagran moyjarsàl,
gull bàr litur á túnið.

3.
Eg reið màr á skogvin fram,
síðla dags í skými,
leiddi á fagran moyjarsàl,
gull brann hàr í túni.

4.
Eg stóð líð og langa tíð,
mín vàr lítið kunni,
frúgvin bàr upp orðum sjálv,
legði màr mál í munnin.

5.
Eg stóð líð og langa tíð,
mín vàr lítil higgja:
hvàr eru fleiri fljóðini tey,
íð henda heygin biggja?

6.
Màr er fàðir og móðir frá deyð,
so mínir brøður sjey,
eg hàvi ongan forlögsmann,
eina biggi eg her heyg.

7.
Màr er fàðir og móðir frá deyð,
so mínar sistrar báðar,
eg hàvi ongan forlögsmann,
so eina má eg her ráða.

8.
Enntá skalt tú siga màr
tú dvörgamoyjin snjalla:
hvussu het frúgvin móðir tín,
og hvussu skàl eg teg kalla?

---

[1]) *Dette er et sidestykke til den foregående, optegnet på Suderøen.*

9.
Eg vàr fødd tá íð dàgur treyt
síðla dags á kvöldi,
Ásla nevndi mín fàðir meg,
hann ráddi í Óðins veldi.

10.
Eg vàr fødd tá íð dàgur treyt
síðla dags í skými,
sokti hann màr tann teknar ring,
hann leiddi àf rúnarstreymi.

11.
Mikil ódn og eystanduni
mínum vàr fàðir àt deyða,
Gunhild kallaðist móðir mín,
íð nogv átti gullið reyða.

12.
Vatnið rennur á víðum völli,
tàð gekk fljóði í dreymi:
gullið liggur á botni niðri
á bráðum rúnarstreymi.

13.
Legði eg hendur á frúnnar háls,
làt so orðum birja:
hví situr tú so eina her,
tàð er um first at spirja.

14.
Vatnið rennur á víðum völli
niður àf høgum fossi,
firri unti màr Sjúrður svein
gull og góðar kossir.

15.
Enntá skalt tú siga màr,
dvörgamoyjin fríða:
hvussu heita garpar teir, [1]
á henda skógin ríða.

16.
Silvur heitur sá kongason,
á henda skóg hevir troytt,
Álvur ber hans orð firi meg,
eg hàvi honum einki skoytt.

17.
Vatnið rennur àf høgum fjöllum
eftir hvössum gróti,
illt er at leggja ást við hann,
íð onga leggur ímóti.

18.
Tàð er so vont í tínum landi,
hàr er veður og vindur,
betri er í glastriborg
tú ástir við meg bindur.

19.
Tàð er so vont í tínum landi,
hàr er vindur og veður,
kemur so mangur ómildur
at ræna tikkara fæ.

20.
Gingu tey í glastriborg,
hans vàr lítil biggja:
her mant tú firi eygum sjá,
hvussu mong íð heimin biggja.

---

1) *Andre på Suderø synge:* jallar tveir.

21.
Gingu tey í glastriborg,
hildu sàr í hendur:
her mant tú firi eygum sjá,
hvör vítt íð sólin rennur.

22.
Gingu tey í glastriborg,
hildu sàr àt teiti:
her mant tú firi eygum hàva
minni lutir og meiri.

23.
Her er klæði og føðsla mín,
gull og annar geiri,
her er hvàt íð inskjast vil,
minni lutir og meiri.

24.
Tú fært einki indi àf màr,
ei mátt tú tess stunda,
eg skifti ikki óðal mítt
burt á heidnar grundir.

25.
So kom eg í henda heyg,
tàð vàr mikil villa,
dvöljist eg her nàkra tíð,
mann eg kristni spilla.

26.
So komst tú í henda heyg,
hann er àf ongum illur,
eg skàl telja tàr dàgatàl,
so fert tú ikki villur.

27.
Vilt tú ikki klæði slíta
eftir tann Dagmanns deyða,
eg skàl làta tàr onnur skera
sett við gullinum reyða.

28.
Vilt tú ikki klæði slíta
eftir tann Dagmann dýra,
eg skàl làta tàr onnur skera
sett við gulli fríða.

29.
Tí svàraði sveinurin,
sló tàð upp í gleim:
frúgvin, líggja màr fljótan hest,
meg listur at ríða heim.

30.
Stíg nú heilur á fljótan hest,
fátt verði tàr àt grandi,
sjaldan loysti fàðir mín
henda falk úr bandi.

31.
Stig nú heilur á fljótan hest,
fátt verði tàr àt meini,
tá íð tú kemur àf skógi út,
tú vís mínum fola heim.

32.
Frúgvin sàt í gullstóli,
hon hevði harm og pínu,
hin væna felldi møðig tár
á báðar armar sínar.

33.
Filgdi hon honum so langt á leið,
til götur tóku at skilja:

tàð íð eg vendi aftur frá tàr,
tàð er ei við mín vilja.

34.

So rann folin alla nátt,
glàður á geklar slóð,
eldur feyk úr gronum hans,
tàð gjördi ljós í skóg.

35.

So reið sveinur alla nátt,
hans vàr gangari móður,
eldur dreiv úr nösum hans,
tàð bàr ljós í skóg.

36.

Sveinur kom til hallar heim,
hann letur síni orð væl sníða:
frúgvin lànti màr fljótan hest,
hin dvörgamoyjin fríða.

37.

Frúgvin situr í gullstóli,
hon vekir harm og pínu,
møðig fellir hon blóðig tár
á báðar armar sínar.

Sjúrðar kvæði.

Dvörgamoy V.[1]

1.
Hàvið nú stev og stígið á,
meðan eg geingi í dans,
eg kvøði um Virgar Vàlintsson,
hóvverkini hans.

Niðurlàg.
Dàgurin líður, náttin kemur,
dimmir á jörð so fríða,
ímorgin sàðlum hestar
dist at ríða.[2]

2.
Tíðrikur situr á Brattingsborg,
sàr hann út so víða:
nú listur meg á heiðinmörk
ivir Birtingsskogv at ríða.

3.
Svàraði Virgar Vàlintsson
í firsta orði tá:
ríður tú á heiðinmörk,
tú kemur hàr ikki frá.

4.
Út vàr loystur gangarin,
Tíðrikur skuldi á ríða,
hann vàr prýddur við skarlàk
niður á meðal síðu.

5.
Hann vàr prýddur við skarlàk
niður á meðal síðu,
heima sàt Virgar Vàlintsson
eina so lítla tíð.

6.
Heima sàt Virgar Vàlintsson
eina so lítla stund,
síðan sàðlar hann gangara sín,
reið á harra síns fund.

7.
Virgar steig á Skemmings bàk
við Mimaring í hendi,
Skemmingur stóð á grønum völli,
á Birtingsskogv hann rendi.

---

1) *Denne sang kaldes også* Kvörfinns tàttur.

2) *Andre bruge til denne omkrædet:* Gràni bàr gullið àf heiði *o. s. v.*

8.
Táð vàr Virgar Vàlintsson,
á Skemmings bàk hann steig,
Skemmingur rendi á Birtings-
skogv,
fann kongin aftur á leið. [1]

9.
Tíðrikur so til orða tekur,
tá hann Virgar kendi:
hvör vàr sá hin dýri drottur,
íð teg higar sendi?

10.
Svàraði Virgar Vàlintsson,
hann sàr ivir skogvin fríða:
eg vildi ei frá mínum harra sita,
um tàr mundi ippast kvíða. [2]

11.
Ríða fram ivir Birtingsskóg,
sögur ganga frá,
kongur biður hestar hvíla,
hann listur at sova gá.

12.
Lögdu seg undir fagran heyg
eina so lítla stund,
vaknar upp Virgar Vàlintsson,
hann hoyrir hestadund.

13.
Lógu teir á Birtingsskogvi,
mann meg rattum minna,
upp vaknar Virgar Vàlintsson,
hann hoyrir hestar dinja.

14.
Virgar leyp á Skemmings bàk,
hann vítt um vegir sá,
sàr hann ein so miklan mann
at ríða hàr skamt ífrá.

15.
Virgar situr á Skemmings bàki,
á sitt svörð hann litur:
nú skàl royna Mimaring
og vita, hvussu hann bítur.

16.
Virgar reið á skogvin fram
eina hesta skeið,
møtir hann hesum mikla kappa
hàr á sínari leið.

17.
Mælti tá Virgar Vàlintsson,
hann sá tánn mikla mann:
hví ríður tú á Birtingsskóg
her í harra míns land?

18.
Ivri dregur àt Sjúrði unga,
sögur ganga frá,
hann dregur út sin bitra brand
og bjóst so til at slá.

19.
Sjúrður brá sinum bitra brandi,

1) hann kongin eftir reið, *L.*
2) eg làt sàðla màr Skemming tá, eg vildi ei heima bíða, *L.*

royndí góðar gripir,
Virgar sàt á Skemmings bàki,
hann loftaði hvörji sipu.

20.

Tíðrikur vaknar àf blundi upp,
hoyrir brandar falla,
trívur hann sítt góða svörð,
hann tekur á Virgar at kalla.

21.

Óttaðist reysti Tíðrikur kongur,
hann hoyrir brandar singja,
burtur vàr Virgar Vàlintsson
við hesti og Mimaringi.

22.

Sjúrður höggur ogvuliga,
væl mundi Grammur duga,
flýgur so eldur àf Virgars brinju,
sýntist á skóginum luga.

23.

Tíðrikur leyp á gangara sín,
hann heim àf skógi fer,
gloymdi eftir á Birtingsskógi
bæði skjöld og svörð.

24.

Sjúrður brá sínum bitra brandi,
einki mann honum granda,
Skemmingur var sum fuglur í
ský,
hann snúðist til imsa handa.

25.

Bardust so um nàkrar stundir,
bæði troyttir og móðir,
settust so á jörðina niður,
hvörgin vàr meiri fróvur.

26.

Svàraði Virgar Vàlintsson,
í víggi hevði stàðið:
siga skalt tú màr mikli màður,
hvàðan ert tú àf frænda ràði?

27.

Sjúrð so skalt tu nevna meg,
eg sigi tàr satt ífrá,
næstur manna Hjálprek kongi
Sjúrður situr hjá.

28.

Gràna kalla teir gangara mín,
og Gramm mítt blanka svörð,
næstur màður Hjálprek kongi
til gulls og ognar eg eri.

29.

Svàraði Virgar Vàlintsson,
hann gevur leiki frest:
Mimaringur og Skemmingur
teir hàva lív mítt loyst.

30.

Sjúrður so til orða tekur,
tá íð hann Virgar kendi:
hvàr er reystur Tíðrikur,
við tàr á skogvin rendi?

31.

Tàð er Virgar Vàlintsson,
hann letur so orðum greina:
Tíðrikur ríður á Birtin
við allar sínar sveinar.

32.
So er í fornum frøði sagt,
ikki er ivir at hilja;
ríða dist við ókendan mann,
teir sjaldan væl munnu skiljast.

33.
Tàð er Virgar Vàlintsson,
hann reisir seg upp á teini:
vit skulum ríða til hallar heim
at drekka tann mjöðin reina.

34.
Svàraði Sjúrður Sigmundarson
í tí sàma sinni:
vit skulum ríða betur fram
og fleiri roysni vinna.

35.
Sjaldan skiljast leikir væl,
eg geri tàð ei at loyna,
Sjúrður og Virgar Vàlintsson
teir mundu hvör annan royna.

36.
Árla vàr um morgunin,
sólin skein so víða,
Sjúrður og Virgar Vàlintsson
á heidnar markir ríða.

37.
Sterkir royna stinnan alv,
fátt kann teimun bella,
hestar loypa, garpar flita,
jörð um bogvar fellur.

38.
Hestar loypa, garpar flita,
svörð og sporar ringja,
grímur stýra, skjöldar skína,
giltir hjálmar singja.

39.
Ríða teir á Birtingsskóg,
glàðir í firsta sinni,
tílíkir sóvust ikkí á fold,
dreingir, leggið í minni.

40.
Ríða teir ivir Birtingsskóg,
ivir mörk og bleytar mýrur,
sóvust ikki tílíkir
at sita til sàðla dýra.

41.
Riðu ivir Birtingsskóg,
sum risar í homrum biggja,
dvörgar klæða fríðan sàl,
tröll firi fótum liggja.

42.
Síðla vàr um aftanin
dàgur tók at kvölda,
dregur àt tí mirka àli,
úlvar tóku at gella.

43.
Úlvar tóku at gella hátt,
tàð dregur àt mirkum àli,
sóvu hvörki himmal ei jörð,
og valla stig firi sàli.

44.
Sóvu hvörki himmal ei jörð,
og valla stig firi sàli,

ikki hövdu garpar tveir
verið í verri vàli.

45.

Singja tók í homrum hátt,
risar halgir njóta,
heitan eld við fótum troða,
hàrðan málm teir bróta.

46.

Hàrðir steinar springa úr mold,
jörð við eitri rennur,
dvörgar hamra stórar stengur,
eldur í smiðju brennur.

47.

Dvörgar hamra stórar stengur,
teir giltar brandar sleggja,
ottast Virgar Vàlintsson:
betur vàr heima at liggja.[1]

48.

Svàraði Virgar Vàlintsson:
nú er aftur at venda,
so vàr svörð í slíðrum heitt,
hann kundi tàð ikki henda.

49.

Tàð er Sjúrður Sigmundarson,
hann letur so orðum birja:
hoyr tú Virgar Vàlintsson,
tàð skulu ei frægir spirja.[2]

50.

Svàraði Sjúrður Sigmundarson,
hann heldur á búnum stáli:
minni sigist firi Tíðriks görpum,
íð dreingir gita á máli.

51.

Hoyr tàð Virgar Vàlintsson,
vit skulum enn betur ríða,
hoyra fávum vit annan song,
tá íð náttin tekur at líða.

52.

Riðu teir eftir skóginum fram,
mirkt vàr teim firi eygum,
komu teir àt húsi tí,
íð lagt vàr við gullinum reyða.

53.

Mælti tá Sjúrður Sigmundarson:
úti er ikki at standa,
gista skulum vit her í nátt,
ímorgin beita brandar.

54.

Svàraði Sjúrður Sigmundarson:
vit skulum her inni gista,
ímorgin skulum vit føra heim
allt hvàt lív kann lista.

55.

Svàraði Virgar Vàlintsson,
hann tekur so til at tàla:
nú skàl leggja hjálmar àf,
ímorgin hestar sàðla.

56.

Gingu teir í húsið inn,
tàð skein sum gullið reyða,

1) illt vàr um at eggja, *L.*
2) làt tàð ikki frættast heim, ei Tíðriks garpar spirja, *L.*

sóvu firi borði standa
mangar brandar beygar.

57.

Sóvu firi borði standa
mangar brandar beygar,
sótu firi moyjar tvær,
tær skína sum gullið reyða.

58.

Sóvu firi borði standa
mangar brandar bitrar,
sótu firi moyjar tvær
bæði vænar og vitrar.

59.

Sótu inni moyjar tvær,
klæddar í silki smá,
dýrir drikkir á borði stóðu,
sögur ganga frá.

60.

Sjúrður tók tann dýra drikk,
hann mundi ei mangan biðja,
stillar sótu moyjar tvær,
teim toktist betst at tiga.

61.

Tàð er Sjúrður Sigmundarson,
hann letur orðum birja:
hví sitið tit so einar her,
tàð er um first at spirja.

62.

Tàð er Sjúrður Sigmundarson,
hann mælir firi munni hátt:
hvör ræður firi hesi höll,
og hvàr er hann í nátt?

63.

Svàraði Virgar Vàlintsson:
vit skulum í borgum biggja,
viljið tit ikki aftur svàra,
tit skuluð firi brondum liggja.

64.

Svàraði onnur dvörgamoyjin,
öll í gulli skín:
harri ræður firi hesari borg,
er Kvörfinn fàðir mín.

65.

Svàraði Sjúrður Sigmundarson,
hann vàr ei drongur ræddur:
er tín fàðir á skogvi burtur,
ella heima staddur?

66.

Fàðir mín er á skogvi burtur,
moyjin tekur at telja,
hvörja nátt við risar berjast,
málm úr homrum mann velja.

67.

Fàðir mín er á skogvi burt
við allar sínar sveinar,
hann hvörja nátt við risar
berjist,
hann velur málmin reina.

68.

Tàð er Virgar Vàlintsson,
hann letur so orðini falla:
tàka skulum vit moyjar tvær
og flita heim til halla.

69.
Virgar tók tær moyjar tvær,
setur á Skemming fríða,
Sjúrður tók tàð betsta svörð,
ið dvörgurin hevði smíðað.

70.
Sjúrður tók tàð betsta svörð,
sum dvörgurin hevði smíðað,
síðan allar àðrar brandar
stökkir hann àf um miðju.

71.
Sjúrður tók tá gull og silvur,
allt tàð ið Gràni bàr,
skunda teir so síni ferð
àf dvörgahöll àfstàð.

72.
Ríða teir eftir skóginum fram,
teir spàra ei fljótar hestar,
tá skalv bæði leyv og lund,
dàgurin tók at bresta.

73.
Tàð lýsir ivir allan skóg,
sólin tekur at branda,
drekar tóku at ýla hátt,
tá ið risar í hallir ganga.

74.
Kvörfinn kemur àf skogvi heim
sàr so miklan vanda,
opnar sàr hann hellisdir
firi sàr at standa.

75.
Dvörgurin gekk í hellið inn,
einki enn hann sigir,
hann sàr firi borði liggja
brandar stöktar um miðju.

76.
Illa er vorðið í heimanhöll,
burtur er gull og fæ,
hann lítur uttar í moyjarsàl,
men onga sàr hann hàr.

77.
Dvörgurin reikar um fríðu höll,
illt er honum at eggja:
nú skàl ganga àt sterkum stiðja
brandar aftur at sleggja.

78.
Dvörgurin leyp um hallargolv,
ei er til góðs at bera:
hevndar skulu moyjar tvær
við góðum somdum vera.

79.
Dvörgurin leyp àf hellinum út,
illt er skàp at eggja,
kindi eld í steinsmiðju
brandar aftur at sleggja.

80.
Sjúrður og Virgar Vàlintsson
heim í gàrðin fór',
úti sjálvur Hjálprek kongur
firi teimun stóð.

81.
Ver vælkomin Sjúrður
heim àf hesi ferð,

tú hevir vunnið á heiðinmörk
gull og búgvið svörð.

82.

Hoyr tàð frægi Sjúrður,
siga skalt tú màr:
hvàðan er hesin mikli kappi,
íð førir hàr moyjar tvær?

83.

Tàð er Sjúrður Sigmundarson,
hann letur so orðini falla:
hetta er Virgar Vàlintsson,
Tíðriks kappin hin snjalli.

84.

Hetta er Virgar Vàlintsson,
íð førir hàr moyjar tvær,
hann hevir verið á heiðinmörk
í hesari ferð við màr.

85.

Tí svàraði Hjálprek kongur,
hann mælir við munni sínum:
Virgar, gakk àt borðinum,
tú drekk bæði mjöð og vín.[1]

86.

So vàr hann àf ferðum móður,
sögur ganga àf,
níggju[2] nætur í ríkinum
hjá Hjálprek kongi hann svàv.

87.

Árla vàr um morgunin,
sólin skein so víða,
Virgar klæðist firi síni song,
hann listur nú heim at ríða.[3]

88.

Virgar gongur firi Hjálprek inn,
biður hann dugnað veita:[4]
làna màr skútu frá landi út,
moyjar um sund at flita.[5]

89.

Tí svàraði Hjálprek kongur:
skútu làni eg tàr,
ei er ofta Tíðriks kappum
dugnað veitt àf màr.

90.

Tí svàraði Hjálprek kongur:
skútu skalt tú fáa,
at flita ivir Singjarfjörð
dvörgamoyjar báðar.

91.

Hann làt sàr àf lunni dràga
eina so gilta skeið,
sigldu ivir um Singjarfjörð
tá hina longu leið.

92.

Vant hann upp síni silkisegl,
gulli vovin við rond,
strikar ei á bunka niður,
firr enn við Selgja land.

93.

Kastar hann sínum akkerum
á so hvítan sand,

---

1) Virgar, gakk í hölllna inn við dvörgamoyjum tínum, *L.*
2) tríggjar, *L.*
3) hann famnar moyjar fríðar, *L.*
4) biður hann dugnað gera, *L.*
5) at føra, *L.*

firstur steig Virgar Vàlintsson
sínum fótum á land.

94.

Firstur steig Virgar Vàlintsson
sínum fótum á land,
tók so báðar dvörgamoyjar
og lifti á hvítan sand.

95.

Hann filgdi teim í grøna lund,
kallaðist Singjant há,
hàgar flutti hann moyjar tvær,
og làt teim borgir slá.

96.

Virgar làt á Selgjalondum
giltar borgir gera,
setti hàr inni moyjar tvær,
tær skuldu silki bera.

97.

Hann setti hàr inni moyjar
tvær,
tær skuldu silki verka,
síðan fór Virgar Vàlintsson
aftur til Tíðriks sterka.

98.

Tá níggju vetur á Brattingsborg
firi gull og drósin dýr'
eg kongins merki hàvi ført,
tá skuluð tit vænta mín.

Sjúrðar kvæði.

Risin í Holmgörðum.

1.
Eg veit eina rímuna,
ið gjörd er um Virgar sterka,
Tíðriki kongi tjónar hann
àf reyðargull ber hann merki.
Viðgangur:
Gràni bàr gullið àf heiði
o. s. v.
2.
Tríggjar eru göturnar,
ein víkur ífrá,
Virgar er riðin á heygin fram,
sum hans fàðir[1] lá.
3.
Tríggjar eru göturnar,
ein àf heygi víkur,
Virgar er riðin á heygin fram,
sum hans fàðir liggur.
4.
Innarlàga í heyginum
ringla gamlar tenn:
hvör er her í heygin komin
at vekja upp deyða menn?
5.
Vàkir tú í heyginum,
sæli fàðir mín,
hetta er Virgar Vàlintsson,
fostursonur tín.
6.
Meðan tú ert mín fosturson,
og eg tín fàðir betsti,
firr skàl rivna dàlir og fjöll,
enn eg komi út í heyst.
7.
Vilt tú ikki disjadolgur
brandin senda màr,
eg skàl eld í heygin leggja
og brenna ivir tàr.
8.
Vilt tú ikki disjadolgur
brandin senda út,

1) àvi, *L.*

eg skàl eld í heygin leggja,
brenna upp tína búð.

9.

Ikki vildi disjadolgur
heygin làta bróta,
báðar hendur um Mimaring treiv,
bàð fosturson sín njóta.

10.

Ikki vildi disjadolgur
heygin làta brenna,
báðar hendur um Mimaring treiv
brandin út at senda.

11.

Her skalt tú hàva svörðið tàð,
ið bítur á stáli sum steini,
ímorgin skalt tú royna tàð
í hörðum risa beini.

12.

Svàraði Virgar Vàlintsson,
sum svörð hevði tikið í hond:
hvàr veitst tú mestan heiluvág
vera her í londum?

13.

Tàð stendur eitt hús í Holm-
görðum,
tàð liggur til risans son,
tàð er fullt àf heiluvág,
ongum öðrum mun.

14.

Tàð stendur eitt hús í Holm-
görðum,
táð liggur til risans merki,
hàr ber lás og likil àt
Vilkus [1] risin sterki.

15.

Tàð stendur eitt hús í Holm-
görðum,
hàgar eru frægir [2] fúsir,
hàr ber lás og likil àt
hin sterki kappi Vilkus.

16.

Hàr bíta eingir brandar á,
ei tær bitru eggjar,
átjan àlin er jarnstongin
til alla risans seggja.

17.

Hàr bíta eingir brandar á,
eg sigi tàr àf tí sanna,
átjan àlin er jarnstongin
til alla risans manna.

18.

Kvittar tú í Holmgàrðar
á hesum sàma heysti,
làt hann ikki eftir sitja
hin snarpa Nornagest.

19.

Làt hann ikki eftir ritja.
hin snarpa Nornagest
og hann Sjúrða Sigmundarson,
tann afrekskappan reysta.

20.

Virgar leyp á gangaran,

---

1) Filkús, *L.*   2) fajir, *L.*; *andre:* feigir.

sum hann sjálvur átti,
so reið hann á Sjúrðar fund,
sum føtur bera mátti.

21.

Mitt í miðjum gràsagàrði
axlar hann sítt skinn
og so búgvin gongur hann
í høgar hallir inn.

22.

Og so búgvin gongur hann
í høgar hallir inn,
sum Hjálprek kongur á borði sàt
við monnum hundrað fimm.

23.

Virgar gekk í höllina inn,
sögur ganga frá,
næstur màður Hjálprek kongi
Sjúrður situr hjá.

24.

Virgar gekk í höllina inn,
tagdi ei longur á sinni:
eg veit nogvan heiluvág,
ljótum vær hann at finna.

25.

Tàð stendur eitt hús í Holm-
görðum,
tàð liggur til risans son,
tàð er fullt àf heiluvág
og ongum öðrum mun.

26.

Hàr bíta eingir brandar á
og ei tær bitru eggjar,
átjan àlin er jarnstongin
til alla risans seggja.

27.

Tí mátt tú búgva brandin væl
og girða tín hest við spora,
um tú hevir eitt átjan hundrað,
tú kant honum lítið forða.

28.

Tí mátt tú búgva brandin væl
og girða tín hest við geira,
um tú hevir eitt átjan hundrað,
turvdi tàr allvæl fleira.

29.

Virgar stendur á hallargolvi,
mælir firi sàr:
nú veitst tú àf heiluvàg,
Sjúrður, filg nú màr.

30.

So vàrð hann Sjúrður
glàður við tey orð,
hann breyt sundir mjöðskál
ivir breiðum borði.

31.

Sjúrður leyp um borðið fram,
er màr greint ífrá,
uttarlàga á hallargolvi
komst hann føtur á.

32.

Stíga á sínar hestarnar
reystir kappar sàman,
kvitta so í Holmgàrðar,
teir hildu sàr àt gàman.

33.
Riðu teir àf gàrði burt
við so lítið lið:
Virgar og snarpi Nornagestur
Sjúrður vàr hin triðji.

34.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
heim í gàrðin fór,
úti Vilkus risans son
firi honum stóð.

35.
Statt væl Vilkus risans son
úti firi màr,
hevir tú nogvan heiluvág
til àflops her hjá tàr?

36.
Eg hàvi nogvan heiluvág
til àflops her hjá màr,
hvàðan er hin mikla kempa,
Sjúrður, íð filgir tàr?

37.
Hetta mann vera màðurin,
íð öllum tikir um,
hetta er hann, íð risan vá,
hin sterki Vàlintsson.

38.
Tàð vàr Vilkus risans son,
tá gjördist hann vreiður:
tàð vàr mín hin sæli fàðir,
íð lá við Bjertings heygi.

39.
Takk hàvi tú Sjúrður,
eg tàð ikki vitsti,
nú skàl brinja út liðið allt
tí eg vàr hann, íð missti.

40.
Árla vàr um morgunin,
tàð roðar firi sól,
tá hevði Vilkus risans son
brinjað út hundrað tolv.

41.
Tá hevði Vilkus risans son
brinjað út hundrað tolv,
tríggir reystir kappar teir
ríða teim öllum ímót.

42.
Tríggir reystir kappar teir
ríða teim öllum ímót,
fullu so búkar á jörðina niður,
sum teir varpa grót.

43.
Teir högga títt, teir líva lítt,
dublur hanga við stengur,
moðist Virgar Vàlintsson
í víggi hàr hann stendur.

44.
Teir högga títt, teir líva lítt,
blóðið dreiv í ský,
moðist Virgar Vàlintsson,
hann víggi stendur í.

45.
Moðist Virgar Vàlintsson,
vàr komin í stóra treyt:

hoyr tú snarpi Nornagestur,
flit meg hiðan àf breyt.

46.

Tàð vàr hin snarpi Nornagestur,
brandin undir hann skeyt,
tàð gjördi hann á skamri stund,
hann flutti hann burt àf breyt.

47.

Virgar liggur undir heyginum,
kendi sàr møði og mein,
tàð vàr hin ungi Sjúrður,
hann mátti tá berjast ein.

48.

Sjúrður tokar í herin fram,
grimmur og vreiður við,
àfleiðis tróð hann risans her,
hann skildi hann sundir í trý.

49.

Sjúrður tokar í herin fram,
mátturin í honum vex,
àfleiðis tróð hann risans her
hann skildi hann sundir í sex.

50.

Fram reið Sjúrður við miklari
reiði,
hann vil ikki undan flýgja,
àfleiðis tróð hann risans her,
hann skildi hann sundir í níggju.

51.

Sjúrður tokar í herin fram,
öllum tokti undur,
àfleiðis gekk hann risans her
og skildi hann víða sundir.

52.

Virgar leyp undan heyginum,
møði af honum rann,
tá vàr hann til ferðar fúsur,
hann felldi ein merkismann.

53.

So riðu teir kappar tveir
víðan vegin fram,
teir kluvu hvönn um tvörar
herðar,
íð móti teimun rann.

54.

Teir högga títt, teir líva lítt,
teir lótu tá brandar fúka,
nogvir fullu á jörðina niður,
teir tróðu á manna búkar.

55.

Teir högga títt, teir líva lítt,
àf bàr barna gàman,
Sjúrður og Vilkus risans son,
tá barst teimun sàman.

56.

Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
sínum svörði brá,
hann kleyv Vilkus risans son
sundir í luti tvá.

57.

Hann kleyv Vilkus risans son
sundir í luti tvá,

tríggjar vóru kempurnar,
sum reystliga lið hans vá'.

58.

So riðu teir frændir tveir
ígjögnum grøna lund,
einki gól eftir í Holmgörðum
hvörki heykur ella niðmanns
hund.

59.

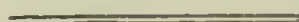
Tàð vàr Virgar Vàlintsson,
hann svàraðí Sjúrða and:
tú skalt ráða firi Holmgörðum,
tú vart hann íð vann.

60.

Virgar reið àf gàrði burt
við sínar gangarar tvá,
síðan hevði Sjúrður ungi
firi Holmgörðum ráð.

61.

Kvøðið hàvi eg kvæði mítt
væl í góðum tíma,
nú búgvist eg at halda upp,
meg listur ei longur at ríma.

Sjúrðar kvæði.

Risin àf Leittrabergi.

1.
Eina veit eg rímuna,
íð inni hevir ligið leingi,
risin liggur á Leittrabergi,
hann tàlar við sínar dreingir.
Viðg.:
Gràni bàr gullið àf heiði
o. s. v.

2.
Risin tàlar við sínar dreingir,
gott er at tàka til evna:
hvàr vitið tàr mín fàðirs bàna,
nú listur meg hann at hevna.

3.
Allir drýptu hövdið niður,
eingin tordi at svàra,
uttan frægur Filkusson,
og betra hann hevði tàgað.

4.
Hoyr tàð frægi Filkusson,
kant tú svàra màr and,
snarliga skalt tú vísa màr
mín fàðirs bànamann.

5.
Svàraði frægi Filkusson,
í firsta orði tá:
um enn eg sigi tín fàðirs bàna,
tú vinnur hàr einki á.

6.
Hoyr tàð frægi Filkusson,
sig màr satt ífrá:
hvussu vàr hann navni nevndur,
íð mín fàðir vá?

7.
Tàð mann vera kappin tann,
íð öllum likir mun,
so er hann àf navni nevndur:
Sjúrður Sigmundarson.

8.
Tí svàraði risin,
hann làt síni orð so snúgva:
sig màr frægi Filkusson,
hvàr mann Sjúrður búgva?

9.
Svàraði frægi Filkusson,
hann heldur à búnum brandi:

hann býr sàr í Holmgörðum
í Noregis landi.

10.

Hann hevir mangan risan dripið
firi sítt hvassa svörð.
kemur tú firi Holmgàrðar
tílíka ràkar tú ferð.

11.

Ivri dró àt risanum,
hann letur àf reiði renna:
firi tú spottar og happar meg,
tú skalt á báli brenna.

12.

Um enn tú letur meg steikja,
um enn tú letur meg brenna,
Sjúrður verður ei tín fangi,
tàð fært tú at kenna.

13.

Risin gekk sàr hàðan burt,
frá mann frættast víða,
so fór hann í smiðjuna
sàr eina jarnstong at smíða.

14.

Risin fór í smiðjuna
við teirri somu ferð,
síðan làt hann gera sàr
bæði skjöld og svörð.

15.

Risin smíðar stongina,
ið væn vàr á at líta,
átjan àlin er hon long,
hon skein sum silvurið hvíta.

16.

So letur hann risin
síni skipini gera,
allar letur hann streingirnar
àf reyðargulli vera.

17.

So letur hann risin
síni skipini búgva,
allar letur hann streingirnar
àf reyðargulli snúgva.

18.

Risin gekk til strandar oman,
frøknur í huga full,
hann letur làða í bæði borð
tjúgu tunnur gull.

19.

Risin gekk til strandar oman,
hann bjóst ei við frið:
Tórir àf Strond og Torkil àf
Grund,
teir fóru honum við.

20.

Risin gekk til strandar oman,
so er greint firi màr,
hann stígur so fast á stóran
knörr,
at stokkurin gekk í kàv.

21.

Vindur hann upp síni silkisegl,
so er greint firi màr,
hann strikar ei á bunka niður
firr enn við Holmgàrð.

22.
Smàladrongur í líðini situr,
goymir àt smàlu og geit,
hann sàr skip eftir hàvi koma,
íð havnir vilja leita.

23.
Allar rekur hann smàlurnar
sàman á grønan völl,
síðan axlar hann kápu blá,
hann gongur í Sjúrðar höll.

24.
Síðan axlar hann kápu blá,
hann gongur í Sjúrðar höll:
eg eri màr í einum luti
vísari enn tàr eruð öll.

25.
Eg eri màr í einum luti
vísari enn tàr eruð öll,
eg síggi skip eftir hàvi koma,
seglini hvít sum mjöll.

26.
Sàrt tú skip eftir hàvi koma,
seglini hvít sum lín,
vera mann risin àf Leittrabergi
at hevna fàðir sín.

27.
Tí svàraði smàlasveinur,
firi breiðaborði stóð;
tokti màr sum grimmur risi
fram eftir bunka fór.

28.
Svàraði Sjúrður Sigmundarson,
hann orðið gàv væl í geyma:
undarligt hevir firi màr borist
hesa nátt í dreymar.

29.
Tàð er Sjúrður Sigmundarson,
hann sigir sín dreym so brátt:
undarligt hevir firi màr borist
alla hesa nátt.

30.
Meg droymdi, at Gràni
úti sàðlaður stóð,
meg droymdi, at firi honum
rann so mikið blóð.

31.
Meg droymdi, at firi honum
rann so mikil droyri,
meg droymdi, at skjöldurin
hann seng firi mínum oyrum.

32.
Meg droymdi, at spjótið
tàð fell frá mínum belti,
meg droymdi, mítt góða svörð
á blonkum hjálmum gellti.

33.
Meg droymdi, at skjöldurin
í míni hendi vàr,
meg droymdi, mítt góða svörð
ígjögnum risar skàr.

34.
Làta teir síni akker falla
á so hvítan sand,

firstur er risin àf Leittrabergi
sínum fótum á landi.

35.

Firstur er risin àf Leittrabergi
sínum fótum á landi,
og hin frægi Filkusson
undir hans høgru hond.

36.

Sjúrður tàlar við sínar menn,
hann mælir àf öllum góðum:[1]
nú skàl ein til strandar ríða
risanum frið at bjóða.

37.

Sig. Sjúrður býður teim öllum heim
gläðir firi uttan ekka,
sitja ivir breiðaborði
tann brúna mjöð at drekka.

38.

Sjúrður býður teim öllum heim
meiri monnum og minni,
um teir vilja halda frið
og ongar neisur vinna.

39.

Um teir vilja halda frið
og ongar neisur vinna,
menn verður tàð nàkað vanboðið,[2]
so mæli eg um minna.

40.

Risin og allir hans reystu menn
ganga á hvítum sandi,
nú er hann Sjúrðar sendisvein
riðin niður til strandar.

41.

Sjúrður býður tikkum öllum heim
glàðir firi uttan ekka,
at sitja ivir breiðaborði
tann brúna mjöð at drekka.

42.

Sjúrður býður tikkum öllum heim
meiri monnum og minni,
um tàr viljið halda frið
og ongar neisur vinna.

43.

Um tàr viljið halda frið
og ongar neisur vinna,
men verður tàð nàkað vanboðið,
so mælir hann um minna.

44.

Risin gongur frá strondum niðan
við öllum sínum liði,
tekur hann Sjúrðar sendisvein,
bítur hann àf um miðju.

45.

Bítur hann um miðju àf,
sum sögur ganga frá,

1) Sjúrður stendur í glasglugga, kann væl randi rjoða, *L.*
2) verður os nàkað óljóð gjört. *L.*

Sjúrður stendur í Holmgörðum,[1]
so gjölla hann tàð sá.[2]

46.

Sjúrður biður sína menn
girða seg við svörð:
tàð síggi eg á risanum,
at nú er illt á ferð.

47.

Sjúrður biður sína menn
klæðast í brinjur bjartar,
standa nú so menniliga,
og ei hàva kálvahjarta.

48.

Sjúrður biður sína menn
klæðast í brinjur góðar,
ikki ottast risans her,
tó at hann sýnist stórur.

49.

Sjúrður bindur sítt hjálmaband,
Gestur stóð honum næst,
onga tíð á ævini
bant hann tàð so fast.

50.

Uppi í miðjum gràsagàrði
axlar hann sítt skinn
og so búgvin gongur hann
í høgar hallir inn.

51.

Og so búgvin gongur hann
í høgar hallir inn,
sum Sjúrður ivir borði sàt
við monnum hundrað fimm.

52.

Risin gongur frá strondum niðan,
íð gull bàr sàr á kinn,
setti sínar menn í borgargàrði,
sjálvur gekk hann inn.

53.

Tàð vàr risin àf Leittrabergi,
hann inn í höllina gekk,
Sjúrður situr í hásæti,
hann imsar litir fekk.

54.

Tàð vàr risin àf Leittrabergi,
hann gekk i höllina inn,
allir sita Sjúrðar menn,
teir bliknaðu undir kinn.

55.

Ver vælkomin, risin,
higar nú til mín,
drekk nú hvàt tàr betur líkar
mjöðin ella vín.

56.

Lítið er màr um mjöðin tín
allvæl minni um vín,
eg hàvi ongar bøtur tikið
eftir fàðir mín.

---

1) Sjúrður stóð í glásglugga, *L.*

2) *Disse to vers gentages 2 gange i optegnelsen fra Sandø, idet denne lader Sigurd skikke 3 sendesvende til risen, hvilke det går aldeles som den første.*

57.
Svàraði Sjúrður Sigmundarson,
tàð fell so væl í làg:
hevir tú ongar bøtur fingið,
ongar fært tú í dàg.

58.
Risin tá til orða tekur,
mælir so firi sàr:
eg vil ongar bøtur hàva
uttan hövdið àf tàr.

59.
Risin gongur àt breiðum borði,
reiðjar nevan hátt,
Sjúrður situr í hásæti,
hann bàr seg undan brátt.

60.
Risin gongur àt breiðum borði,
illsku ætlar at prøva,
knýtir nevan àf miklum alvi
Sjúrða á nàsar at geva.

61.
Tekur hann hendur um Sjúrðar háls,
hann eftir hári at dràga,
ikki vikaðist kappin reysti,
heldur enn í bergi stæði.

62.
Sjúrður so til orða tekur:
her elvist ein undarligur siður,
tàð hevir eingin roynt uttan tú
meg eftir hári drigið.

63.
Ivri dró àt kappanum,
hann sínum borði skeyt.
allur tann hin brúni mjöður
á hallargolvið fleyt.

64.
Sjúrður leyp úr hásæti,
er màr ei á tí hól,
bæði borð og borðstólar,
tàð førdi hann fram á golv.

65.
Sjúrður brá sínum bitra brandi,
eg geri tàð ei at loyna,
ætlaði risanum bànasár,
odd í hjálmin at royna.

66.
Sjúrður brá sínum bitra brandi.
sum sögur ganga frá,
oddurin kom í silvurbjálka,
ei beit stálið á.

67.
Teir högga títt, teir líva lítt,
allt firi uttan sút,
ovigan bardi hann risan tá
àf høgum borgum út.

68.
Teir högga títt, leir líva lítt,
bràka tók í höll,
ovigan bardi hann risan tá
út á grønan völl.

69.
Allir sita Sjúrðar menn,

girdir teir vóru við svörð,
vitstu ikki hvàr teir vóru
í himli ella á jörð.

70.

Tá íð eg fór àf Leittrabergi,
bjóst eg ei við frið,
Sjúrður, kom àf höllini út,
brinja nú allt títt lið.

71.

Árla vàr um morgunin,
sólin roðar í fjöll,
tá hevði Sjúrður Sigmundarson
brinjað út hundrað öll.

72.

Tá hevði Sjúrður Sigmundarson
brinjað út hundrað öll,
leggja teir sínar bardàgar
skamt frá Sjúrðar höll.

73.

Filkus ríður í herin fram,
hann roynir góðar gripir,
hann fellir niður Sjúrðar menn
tíggju firi hvörji sipun.

74.

Risin reiðjar jarnstongina,
hon vàr ei mjúk at strúka,
hvörjum hon møtir àf Sjúrðar
monnum,
hövur àf herðum fúka.

75.

So ríður frægur Filkusson
víðan vegin fram,
hann klývur hvönn um tvörar
herðar,
íð móti honum rann.

76.

Hann klývur hvönn um tvörar
herðar,
sum sögur ganga frá,
Sjúrður stendur í Holmgörðum,
so gjölla hann tàð sá.

77.

Sjúrður sjálvur tàlar tá
við snarpan Nornagest:
sàðla màr nú Gràna
mín góða gangarahest.

78.

Sjúrður ríður í herin fram
við fullgóðum móti,
hvörjum hann møtti àf risans
monnum,
tá hevði hann hövur á spjóti.

79.

Sjúrður ríður í herin fram,
àf bàr barnagàman,
møtir honum frægur Filkusson
tá bàr báðum sàman.

80.

Møtir honum frægi Filkusson,
ogvuligur at líta,
hann vàr allur í jarni klæddur,
einki svörð kann bíta.

81.

Teir högga títt, teir líva lítt,

ei vàr barnagàman,
eldur reyk úr svörðunum,
tá íð eggjar bóru sàman.

82.

Teir ríða sàman á grønum völli,
hvörgum mundi bella,
hoyrast mátti langa leið,
hvussu svörð á brinjum gella.

83.

Sjúrður brá sínum brandi á loft,
hann högg til so fast,
heysurin á Filkusini
firi innan hjálmin brast.

84.

Ogvuligt vàr at líta á,
tá íð Sjúrður spenti við kolva,
klývur nú frægan Filkusson
búkin niður í nalva.

85.

Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
hann seg tilbàka sá,
allt vàr fallið liðið hans,
tàð livdu ganska fá.

86.

Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
á Gràna aftur vendi,
ogvuliga við miklari reiði
hann fram í herin rendi.

87.

Sjúrður ríður í herin fram,
hann vàr ei mjúkur at strúka,
hvörjum hann møtir àf risans monnum,
hövur àf herðum fúka.

88.

Sjúrður ríður í herin fram,
öllum tokti undur,
àf làgi gekk hann risans her,
hann trongdi hann víða sundir.

89.

Sjúrður ríður í herin fram.
mátturin í honum vex,
àf làgi gekk hann risans her,
hann trongdi hann sundir í sex.

90.

Sjúrður ríður í herin fram,
ei vàr barnagàman,
møtir honum risin àf Leittrabergi,
tá bàr báðum sàman.

91.

Risin reiðjar jarnstongini.
tàð vàr allt so fast,
Gràni kundi at skáka væl,
hann missti firsta kast.

92.

Risin reiðjar jarnstongini.
kundi væl tà list,
Gràni kundi at skáka væl.
tàð annað slàg hann missti.

93.

Risin reiðjar jarnstongini
ogvuliga fast,

stongin kom í jörðina niður,
í tríggjar lutir brast.

94.

Tàð vàr risin àf Leittrabergi,
tá firraði hann sínum lívi,
fimtan favnar í hvört lop
hàðan og aftur á skipið.

95.

Tàð vàr risin àf Leittrabergi,
hann leyp eftir grønari jörð
aftur á sítt góða skip
at søkja skjöld og svörð.

96.

Hoyr tàð Sjúrður Sigmundarson,
kant tú væl at ríða,
nú skalt tú koma firi hann,
íð teg skàl læra at stríða.

97.

Teir högga títt, teir líva lítt,
ei bóru barna gàman,
eldur reyk àf svörðunum,
tá íð eggjar bóru sàman.

98.

Teir ríða sàman á grønum völli,
dvörgamál singur í fjöllum,
betra vàr nú inni at liggja
enn berjast móti tröllum.

99.

Teir högga títt, teir líva lítt
fast àf miklum móði,
tá vàr Sjúrður illa staddur,
Gràni sveittar blóð.

100.

Tàð vàr hin snarpi Nornagestur,
hann vil ei undan flýja,
setur hann upp á Sjúrðar hövur
tvinnar hjálmar nýjar.

101.

Risin gevur höggini tung,
mangt mann honum tálma,
klývur niður àf Sjúrðar hövdi
tvinnar giltar hjálmar.

102.

Tàð vàr hin snarpi Nornagestur
vil ikki undan flýja,
setur aftur á Sjúrðar hövur
trinnar hjálmar nýjar.

103.

Risin gevur höggini tung,
mangt mann honum tálma
klývur niður àf Sjúrðar hövdi
trinnar giltar hjálmar.

104.

Sjúrður bindur upp hjálmin
tann,
íð skín sum gullið reyða,
tann hann fekk àf dvörgamoynni
eftir tann Dagmars deyða.

105.

Tann hann fekk àf dvörgamoynni
eftir tann Dagmars deyða.
leingi hevði ligið á kistubotni,
settur við ringar reyðar.

106.
Gestur so til orða tekur,
kinnar ber hann so baldar:
högg nú Sjúrður Sigmundarson,
nú munnu hjálmar halda.

107.
Gestur hann stóð honum næst,
ogvuligur at líta:
högg nú Sjúrður Sigmundarson,
nú mann einki bíta.

108.
Teir högga títt, teir líva lítt,
teir troða jörð til kálva,
dvörgamál seng í hvörjum
hamri,
vörildin tók at skelva.

109.
Einki kann Sjúrður annað gera,
enn verjast við henda púka;
nú má tàka upp listir tær,
ið eg hàvi sjaldan brúkað.

110.
Tàð var Sjúrður Sigmundarson,
hann kundi væl tà list,
snarliga vendi hann Gràna burt
til at ríða dist.

111.
Tàð vàr Sjúrður Sigmundarson,
Gràna burtur vendi,
ogvuligur við miklari reiði
aftur mót risanum rendi.

112.
Sjúrður reið tann firsta dist,
stakk hann inn àt beini,
tàð bítur ei svörð á heysi hans
heldur enn knívur á hörðum
steini.

113.
Sjúrður reið tá annan dist,
stakk hann inn àt hjarta,
eitrið dreiv til himna hátt,
tá sortnaði sólin bjarta.

114.
Sjúrður reið tann triðja dist,
öllum tokti undur,
klývur nú risan àf Leittrabergi
àf í kníjum sundir.

115.
Klývur nú risan àf Leittrabergi
sundir í luti tvá:
ligg nú deyður á grønum völli
Filkusi íhjá.

116.
Sjúrður vendi Gràna aftur
bæði við gleði og gleim,
eg svörji tann eið á mína trú,
hann reið til hallar heim.

117.
Sjúrður gongur í höllina inn,
glàður firi uttan ekka,
tàlar hann nú til Nornagest,
biður hann skeinkja drekka.

118.

Tá íð hann hevði drukkið
alla sína list,
gramdi hann seg um Grána
sin góða gangara hest.

119.

Sjúrður gongur til strandar
oman,
frøknur í huga full,
hàr fekk hann á risans skipi
tjúgu tunnur gull.

120.

Eg kann ikki kvøða longur
enn sagt er í hesum tátti,
Sjúrður setist í stólin tann,
íð hann sjálvur átti.

121.

Eg kann ikki kvøða longur,
enn sögur ganga frá,
Sjúrður ræður firi Holmgörðum
líka enn sum áður.

Sjúrðar kvæði.

Ragnarlikkja.

1.
Kristin heitir Viljorms sistir,
henni komst barn á hond,
foddist ikki frægari
í öllum suðurlondum.

Niðurlàg.
Sótu tey sitskin tvey
við tà grønu lund,
sum fagurt tjald neig uttan við
Oyrasund.

2.
Føddist ikki frægari
í öllum suðurlondum,
ei stendst bróður festnarband,
vandi er komin á hond.

3.
Hoyr tú Viljormur bróðir mín,
eg beri um teg trá,
hví fert tú ikki um londini
tàr javngott vív at fá?

4.
Viljormur so til orða tekur
firsta orðið tá:
veitst tú nàkra ríka frú,
sum màr er sámi at fá?

5.
Tàð er so mong í vorum landi
konga dottir og jalla,
ginnast tà, ið annar eigir,
tàð mann lukkast valla.

6.
Hvàr veitst tú í hesum landi
so vælborið vív,
ið màr er sámi at sova hjá
um eina aftantíð?

7.
Hvàr veitst tú í hesum landi
so vælborið sprund,
ið màr er sámi at sova hjá
um eina aftanstund?

8.
Hoyr tàð Viljormur bróðir mín,
um enn tàð líkar tàr illa,
tàð er so mangt eitt góðs manns
barn,
ið ikki vil vera tín fridla.

9.
Girtlands kongur dottur eigir[1]
væna og so vísa,
kundi tú hàna til ektar fá,
tú kundi títt lív væl prísa.

10.
Girtlands kongur dottur eigir
hàva hàna menn á orði,
henni er stólur àf gulli gjördur
framman àt kongins borði.

11.
Girtlands kongur dottur eigir
væna og so mæta,
einans er hon arvingi
til góðs og lond at gæta.

12.
Hon ber ikki bleika brá
undir sínum gula hári
heldur enn hin fagrasta sum-
marsól,
íð fàgurt skín um várið.

13.
Er hon so væn og tekkilig
sum tú sigir frá
hàgar skàl eg streingja
mínum bønarorðum á.

14.
Hàgar skàl eg streingja
mínum bønarorðum á,
biðja dottur Girtlands kongs,
tàð standist hvàt àf íð má.

15.
So letur hann Viljormur
síni skipini gera,
allar letur hann streingirnar
àf reyðargulli vera.

16.
Bræddir vóru brandar,
skorin vàr hvör stokk,
stavn og stýri àf reyðargulli,
so vàr segl í topp.

17.
Vindur hann upp síni silkisegl,
gul við vovin rand,
strikar ei á bunka niður
firr enn við Girtland.

18.
Hegar íð teirra snekkja
kendi fàgurt land,
làt hann síni akker falla
á so hvítan sand.

19.
Làt hann síni akker falla
á so hvítan sand,
firstur stígur Viljormur
sínum fótum á land.

20.
Firstur stígur Viljormur
sínum fótum á land,
sló so sinar tjaldbúðir
skamt frá sjóvarstrand.

---

[1]) hàgar streingi eg heiti mitt, *Sunnbø.*

21.
Ganga teir frá strondum niðan,
ríkir menn og reystir,
lunnar brustu og jörðin skalv,
teir settu knörr í neystið.[1]

22.
Úti í miðjum gràsgàrði
axlar hann sítt skinn,
og so búgvin gongur hann
í høgar hallir inn.

23.
Og so búgvin gongur hann
í høgar hallir inn,
sum Girtlands kongur firi borði sàt
við monnum hundrað fimm.

24.
Viljormur gekk í höllina inn,
í forðum vàr sá siður,
hann hevir nú allt í einum orði,
heilsar og hann biður.

25.
Viljormur stendur á hallargolvi,
ber upp kvøðu sína:
sit væl reysti Girtlands kongur,
tú gev màr dottur tína.

26.
Leingi sàt hann Viljormur,
hugsaði um tey ráð,
hvussu hann skuldi Viljormi
eitt hánligt andsvàr fá.

27.
Tàð er ikki tann rennari
sunnan úr Lokanslund,
íð ikki kemur til Girtlanda
til at biðja sàr sprund.

28.
Tàð er ikki tann rennari
og ei tann rennara son,
íð ikki kemur til Girtlanda
til at biðja sàr konu.[2]

29.
Upp steig reystur Viljormur,
sló úr sínum gamni:
hesin sàmi rennari
tikist vera tín javni.

30.
Kongurin leyp um um borðið fram
við sín fima fót,
sló so stong firi hallardir,
at eingin náddi út.

31.
Tàð gjördi reysti Viljormur,
tàð vàr mest àf trega,

---

1) Viljormur gongur frá strondum niðan, vàr í skrúðum klæddur, gullreyðan hjalm a hövdi bàr, hann var firi ongum ræddur, *Sunnbø.*

2) *Istf. 27 og 28 har den anden optegn.:* 1) Sá kemur rennari eystan úr Lokusoy, higar kemur til Girtlanda at biðja sar moy. 2) Sá kemur rennari eystan úr Lokusriki, higar kemur til Girtlanda og tikist vera min líki.

brá hann upp sínum bitra brandi
og kongin ætlaði at vega.

32.

Bardust teir tá innan hallar,
slíkt vàr mikil vandi,
sundir gekk Viljorms góða svörð
millum hans beggja handa.

33.

Bardust teir tá innan hallar,
slíkt vàr mikið undur,
tá gekk Viljorms góða svörð
í togva luti sundir.

34.

Tàð mundi hoyrast uttan hallar
hvàt hann vá við knívi,
hundrað heilt og hàrtil hálvt
teir tóku so drong àf lívi.

35.

Nú skàl falla niður um stund
og standa við sama ætt,
til hann Hergeir ungi
fàðir síns deyða frættir.

36.

Mælti tá Hergeirs föðursistir,
vàr sveipað í hvíta lín:
tú vilt ongar hevndir gera.
eftir sæla fàðir tínum. [1]

37.

Tí svàraði Hergeir ungi:
tú kant mítt mál væl skilja,
eg eigi hvörki vinir ei frændir
màr til Girtlands at filgja.

38.

Tàð vàr Hergeirs föðursistir,
hon letur so honum svàra:
heita skàl á mínar fornu vinir,
teir nýju làta fàra.

39.

Tàð er ikki ein ella tveir
staddir í tí verki:
Sjúrður og snarpi Nornagestur,
Brandur og Virgar sterki.

40.

So letur hann Hergeir
síni skipin gera,
allar letur hann streingirnar
àf reyðargulli vera.

41.

Bræddir vóru brandar,
skorin vàr hvör stokk,
stavnur og stýri àf reyðargulli,
so vàr segl í topp.

42.

Vindur hann upp síni silkisegl,
gul við vovin rand,
strikar ei á bunka niður
firr enn við Girtland.

---

1) *Vers 35 og 36 efter opt. fra Sunnbø, istf.* föðursistir *har opt. fra Sandø* móðir, *hvilket vist er en fejltagelse, jfr. vers 2 og 3.*

43.
Hegar íð teirra snekkja
kendi fagurt land,
lótu teir síni akker falla
á so hvítan sand.

44.
Lótu síni akker falla
á so hvítan sand,
firstur steig Hergeir Viljormsson
sínum fótum á land.

45.
Firstur steig Hergeir Viljorms-
son
sínum fótum á land,
Sjúrður og snarpi Nornagestur
undir hans høgru hond.

46.
Gingu teir frá strondum niðan,
í herklæðum vóru klæddir,
reyðargull hjálm á hövdi bóru,
teir vóru firi ongum ræddir.

47.
Uppi í miðjum gràsgàrði
axla teir síni skinn,
og so búnir ganga teir
í høgar hallir inn.

48.
Uppi í miðjum gràsgàrði
axla teir síni bond,
gingu so í höllina inn
við búgvið svörð í hond.

49.
Tá svàraði Girtlands kongur,
first á orði svá:
hví eruð tit so herklæddir,
hvàr stevna tit tomur á.

50.
Plæga so allir høviskir sveinar
at føra skjöld og svörð,
sig màr reystur Girtlands kongur,
hvàr mín fàðir er.

51.
Tàð er reystur Girtlands kongur,
letur so orðum birja:
hann hàvi eg àf lívi tikið,
tú tarft ei eftir at spirja.

52.
Tá eg fór àf suðurlondum,
bjóst eg ei við frið,
kongur, kom àf höllini út,
og brinja nú allt títt lið.

53.
Kongurin krevir sín sendisvein,
gott er at tàka til evna:
tú skalt fàra á landið út
folkið sàman at stevna.

54.
Hann làt sàr tàð liðið samla
valdra manna son,
eingin hann á Girtlandi
eftir sàt hjá konu.

55.
Hann fór sàr á heiðin lond
at samla sàman djór
àf teim átjan Blálondum,
sum eingin skín á sól.

56.
Hàr kom mangur màður sàman
undir kongins hond,
hàr komu teir Jaktnir[1] tolv
niðan frá Lurkustrond.

57.
Hàr kom mangur màður sàman,
so kvəði eg til enda,
hàr kom Tórur úr Tröllabotnum,
bàr hàmar og tong í hendi.

58.
Hàr kom mangur màður sàman,
so eg tàð nú lúki,
hàr kom kongins sisturson,
bàr átta hövur á búki.

59.
Ragnarlikkja firi kongi stendur,
heldur um svörðið langa:
hann skàl eingin koma í dàg,
ið ikki skàl aftur ganga.

60.
Ragnarlikkja firi kongi stendur,
heldur um svörðsins enda:
sá kemur eingin higar í dàg,
ið ikki skàl aftur venda.

61.
Árla vàr um morgunin,
tàð roðar firi sól,
tá hevði reysti Girtlands kongur
brinjað út hundrað tolv.

62.
Brandur tokar í herin fram
bæði àf grimd og reiði,
møtti honum vondur Ragnar-
likkja,
hann vendi aftur úr teirri.

63.
Ragnarlikkja firi kongi stendur,
heldur um svörðið langa:
sá kemur eingin higar í dàg,
ið ikki skàl aftur ganga.

64.
Virgar tokar í herin fram
bæði àf grimd og reiði,
møtti honum vondur Ragnar-
likkja,
hann vendi aftur úr teirri.

65.
Mælti tá Sjúrður Sigmundarson,
stóð hàr skamt ífrá:
betra hövdum vær heima sitið,
vær fingum ei kongin at sjá.[2]

---

[1]) Djaknir, *Sunnbø*
[2]) *62 — 65 er taget efter opt. fra Sunnbø.*

66.
Tàð vàr hin snarpi Nornagestur,
hann ei vildi undan flýja,
setur niður á Sjúrðar hövur
trinnar hjálmar nýjar.

67.
Sjúrður tokar í herin fram
bæði àf illsku og reiði,
møtti honum vondur Ragnar-
likkja
hann vendi aftur úr teirri.

68.
Tàð vàr vondur Ragnarlikkja,
fátt mundi honum tálma,
klývur niður àf Sjúrðar hövdi
trinnar giltar hjálmar.

69.
Tàð vàr hin snarpi Nornagestur,
hann vildi ei undan flýja,
enn setur hann á Sjúrðar hövur
sex giltar hjálmar nýjar.

70.
Sjúrður ríður í herin fram
bæði àf illsku og reiði,
møtti honum vondur Ragnar-
likkja,
hann vendi aftur úr teirri.

71.
Tàð vàr vondur Ragnarlikkja,
fátt mundi honum tálma,
klývur niður àf Sjúrðar hövdi
sex forgiltar hjálmar.

72.
Tàð vàr hin snarpi Nornagestur,
hann vildi ei undan flýja,
enn setur hann á Sjúrðar hövur
níggju hjálmar nýjar.

73.
Sjúrður ríður í herin fram,
tikist í tí tattur,
eg svörji tann eið á mína trú,
nú vendi hann ikki aftur.

74.
Teir högga títt, teir líva lítt,
troða jörð til kálva,
dvörgamál seng í hvörjum
hamri,
vóríldin toktist skelva.

75.
Gestur ríður í herin fram,
hann vildi tàð útinna,
spreiddi sundir Girtlandsher,
tekur lið at tinna.

76.
Tàð vàr Brandur Víðferi,
ríður á grønan völl,
hjó àf hövdini sex og sjey,
tey fuku mót kongins höll.

77.
Tàð vàr Brandur Víðferi,
hann reið í herin fram,
hjó àf hövdini sex og sjey
og felldi ein merkismann.

78.
Sjúrður gàv so vont eitt högg,
öllum tokti undur,
hjó so vondan Ragnarlikkju
í miðjum knijum sundir.

79.
Tàð vàr vondur Ragnarlikkja,
làt ikki á sàr finna,
stubbarnar setti hann niður í jörð
og bardist ikki minna.

80.
Tàð segði màr so mangur màður,
at eg bàr hövdið hægri,
nú má eg á stubbum gangá,
nú eri eg ein mun lægri.

81.
Teir högga títt, teir líva lítt,
ei vàr barna gàman,
so hvört stikki àf hann höggur,
so hvört rennur tàð sàman.

82.
Svàraði snarpi Nornagestur,
stóð hàr skamt ífrá:
tú fært ikki dripið hann,
fært tú ei onnur ráð.

83.
Högga títt, teir líva lítt,
klúgva tàð stálið reina,
hann rissti kross í stubbarnar,
tá stökk àf í beini.

84.
Blóð sprakk undan naglarót,
tá íð Sjúrður spenti alva,
hann kleyv Ragnars gilta hjám
og búkin niður í nalva, [1]

85.
Tàð vàr hin snarpi Nornagestur,
làt ikki ráðini tróta,
ogvuliga ríður àfstàð
herin sundir at bróta.

86.
Fram kom Tórur àf Tröllabotni
við hamri í hondum vá,
tàð vàr hin snarpi Nornagestur,
hjó hans hövur frá.

87.
Virgar ríður í herin fram
við Mimaring í hond,
so vá hann teir Jaktnir tolv
niðan frá Lurkastrond.

88.
So reið Hergeir Viljormsson
víðan vegin fram,
klývur hvönn um tvörar herðar,
íð móti honum rann.

89.
Klývur hvönn um tvörar herðar,
íð móti honum rann,
eftir stóð tá Girtlands kongur
við sín triðja mann.

---

[1]) *81 — 84 efter opt. fra Sunnbø.*

90.
Tàð vàr Girtlands kongurin,
kreyp undir borgarlið:
mín kæri Hergeir,
tú gev màr nú grið.

91.
Slíkan skalt tú griðin
àf màr nú fá,
sum tú làt mín sæla fàðir
við sínum lívi ná.

92.
Tàð vàr Hergeir Viljormsson,
sínum svörði brá,
síðan kleyv hann Girtlands kong
sundir í luti tvá.

93.
Síðan kleyv hann Girtlands kong
sundir í luti tvá,
báðar hansara sveinarnar
legði hann honum hjá.

94.
Teir lögdu niður á Girtlandi
allt valdra manna lið,
tóku bæði skart og skreyt,
riðu so heim við frið.

95.
So riðu teir frændirnir
ígjögnum grøna lund,
hvörki gól tá eftir teim
heykur ella hundur.

Lokka táttur.

1.
Risin og bondin leikaðu leik,
risin vann og bondin veik.

Stev.
Hvàt skàl màr harpan undir mína hond,
vil ikki frægur filgja màr á onnur lond.

2.
Eg hàvi lúkað treytir mín',
nú vil eg fáa sonin tín.

3.
Eg vil hàva sonin frá tàr,
uttan tú goymir hann firi màr.

4.
Bondin heitir á sveinar tvá:
biðjið Óðin firi meg inngá.

5.
Heitið á Óðin Æsakong,
tá mann goymslan gerast long.

6.
Eg vildi, mín Óðin væri til,
vita hvussu goymslan ganga vil.

7.
Áður enn teir hövdu hálvtàlað orð,
tá vàr Óðin inn firi borð.

8.
Hoyr tú Óðin, eg tàli til tín,
tú skalt goyma sonin mín.

9.
Óðin fór við sveini út,
brúður og bondi bóru sút.

10.
Óðin biður vaxa brátt,
àkurin upp á eini nátt.

11.
Óðin biður vera svein
mitt í àkri axið eitt.

12.
Mitt í àkri axið eitt,
mitt í axi biggkorn eitt.

13.
Ver hàrí við onga pínu,
tá íð eg kalli, kom til mín.

14.
Ver hàrí við onga sút,
tá íð eg kalli, kom her út.

15.
Risin hevir hjarta hart sum horn,
ripar nú fangið fullt við korn.

16.
Ripar nú korn í fang á sàr,
og bitran brand í hendi bàr.

17.
Og bitran brand í hendi bàr,
hann ætlar at högga sveinin hàr.

18.
Tá vàr sveini komin til sút,
biggkorn kreyp úr neva út.

19.
Tá vàr sveini komin til pína,
Óðin kallar hann til sín.

20.
Óðin fór við sveini heim,
bondi og brúður fagna teim.

21.
Her er hin ungi alvi tín,
nú er uppi goymsla mín.

22.
Bondin heitir á sveina tvá:
biðjið Henir firi meg inngá.

23.
Eg vildi, mín Henir væri til,
vita, hvussu goymslan ganga vil.

24.
Áður enn teir hövdu hálvtàlað orð,
tá vàr Henir inn firi borð.

25.
Hoyr tú Henir, eg tàli til tín,
tú skalt goyma sonin mín.

26.
Henir fór við sveini út,
brúður og bondi bóru sút.

27.
Henir gongur á grønari grund,
svànir sjey teir flugu um sund.

28.
Firi eystan flugu svànir tveir,
niður hjá Henir settust teir.

29.
Henir biður nú vera svein
mitt í knokki fjöður ein'.

30.
Ver hàrí við onga pínu,
tá íð eg kalli, kom til mín.

31.
Ver hàrí við onga sút,
tá íð eg kalli, kom her út.

32.
Skrýmsli loypur á grønari grund,
svànir sjey teir flugu um sund.

33.
Risin fell tá á sítt knæ,
tann fremsta svànin fekk hann hàr.

34.
Tann fremsta svànin hann àf beit
hálsin niður í herðar sleit.

35.
Tá vàr sveini komin til sút,
fjöður smeyg àf kjafti út.

36.
Tá vàr sveini komin til pína,
Hønir kallaði hann til sín.

37.
Hønir fór við sveini heim,
brúður og bondi fagna teim.

38.
Her er hin ungi alvi tín,
nú er uppi goymsla mín.

39.
Bondin heitir á sveinar tvá:
biðjið Lokka firi meg inngá.

40.
Eg vildi mín Lokki væri til,
vita, hvussu goymslan ganga vil.

41.
Áður enn teir hövdu hálvtàlað orð,
tá vàr Lokki inn firi borð.

42.
Tú veitst einki àf mínari neyð,
Skrýmsli ætlar mín sonar deyð.

43.
Hoyr tú Lokki, eg tàli til tín,
tú skalt goyma sonin mín.

44.
Goym hann væl, so sum tú kant,
làt ikki Skrýmsli fáa hann.

45.
Skàl eg goyma sonin tín,
tá mást tú lúka treytir mín'.

46.
Tú skalt làta neystið gera,
meðan eg mann burtur vera.

47.
Víðan glugga sker tú á,
jarnkelvi legg tú hàr íhjá.

48.
Lokki fór við sveini út,
brúður og bondi bóru sút.

49.
Lokki gongur eftir sandi,
sum skútan fleyt firi landi.

50.
Lokki rør á igsta [1] klakk,
so er í fornum frøði sagt.

51.
Lokki hevir ei fleiri orð,
ongul og stein hann varpar firi borð.

---

1) igsta *f.* ilsta; *opt. fra Sandø har:* rør nú digst a klakk.

52.

Ongul og steinur við grunni vóð,
snarliga higgin hann flundru dró.

53.

Dregur hann eina, dregur hann tvá,
hin triðja hon vàr svört at sjá.

54.

Lokki biður nú vera svein
mitt í rogni kornið eitt.

55.

Ver hàrí við onga pínu,
tá íð eg kalli, kom til mín.

56.

Ver hàrí við onga sút,
tá íð eg kalli, kom her[1] út.

57.

Lokki rør nú aftur àt landi,
risin stendur firi honum á sandi.

58.

Risin mælti so orðum brátt:
Lokki, hvàr hevir tú verið í nátt?

59.

Lítla mann eg hàva ró,
flakkað og fàrið um allan sjó.

60.

Risin oman sín jarnnakka skjýtur,
Lokki rópar, at illa[2] brýtur.

61.

Lokki tàlar so firi sàr:
risin, làt meg filgja tàr.

62.

Risin tók sàr stýri í hand,
Lokki rør nú út frá land.

63.

Lokki rør við langa leið,
ikki vil jarnnakkin ganga úr stàð.

64.

Lokki svör við sína trú;
eg kann betur at stýra enn tú.

65.

Risin setist[3] til árar at ró,
jarnnakkin fleyg[4] um allan sjó.

66.

Risin rør við langan favn,
næstum Lokka aftur í stavn.

67.

Risin rør nú á itsta klakk,
so er í fornum frøði sagt.

68.

Risin hevir ei fleiri orð,
ongul og stein hann varpar firi borð.

---

1) ta. *Sandø.* 2) hann (ɔ: suen) *L.*
3) *sål. opt. fra Sandø; Lyngby har* sekk, *hvilket vist er en misforståelse.*
4) *sål. S.*; fleyt, *L.*

69.
Ongul og steinur við grunni veður,
snarliga higgin hann flundru dregur.

70.
Dregur hann eina, dregur hann tvá,
hin triðja hon vàr svört at sjá.

71.
Lokki svör á sína list:
risin, gev màr henda fisk.

72.
Risin svàraði og segði nei:
nei, mín Lokki, tu fært hann ei.

73.
Hann setti fisk millum knija á sàr,
taldi hvört korn, í rogni vàr.

74.
Taldi hvört korn í rogni vàr,
hann ætlaði fanga sveinin hàr.

75.
Tá vàr sveini komin til sút,
kornið kreyp úr neva út.

76.
Tá vàr sveini komin til pína,
Lokki kallar hann til sín.

77.
Set teg niður firi aftan meg,
làt ikki risan síggja teg.

78.
Tú mást leypa so lattur á land,
ikki merkja spor í sand.

79.
Risin rør nú aftur til land,
beint ímóti hvítan sand.[1]

80.
Risin rør àt landi tá,
Lokki snýr jarnnakka frá.

81.
Risin skjýtur afturstavn á land,
sveinur loypur so lattur á land.

82.
Risin sàr seg upp á land,
sveinur stendur firi honum á sand.

83.
Sveinur leyp so lattur á land,
ikki merkti spor í sand.

84.
Risin leyp so tungur á land
upp til knija niður í sand.

85.
Sveinur leyp sum hann kundi betst,
leyp ígjögnum fàðirs neyst.

86.
Hann leyp ígjögnum fàðirs neyst,
risin eftir við fullgott treyst.

---

[1]) bondin stár firi honum a sand, *Sandø*.

87.
Risin stóð í glugga fastur,
jarnkelvið í heysi brast.
88.
Lokki vàr tá ikki seinur,
hjó àf risanum annað beinið.
89.
Risin heldur àt tí gàman,
sárið grøddi snart til sàman.
90.
Lokki vàr tá ikki seinur,
hjó àf risanum hit annað beinið.
91.
Hjó àf honum hit annað bein,
kastaði millum stokk og stein.

92.
Sveinur higgur á við gàman,
hvussu risin leyp bæði sundir
og sàman.
93.
Lokki fór við sveini heim,
brúður og bondi fagna teim.
94.
Her er hin ungi alvi tín,
nú er uppi goymslan mín.
95.
Nú er uppi goymslan mín,
eg hàvi lúkað treytir tínar.
96.
Eg hàvi hildið trú firi visst,
nú hevir risin lívið misst.

Sigurdskvæderne.

Første sang: Regin smed.

(1.) Ville I lytte til min sang, da skal jeg kvæde for eder om de mægtige konger, jeg nu skal omtale. Omkvædet: Grane bar guldet af hede, Sigurd han svang sværdet med vrede, sejer han over ormen vandt, Grane bar guldet af hede. — (2—10.) Sigmund, jarlens sön, og hans kone Hjördis sidde med pragt i deres höjsæder og holde så glædelig jul. Da kom ufred på; mange mægtige mænd drage hen og værge kongens fjelde; de kæmpe ved strandbredden. Kongen rider i strid med sine mænd, ingen vender hjem, de lade der sit liv, men Hjördis, Sigmunds viv, lever tilbage både med sorg og mén. Hjördis axler sin kåbe, og går hen på marken, hvor Sigmund lå. — (10—22.) „Hil være dig, Sigmund min kære, i en sörgelig tid mon jeg nu være kommen at besøge dig; tappre Sigmund, er der noget, som kan helbrede dine sår?" — „Sent vil du kunne skaffe mig den salve, som kan læge mine sår; thi edder var i sværdet, hvormed Hundings sönner i kampen sårede mig; da jeg fik det første sår, brast mit sværd i to dele, og da jeg fik det andet sår, sved det ind til hjærtet. Du er frugtsommelig med et drengebarn, som du skal give navnet Sigurd og opfostre vel; thi jeg siger dig for sand: denne sön skal hevne min død. Regin smed bor hinsides floden, ham skal du give disse to sværdstumper, thi han er en god smed, men trofast mod få. Jeg formår nu ikke længer at tale med dig; thi min dødstime er nu kommen." — (22—31.) Med gråd

vender Hjördis sig bort fra Sigmund; hendes terner omringe hende, da hun falder i besvimelse. Hun lader derpå göre en båre af det røde guld og et kors af det hvide sølv for Sigmund, hvis lig nu bliver gravet ned i den sorte jord. Hjördis drager hjem og sidder sörgende i sin sal. Kong Hjalprek kommer at besøge hende og får hende til ægte. — (31—40.) Nu ere de ni måneder omme, hun har gået med barn, og den stund er nu kommen, at hun går i höjeloft og føder en dreng. Hun svøber ham i kostelige klæder, da han kom til verden og kalder ham Sigurd. Han voxer hurtig op i riget til en gæv mand; kong Hjalprek opfostrer ham; han giver tunge hug og overvinder kongens kæmper; han færdes på kamppladsen med røden skjold og lærer alle de kunster, kæmpen ønsker at vælge; når de i kampen bleve vrede, da stod en strid af mén, Sigurd rev da egekøller op, hærjer mellem svendene og lammer mangen af dem til døde. — (40—49.) Svendene sætte sig ned, så vrede som de vare; de sige ham, at det var mere passende, at han hevnede sin fader, end at øve slig voldsomhed mod dem. Sigurd kaster da sværd og rustning, han har ej længer lyst til slig våbenleg, han går med snart blege, snart blussende kinder ind for sin moder, og spörger hende, hvad han hed, som vog hans fader. Hjördis siger, at det var Hundings sönner, som voge hans fader, men at han ikke i sit liv vilde få hevn over dem. Sigurd svarer dertil: „Ofte haver ungen hvalp voxet hvasse tænder i munde." Hjördis går til den guldbeslagne kiste, tager og viser ham de hærklæder, den blodige skjorte, som hans fader var iført, da han faldt. — (49—60.) Hun tager sværdstykkerne op og overleverer Sigurd dem: „Dette er en gave fra din fader, som elskede mig så inderlig. Tag disse to sværdstykker og lad dig göre et andet sværd af dem; bring dem til Regin, som bor hinsides floden, han er en

dygtig smed, men kun trofast mod få. Gak hen til fossen og kast sten i åen; vælg dig da den hest, som ikke viger bort." Sigurd drev da hestene hen til vandfaldet, kastede sten i åen efter dem, og tog den, som ikke undveg; han får således den udvalgte hest, som overgår alle andre i riget, den kaldes Grane. — En tidlig morgenstund springer Sigurd op på Granes ryg og rider over åen at træffe Regin. Han rider hen til dören, og Regin kaster sit verktöj og tager sværd i hånd. „Hør det, tappre Sigurd, hvorhen gælder din rejse, hvor rider du hen?" — „Hid gælder min rejse, thi det skal du göre for mig, Regin, at smede mig et sværd." — (60—70.) „Vær velkommen, Sigurd, du har været mig kær; dvæler du i riget i nogen tid, da bliv i nat hos mig." — „Jeg kan ikke, Regin smed, dvæle her hos dig, kong Hjalprek savner mig i höjsædet hos sig. Du skal smede mig et sværd pålideligt og godt, at jeg kan hugge både jern og stål dermed." Regin tog imod sværdet, lagde det i ilden og havde det ti nætter under arbejde. Da rider Sigurd anden gang hen til Regins dör, han kaster sit smedeverktöj og tog sværdet i hånden. „Vær velkommen, Sigurd, nu har jeg smedet et sværd, mangler du ikke mod og mands hjærte, da bliver du med det dygtigt til kamp; thi både kan du hugge jern og sten dermed." (70 80.) Sigurd går til den store ambolt og prøvede sin styrke på den, men sværdet gik da itu. „Døden fortjente du, Regin, af min hånd, fordi du vilde svige mig ved din våbengjerning." Han tager sværdstykkerne og kaster dem i Regins skød; da skjalv Regin som et liljeblad. „Du skal smede mig et andet sværd, men smeder du det således, da skal du ikke, Regin, beholde dit liv; sværdet må du göre så fuldkommen hårdt, at jeg både kan kløve stål og jern med det." — „Hør det, unge Sigurd, smeder jeg dig et andet sværd, og bliver det ej således, da betinger jeg mig

ormens hjærte af dig; det vil jeg have til et måltid." Regin tager nu imod sværdet, lægger det i ilden og arbejdede på det i tredive nætter. — (80—91.) Sigurd rider nu atter til Regin, han kaster sit verktöj og tager sværdet i hånd. „Vær velkommen, Sigurd, nu har jeg smedet sværdet; mangler du ikke mod og hjærte, da bliver du vide berömt." Sigurd går til ambolten og hugger med fart ned i den, men nu var sværdet så hårdt, at det hverken lagde sig i eggen eller brast; han hug så fast, at han kløvede både ambolten og blokken. Der løber en å op fra en kilde, og en anden kort derfra [1]; sværdet kalder han Gram. „Hør det, brave Sigurd, drag nu og vælg dig en viv; for slig en hövding vilde jeg lade mit liv." — „Således taler du til mig, Regin, men anderledes tænker du i dit hjærte." — „Berömmelige Sigurd, når du rider til Glitrahede, da skal du sige mig til og lade mig følge med dig." — „Først rider jeg i kamp (til Randarny) at træffe Hundings sönner og fælde dem; derpå rider jeg til Glitrahede, men dertil har jeg mindre lyst." — (91—100.) Sigurd Sigmundsön red da i strid, hevnede sin fader og fældede alle Hundings sönner; han kommer lykkelig hjem derfra, opholder sig kun kort tid i riget, og red nu til Glitrahede.

Han rider igennem skoven; der møder han på heden en gammel mand, som kun havde ett öje i hovedet og finsk bue i hænde (Odin). „Hør det, tappre Sigurd, hvorhen går din rejse, hvor vil du ride hen?" — „Først red jeg i kamp mod Hundings sönner; nu rider jeg til Glitrahede at øve flere kæmpeverk." — „Hvem er den usle mand, der er i følge med dig, Sigurd?" — „Han hedder Regin og er ormens broder, og derfor har jeg ham med mig på denne min færd."

---

1) Her har vel været omtalt den anden prøve, han gjorde med sværdet, da det gennemskar en uldtott, som flød med strömmen ned mod dets egg; men dette mangler i alle optegnelserne.

— „Hvem bad dig kun grave disse to grave? den mand har vist tiltænkt dig døden.” — (100—110.) „Regin har lagt mig dette råd, thi han er min ven.” — „Har Regin bedet dig göre så, da er han den værste forræder og søger at dræbe dig. Du må vel give agt på, Sigurd, at du ikke skal få døden af denne orm. Du skal grave den tredje grav kort derfra, mod endel af ormens edder vil den da beskytte dig. Længer henne skal du endnu grave den fjerde grav. Nede fra graven skal du hugge til ormen og siden stå på jorden.” Ormen er nu skreden af guldet (det mon spörges vide), den aner ingen ufred, men Sigurd griber om sværdet og ruster sig til strid. Vandfaldet, under hvilket ormen lå, var tredive favne höjt; dens finner ragede op derover, medens kroppen lå på hamrene i fjeldet — (210—120.) Sigurd drog nu sit skarpe sværd, gjorde et prægtigt hug og sönderskar ormens midje; da skjalv både løv og lund og hele verdens grund. Da spurgte ormen, medens den lå i dødskampen: „Hvem er den dristige, som vover således at hugge?” — „Du skal kalde mig Sigurd Sigmunds sön; den unge Hjördis var hans kone.” — „Hvem fulgte dig, Sigurd, den lange vej hid til til mig?” — „Regin er din broder, han viste mig vej; han er den værste forræder, dig vilde han dræbe.” Dertil svarede ormen, medens den flød i blod: „Dræb du Regin smed, skönt han er min broder; thi han er den værste forræder, han vil dræbe også dig.” — Regin kommer nu til Sigurd og påminder ham om hans løfte at give ham ormens hjærte. Det skærer Sigurd ud og steger det på et spyd, som var tredive alen langt. — (120—131.) Sigurd brænder sig i hånden og bringer den hurtig op til munden; han kan nu forstå fugles og alskens dyrs tale. Fuglene, som sidde i egetræet, sige til ham: „Selv skal du, Sigurd, æde af din steg.” Regin lagde sig til at drikke ormens edderblod, Sigurd gav

ham banesår. Sigurd tilegnede sig meget guld, fordi han havde dræbt den glindsende orm på Glitrahede; i den tidlige morgenstund læsser han skattene på Grane, tolv kister guld på hver side af kløftsadelen. Sigurd sætter sig op og rider hjem; Grane sprang vred over lynghederne i ødemarken, vejen var den ubekjendt; Sigurd sover om natten under et koldt træ. Grane træder lige let på sten som på den jevne mark; en slig kommer aldrig igen i den rige konges slot.

Her vil jeg nu standse og slutte denne sang.

Anden sang: Brynhild.

(1—10.) Jeg har hørt en sang, som er digtet i grönnen lid, om hvad der først i oldtiden tildrog sig på kong Budles tid. — I gamle dage herskede en berömt konge i den lange lund, som uddelte malm og ringe til alle sine hirdmænd; ham skulle vi kalde Budle. Han havde en væn datter, som han elskede over alle; hun hed Brynhild Budles datter; hendes skönhed blev prist både gennem grönne lid og grönne lund; i kæmpesangen sagde de om hende, at lyset fik skygge af hende. Brynhild sidder på Hildarfjeld midt i sin faders rige, glandsen skinnede fra hendes skuldre som fra et bål. Hun sidder i stolen og smykker sit hår, det er fint som silke, og guldets farve er udbredt derover; mægtige mænd gange ind til hende, der hun sad i salen, men Budles datter tykkes, at ingen af dem er hendes jevnlige. — (10—19.) Både kongers og jarlers sönner bejlede til hende, men hun var stolt mod sine bejlere og bortviste dem alle. Den tappre

konge svøber sig i skind og går i höjenloft ind for sin datter. „Hør det, min kære datter, hvorlænge vil du forvolde mig den vånde og göre mig den sorg, at du giver enhver afslag, der kommer hid i min borg?" — „I tie dertil, min fader, I tale ikke så, endnu er ikke den mægtige herre kommen, som det er hæderligt for mig at få; han er østen for disse lande, til ham står min hu. Denne mand hedder Sigurd; han er Sigmunds sön; den unge Hjördis bar ham til verden." — Underligt er det beskaffent med din kærlighed, at du elsker den mand, du ikke har set." — „Nornerne have skabt denne attrå i mit bryst; i ni vintre elskede jeg Sigurd, skönt jeg ikke så ham med mine öjne." — (19—32.) Dertil svarede kongen, medens han drak den klare mjød: „I hvilken henseende er Sigurd da berömmeligere end andre kongens svende?" — „Deri overgår Sigurd andre kongens mænd, at han fælder hundrede hedninger (kæmper) på en gang. Deri er han berömtere end andre kongens kæmper, at hans sadel og hans brynje lyse som det skinnende guld; jeg har hørt fortælle om hans snildhed og heltebedrift, da han overvandt ormen på Glitrahede med sit sværd, hvorved han fik så meget guld; der er ingen i Hunalandene, som kan lignes med ham." — „Hør det, min kære datter, læg nu råd op dertil, hvorledes vi skulle få den store mand fra sine lande herhid." — „Du skal lade bygge mig en sal i ødemarken, og der skal jeg være inde uden opvartning. Der skal du sætte mig en guldstol, forarbejdet kunstigt af dverge med runer; dem skal du få til at frembringe både røg og flammelue [1] (vafurlue) til at brænde omkring salen; denne flammelue må værge mig således, at ingen uden den tappre Sigurd tör trænge igennem den." — (32—40.) Han lod

---

[1]) Den færöiske text har vaðalogi (vådelue), en forvanskning af vafurlogi.

göre hende denne sal i ødemarken, lod dvergene med runer frembringe en så stærk flammelue derom, uden at de kunde komme til at svige ham dermed. Årle om morgenen kaster solen sit rødlige skær på fjeldene og spiller i horisonten, da ride så mange herlige ædlinge til kong Budles hal. Budle går ind til sin datter i hendes sal og beder hende nu svare. — (40—51.) „Hør det, Brynhild min datter, nu er kong Gunnar fra Jukes (Gjukes) gård kommen, ham skal du ikke give afslag." Kong Budle står på gulvet og støtter sig ved bordet; ung Brynhild, hans datter, taler ej et ord. Brynhild rejser sig op af stolen og skynder sig ud af Budles borg og går til Hildarhöj. Grimur og Jukes sön Högne mødes på den grönne mark og kæmpe med hvassen sværd; møerne bævede i Hildarsalen, Budles hal skælver, men Brynhild sidder indenfor flammeluen, og smiler under lin: „Den, som går igennem flammeluen, han skal være min." Brynhild sidder i den gyldne stol, den væne viv, hun drager nu Sigurd af andre lande til en sorgens tid for hende selv.

Sigurd vågner en morgenstund og fortæller sin dröm, at han havde været i så hård en kamp, som strömmen er strid i floden. „Jeg drömte, at Grane stod i rød lue, og at jeg drev den frem; foran den på den grönne mark flød så meget mandeblod. Jeg drömte, mit belte sprang, og at mit gode sværd klang mod gyldne hjælme." — (51—60.) Sigurd klæder sig på og går ud i sin urtegård; der får han meget at vide. Fuglene, som sidde i egetræet i lunden, sige ham: „Væn er Brynhild Budles datter, hun længes efter, at du skal komme til hende". Således erfor Sigurd det øster i sit land, at Brynhild sad på Hildarfjeld og forsmåde sine bejlere. Han lader nu sin skönne hest sadle; gangeren bliver ledet ud under slottets væg, prydet med skarlagen ned til hovene. Sigurd drager sine guldvirkede handsker på hånd, og rider nu

frem den lige vej; de gyldne ringe klinge, medens hans gode ganger løber. — (60—71.) Han tager tolv guldringe på, sætter den røde dronningsring ovenpå, og nu iler den raske kæmpe til kong Budles land. Grane løber over sten ligeså let som over mark og sand, en sådan hest kommer aldrig igen til kong Budles land. Han red så lavt nede langs med Jukes gårde; der står Grimhild udenfor med mange mænd; hun griber med begge sine hænder i hans tömmer, thi hun så aldrig för nogen mere fremragende mand sidde på en hest. Sigurd siger, at han havde ikke tænkt, at nogen kvinde skulde vove at holde hans ganger tilbage. „Sigurd, stands din færd og tal nu med mig, jeg har mig så væn en datter, som vil knytte elskov med dig." — „Jeg standser ej min færd, medens min ganger løber; jeg drager hen til höjen, hvor flammeluen brænder, at skue den væne kvinde." — (71—80.) Der vare mange, som droge hen for at bejle til Brynhild, men ingen torde at gå nærmere, såsnart de fik flammeluen at se. Mærkesmanden udråber: „den, som går igennem flammeluen, han skal vinde Brynhild." Grimur rider på den grönne mark, men da han skulde ride igennem bålet, vendte han sin hest bort derfra. Sigurd tager nu til orde: „Jeg bærer mærke i mit skjold, jeg skal nu ride der igennem." Ingen red til Brynhilds höj uden Sigurd på sin hest Grane; den gik igennem røg og flammelue, og træder fast på jorden, så hovslaget gjaller inde ved höjens dör; den hede ild luer op om Sigurds lænder. Sigurd iler nu til Brynhilds höj, hvorhen ingen för havde vovet sig; med sit sværd kløver han höjens dör og hugger skodderne fra; nu så han, hvor den væne viv lå, iført sin rustning. — (80—90.) Sigurd går ind i salen og ser sig om så vide, da ser han, hvor den væne viv ene ligger i sengen og sover i hærklæder; han tager sit skarpe sværd og skærer brynjen af hende. Da vågner Brynhild Budles

datter op, så sig forsigtig om: „Hvem er den djærve helt, hvis skarpe sværd kunde skære brynjen af mig?" — „Sigurd skal du kalde mig, dronning Hjördis bar mig til verden. Jeg er reden fra andre lande hid til dig, min elskede." Brynhild rejser sig op på lejet og smiler under lin: „Vær velkommen, Sigurd Sigmundsön, hid til mig; hvem viste dig vej, at du red herhen gennem røg og flammelue?" — „Det sagde mig to fugle igennem den grönne lund: „Væn er Brynhild Budledatter, hun længes efter dig," og derfor red jeg herhen." — (90—100.) „Vær ej så hastig, Sigurd, gak først hjem i min faders gård og tag imod hans råd." Dertil svarede den skönne og forstandige Sigurd: „Du har så få gode råd fået af din fader; men du har længe, Brynhild, tragtet efter mig, og derfor går jeg ikke at tage imod råd af din fader." Han knyttede nu elskov med den forstandige kvinde; Åsle Sigurdsdatter blev undfangen samme stund. Venlig lagde han sine arme om Brynhilds hals; jeg sværger en ed ved min tro, der bor ikke falskhed derunder. Tolv guldringe lagde han på hendes skød: „Dette skal være vort første elskovsbånd;" ovenpå lægger han den kostbare dronningsring;[1] han sætter tolv ringe på hendes arm, og indfletter fire ringe i hendes hår. Han var i syv måneder der. — (100—110.) „Brynhild, skaf mig min sadel, bidsel og brynje; jeg har små ærinder at udføre andensteds." — „Sid du heller her i fred og leg tavl med mig; kong Juke har en datter, som er stærk i trolddomskraft. Du mon blive ung af alder, få Gudrun til ægte og ikke nyde godt af mig." — „Det tykkes mig underligt, sligt skal mig aldrig hende, jeg vil ingensinde vende min kærlighed bort fra dig, Brynhild." Dertil svarede Brynhild Budledatter, medens det begyndte at isne om hendes hjærte:

---

1) Her menes vist den uheldsvangre ring Andvararnaut.

„Kong Jukes datter mon besnære dig med elskovskunster. Her giver jeg dig, Sigurd, en ring, at du ej skal ride til Grimhild, som er så svigefuld.” Hun fulgte ham langt på vej, tog afsked med ham: „Far vel, uskadt og lykkelig, alt gå dig vel! I lykke og held adskilles vi nu denne gang; gem vel disse ord, Sigurd, og læg dem vel i minde”. — Dertil svarede den gæve kæmpe Sigurd: „Aldrig går du, min elskede, mig af minde”. — (110—120.) Sigurd holder sig i sadelbue og kysser fru Brynhild fast og af sit ganske hjærte. Sigurd kommer ridende til Budles gård; kongen står selv ude og tager imod ham: „Vær velkommen, Sigurd, hid til mig, drik nu, hvad dig synes bedst: mjød eller vin”. — „Kun lidt bryder jeg mig nu om mjød, helt mindre om vin, giv du mig ung Brynhild, din elskede datter.” — „Fuldvel ved jeg, Sigurd, din skæbne, hvorledes dig skal gå til din død. Du bliver ikke gammel, når dit liv ophører; du mon få Gudrun til ægte, og ikke beholde Brynhild. Har du lovet Brynhild tro, da har du vist en god vilje til at holde den, men Gudrun blander valmue (?) drik, den mon forvolde sorger.” — „Underlige ere dine ord, det skal aldrig hende mig; ingenlunde vil jeg vende min kærlighed fra din Brynhild.” Budle gentager med hjærtens sorg, at Jukes datter vil besnære ham med kærlighed, og Sigurd erklærer, at han aldrig vil ophøre at elske Brynhild. — (120—130.) „Gör dig ikke den skam, Sigurd, at du rider lavt nede ved Jukes gård; Grimhild står der udenfor med sine folk; thi gerne vil hun få at vide, hvor du rider hen; da hun ikke har set nogen mere fremragende mand ride paa en hest.” Han fulgte Sigurd langt paa vej og hilsede ham: „Far vel, lykkelig og heldig; alt gå dig vel!” Sigurd red nu bort i skoven uden at noget ondt tilstødte ham; da så han et ledt dyr brydes med begge sine forben, spröjtede ild og spyde edder, da stod hans liv i fare. Sigurd

sidder på Granes ryg, kan ej finde vejen, Grane både bed og slog, og vendte sig snart til en side, snart til en anden. Således forvildede hun (Grimhild) hesten, han sad på, og Sigurd måtte nu vende hjem til Jukes gård; det lede dyr forsvandt for Sigurds öjne, men nu så han hvor Grimhild sad, smykket med pyntelige bånd. — (130—141.) Han red nu langs med Jukes gårde, og Grimhild løber hen og griber hans tömme. „Sigurd, stands din færd og tal med mig, jeg har så væn en datter, som vil knytte elskov med dig. Væn er min datter Gudrun; hvor hun går ind, lyse roser og liljer af hendes kind; hun er dig bedre værd, thi hun ligner ikke mere Brynhild, end sommer ligner vinter. Gak du nu op i hallen og drik hyppig af det kostbare krus; lad intet forvolde dig besvær, din ganger står under lås og lukke." Gudrun kom ud, iført en blå kjortel, hendes hår lå ned over hærderne, flættet med silkebånd. Grimhild, Jukes dronning, beder sin datter gå ned i kælderen og blande mjød og vin og lade megen glemsel deri. Gudrun Jukedatter svarer dertil: „Mange kongers og jarlers sönner ere i vore lande; at attrå den, som alt tilhører en anden — det lykkes næppe." — (141—150.) Grimhild hævede sin hånd op og slog Gudrun på munden, så blodet drev ned på hendes bryst. „Ti du, Gudrun, meget går den undselige glip af; bedre var dog selv at bejle, end at miste en god mand." Gudrun gik da i kælderen og blandede en glemselsdrik, bar den ind for Sigurd og bød ham at drikke hende til. Han drak længe af hornet den stærke drik, mistede sin hukommelse, og ingen kan helbrede ham. Da han havde drukket og givet drikkekarret tilbage, mindedes han ej fru Brynhild og ikke hvor han var. Gudrun drak da den tappre helt til; det alene opfyldte Sigurds hu: at få Gudrun. Den onde fru Grimhild beder sin datter gå ind i sovekammeret og rede for sin gæst. — (150—161.)

Sigurd fæstede nu Gudrun; han bestemte brølloppet snart, og vilde ikke længe opsætte det. Brølloppet blev da holdt med megen munterhed; Sigurd og hans viv gik så begge i en seng; kongen og hele hirden ledsagede dem dertil. Sigurd gik op i sovekammeret til Gudrun; dette spurgte Brynhild på Hildarhöj, nu randt hende ondt i sinde. Den væne viv går ud af Hildarhöj og siger, medens tårerne flyde på hendes kind: „Ikke skal Gudrun Jukedatter nyde godt af denne helt — at have den, som en anden ejer, det skal næppe lykkes." En morgen tidlig gå begge de fagre kvinder ud i vandet at tvætte sig. Midt på vejen mødes Gudrun og Brynhild, den ene bar glæde, den anden bar den tunge sorg. — (161—171.) Brynhild var tavs, Gudrun talte (de vare begge stridige kvinder): „Hvi mon min broder, Gunnar, ej bejle til så væn en kvinde?" Det var Gudrun Jukedatter, hun handlede ofte i hidsighed: hun vilde ej benytte det vand, som randt af Brynhildes hår, og gik længer ud i åen, hvor den stride ström løb, fordi hun havde fået Sigurd, som udmærkede sig over alle. „Denne røde ring, du ser på min arm, den gav Sigurd Sigmundsøn mig, den vandt jeg i kappestriden med dig." Dertil svarede Brynhild med sorg. „For dit ords skyld skal Sigurd dø, såfremt jeg lever; det, at du fik den mægtige kæmpe, var imod mit råd, thi jeg havde indgået elskovsforbindelser med Sigurd, inden du så ham." — „Sigurd har spildt din mødom og nedbrudt Budles hæder, du gav dig den mægtige konge i vold, og nu har jeg den samme." — „Ej behøver du, falske kvinde, at bebrejde mig dette så; for dit ord skal Sigurd dø." — „Jeg frygter ej dine trusler, skönt du er stiv i ord; der er ingen i Jukes gårde, som er herre over Sigurds liv." — (171—180.) Sörgende gik Brynhild til sin sal, kong Gunnar red hen til hende. Brynhild går til sengs og lider så ond en stund for Sigurd. Da Sigurd hørte dette, gik han

selv at besøge den elskelige kvinde. „Der er ingen ridder i Hunaland, der har handlet som du; du har sveget den kvinde, du først lovede tro." — „Hør det, min kære, bebrejd mig ikke dette; min hu var bortvendt fra din kærlighed." Såsnart Brynhild så Sigurd, fødte hun en datter; det første ord, hun da sagde, var: „Bærer mit barn ud i åen, jeg vil ikke se det." De toge Åsla (Aslaug) Sigurdsdatter og lode hende flyde ned efter åen; de stride strömme førte hende bort fra landene. Mangen er kommen i fare for en fager vivs skyld; nu er det kommet til den yderste stund, at Sigurd skal miste sit liv. — (180—191.) Sigurd var så stor en helt, han svang sit sværd i blod; kvinder voldte hans død, som I nu skulle få at høre. Brynhild sidder i sin sal med tungt sind, hun kan hverken tale eller sidde rolig. Gunnar går ind i hallen til hende og siger: „Han skal lide den hårde død, som har gjort dig imod." — „Det er din søster Gudrun, som voldte mig den sorg, fordi hun har Sigurd, der overgår alle." Brynhild lå i sin seng, og Gunnar stod foran den; der yppes nu råd af ond dåd — så kold er kvinde yndest. „Ej får du min kærlighed, og ikke behøver du at tragte derefter, förend du har skaffet Sigurd bort fra landene." — „Hør det, min kære, det vil jeg ikke tro, at du vil opspinde svig imod Sigurd; han er min fostbroder, jeg kan intet göre ham." — „Ej må du vænte at få min kærlighed sålænge jeg ser Sigurd for min öjne — så sent mon min sorg ophøre." — „Du forårsager mig stor vånde; hvorledes skal jeg tage Sigurd af dage, hvem intet sværd kan skade? Femten fulde vintre ere forløbne, siden jeg øvede kamp." — (191—201.) Brynhild sætter sig i sin guldstol; nu skulle Jukungerne ride bort i skoven. „I komme ej atter i min hal, medens Sigurd er ilive." — „Selv må du, Brynhild, lægge op råd, hvorledes vi skulle få ham af dage." — „I give Sigurd

salt mad og dertil intet at drikke; rider så bort i skoven, alt foruden sorg. Bed ham bytte sadel, bed ham bytte hest, hav svig i hjærtet, forstil dig, som du kan bedst." Sigurd går ind i salen til Brynhild, men hun vender öjnene bort fra ham. Sigurd, den tappre kæmpe, tager således til orde: „Når jeg kommer hjem af skoven, da skal jeg dig fæste." — Dertil svarede Brynhild: „Jeg elsker ikke tvende konger, begge i samme hal." Hun bærer sorg i sit hjærte og siger: „Hør det, Sigurd Sigmundsön, du fæster ikke mig." — (201—210.) Da var larm i kongens hal, svendene ride ud, Brynhild sidder tilbage i den gyldne stol og fælder tårer på lin. Kong Budle siger med sorg: „Giver Sigurd hjælm og sværd og horn at drikke af." — „Ingen under en anden så godt, at man ser bort fra sit eget — ikke skal Sigurd Sigmundsön bo længer i verden." — „Mindes du, min datter, den tid, da du drog Sigurd fra Nordlandene til dig på Hildarhöj igennem den grönne lid?" Budle går ud af salen, Brynhild sidder tilbage med hånd under kind. Jukungerne ride bort i skoven, og Sigurd i følge med dem, han vidste intet om den svig, de havde besluttet. Brynhild står i hallen og ser ud så vide, den tappre Sigurd rider i spidsen for Jukungerne. — (210—221.) Brynhild sætter sig ned og fælder så sorrigfuld tårer: „Far vel, Sigurd, jeg ser dig ej mer i live." De rede bort, gave Sigurd salt mad, og intet at drikke. De drak tit og ofte af deres horn; tilbage ligger Sigurds horn hjemme på Jukes loft. Sigurd sidder på Grane, nu lyster han at drikke; han løser sit hjælmebånd, stiger ned af sadlen, han aner ingen svig og går glad uden sorg til kilden; han lagde sig at drikke, hvor vandet stod i brønden. Sjælden er en god gren voxen frem af en dårlig stamme; Gunnar ejede et sværd, som bed på Sigurds hals. Högne stak og Gunnar hug med det hvasse sværd, de gjorde

så stort et nidingsverk og dræbte Sigurd. Högne stak og Gunnar hug, mest efter Brynhilds råd; havde Sigurd vidst af svig forud, da var han mand for dem begge. — (221—230.) Hans tunge tog til at mæle, der han lå på marken: „Havde jeg vidst af svig för, da var jeg mand for alle." De skiftede klæder og udseende; Grane vilde ikke gå, da den havde mandevid, sålænge som Gunnar red på den; først da Sigurd segnede ned på dens ryg, gik den afsted. De førte nu den døde Sigurd hjem på skjold og lagde ham på Gudruns skød; hans brud vidste af intet, för hun vågnede og så blod flyde over lejet. Gudrun vågner op, betragter dette med sorg og udbryder: „Mindst havde jeg væntet svig af dig, Gunnar." Gudrun rejser sig op og törrer blodet af; hun kysser hans mund og siger: „Jeg skal hevne Sigurd, om jeg bliver i live." — (231—238.) Gudrun går ind i salen, afførte sig sin røde kjortel og sörgede hele sit liv over Sigurds død. „Hør det, min kære datter, sörg ikke over Sigurds død, kong Artala i Hunaland, han mangler ej røden guld." Dertil svarede Gudrun Jukedatter med så tung sorg: „Dog skal jeg hevne Sigurds død, om jeg bliver ilive." — Brynhild havde mangen nat sovet på Sigurds arm; nu havde hun voldt hans død; hendes hjærte brast af sorg, da Sigurd lod sit liv; Brynhilds skönhed forhöjes ved hendes kærlighed. De bare Gudrun guld, gods og røde ringe. Det er et sandsagn, at mangen kvinde er öm — Gudrun går i verden rundt og holder i Granes tömme. Hermed ender jeg denne sang.

Tredje sang: Högne.

(1—10.) Gudrun sidder i Jukegårde og bærer så tung sorg, hun trolover sig ikke med nogen ædling efter Sigurds død. Artala går i sin hal og beder sadle sig hest: „Nu skal jeg ride i Jukegårde for at fæste fru Gudrun." Det var årle om morgenen, da så de en stor kæmpe gå imod borgeledet. Gudrun sad over breden bord, meget randt hende i hu, folkene gik både ud og ind at skue denne kæmpe. Gudrun går nu også ud af hallen for at se ham; hun siger: „Guldet skinner således på denne kæmpe, som da Sigurd fordum red." Artala går ind i hallen, hvor Gudrun sad over breden bord. Gudrun spörger ham, hvad hans ærinde er. — (10—21.) Artala siger, at hans ærinde er at bejle til hende. Gudrun svarer, at hun trolover sig ikke med nogen ædling efter Sigurds død. Den bolde kæmpe Artala står på hallens gulv: „Sige skal du mig nej eller ja, jeg spörger dig ej oftere." Gudrun sad længe, da tænkte hun på, at hun havde lovet at hevne Sigurd, medens hun levede; hun spurgte da: „Hvad hedder du, tappre kæmpe, hvorledes skal jeg nævne dig?" — „Du skal kalde mig kong Artala, som råder for Hunalande." Gudrun rejste sig skyndsomst og rakte frem sin lyse hånd: „Gerne følger jeg med Artala kong til Hunalande." Fagert var at lytte til deres trolovelsesord, da Artala fæstede fru Gudrun, som havde tilhørt den berömte Sigurd. Artala fører nu Gudrun med sig til sit slot i Hunaland. — (21—31.) De levede sammen i riget foruden mén; de fik börn og avlede en sön. — Gudrun var længe i Hunaland og bar så røde kinder; nu lægger hun råd op om at hevne Sigurds død. Hun lader da blande vin og byder Högne, Gunnar og alle brødrene hjem til sig. Artala blander den muntre mjød og indbyder til sig alle Jukebrødrene;

nu står deres liv i fare. — Gunnar går ind i hallen og siger: „Nu skulle vi fire Jukekæmper til Hunaland." Dertil svarede hans moder Grimhild: „Dette tykkes mig ingen glæde, at I ride til Hunaland, thi ingen kommer tilbage." — „Dog skulle vi til Hunaland, det gå, hvorledes det vil." — „Da du drager til Hunaland at drikke mjød og vin, lad Gislar og Hjarnar være tilbage hos deres moder." — Begge Jukungerne Gislar og Hjarnar droge til Hunaland imod deres moders råd; thi intet kan frelse den, som er dodsens. — (31—40.) Op stod da den forstandige dronning Grimhild: „Drager du til Hunaland, da lad mig følge med dig." — „Jeg tåler ej at se, min moder, at dine öjne græde, når bølgen bryder mod din rosenkind." — „Tag da denne runestok, bevar den vel og bind den ved dit bælte; den kan lukke alle låse, lindre alle sorger." — Solen skinner over heden og glimrer på det prægtige skjold; kong Högne red ud foran de andre. Han rider langs med stranden og møder en havfru på den hvide sand. „Hil være dig, havfru, du sig mig nu sandheden: nu drager jeg til Hunaland, kommer jeg uskadt tilbage?" — „Hør det, Högne Jukesön, jeg siger dig for sandhed: rider du til Hunaland, da kommer du ikke tilbage." — (40—50.) Högne svang sit sværd og hug denne havfru i to dele; han kaster hovedet og så kroppen ud i søen, og der sank de til bunds. „Ligg nu der, du onde væsen, jeg skal ride til Hunaland og vinde sejer over kæmper." Högne rider nu videre langs med stranden; der møder han en havmand på den hvide sand og spörger ham ligeledes. „Hør det, Högne Jukesön, jeg siger dig en glædelig tidende: „vel kan du ride til Hunaland, thi uskadt kommer du hjem." Så lader Högne udruste sine skibe og fylde i dem øll og vin. De skyde da det store skib ned fra nostet; det løb med stor fart, men stod fast, idet kolen gravede sig ned i jorden, siden skum-

mede den i søen. Masterne vare malede, plankerne vare nye, stavnen og roret var af røden guld, sejlet var hejset op i toppen, de forgyldte flöje legede for vinden midt op i skyerne. — (50—60.) Högne vinder sejl i rå, de sætte ud i havet; Grimhild vender grædende tilbage til Jukegårde: „Far vel, min sön Högne, jeg ser dig ej i live; jeg kender vel min datter Gudrun, hun er prøvet i onde gerninger." De sejle fra landet ud paa det salte hav; Högne tager to jernårer og sætter sig selv at ro. Der kommer en mand ind i hallen og melder Gudrun: „Jeg ser skib komme ind fra havet med gule og blå sejl." Gudrun sagde, at det vist monne være Gunnar og Högne, som kom at besøge hende. Gudrun går ud i urtegården; der øver hun trolddom og sender den ud i havet. Uvejret tager til at voxe, vinden kom ud af landet, begge årerne gå itu i Högnes hænder; søen brød på begge sider, så at sandet lå på dækket. Mælede da en liden svend, som tykkedes være kommen i vånde: „Hvorfra ere disse kæmpeheste, som gå hen ad havet?" — (60—71.) Högne tager således tilorde: „Dette er ikke heste, men Gudruns trolddom, som er ristet mod os." Gudrun går i urtegården, løser to örne og sender dem ud i havet. De komme ud og sætte sig på den salte sø, da voxer uvejret i sky, bølgen bryder på strandbredden; vejret var så hårdt, at bølgerne rejste sig lige nede fra havets bund; alt dette voldte den trolddomskyndige Gudrun. Vejret rasede, så kæmperne blegnede; Gunnar gik i løftingen, Högne stod ved roret; han styrer således, at det hvide skum bruser fra skibet. Högne tager sin runestok og kaster den ud for bord, ej kunde trolddommen voxe, så kraftige vare hans ord; bølgerne begynde nu at blive mindre, og brændingen at aftage ved strandbredden. Skönt vejret var så hårdt, at der føg både sand og sø og peb i hvert tov, så kæmpede dog Jukekæmperne sig ind under landet og toge

havn i Hunaland; thi fuld dygtige vare disse kæmper. — (71—80.) Såsnart som deres snekke berørte det fagre land, kastede de deres anker, og nu steg først Gunnar og så Högne og alle brødre op på den hvide sand. De gik op fra stranden; midt i urtegården axle de deres skind og iføre sig kostbare brynjer; således udrustede gå de ind i de höje haller; Gudrun stod udenfor og tog så venlig imod sine brødre, medens Artala blander mjød og vin. Gudrun tager således til orde: „Ganger ind i hallen at drikke den brune mjød." — (80—90.) Högne stiger ind i hallen, og ser på Gudrun, at hun har ondt i sinde. Gudruns ord vil jeg ej fordølge: „Giver mig hid skjold og sværd fra eder alle at gemme, lægger eders hærklæder og stiger ind til bordet." Dertil svarede Högne, medens han holdt på det slebne sværd: „Ingen får mit skjold og sværd, medens jeg er i live." Gunnar griber også om sit sværd og siger: „Selv skal jeg gemme vore våben, det kan ej volde nogen skade." Gudrun tager da tilorde, hun bar sorg i hjærtet, og ondskaben gærede i hende: „En herligere helt var Sigurd, der lå på guldsadelen; mindes du noget til Sigurd hin unge, som du lagde på mit skød?" Dertil svarede Högne og ser på ringen den røde: „Ej er hendes öjekast blidt nu, hun mindes kongens død." Gudrun lader atter disse ord falde af tungen: „Mindes du noget til Sigurd hin unge, som du førte hjem i min hal?" — Högne svarede: „Ej er hendes öjekast blidt, hun mindes Sigurds lig." — (90—101.) Gudrun går ind i hallen med vredladent sind; der stod bordet dækket med silkedug og øll for de raske kæmper. Gudrun tog et drikkekar i hånd og gik ned i kælderen, hvor mjøden fløð. Da hun havde blandet mjød og vin, kom hun megen gift derudi; hun bærer det da ind for Högne og beder ham drikke sig til. Högne ser forsigtig til sin gode guldring; den rødmer og bliver som

blod. Högne kendte hendes svig og beder nu sin søster først drikke selv af skålen; men Gudrun bliver rød som blod og vender sølvbægeret om, som stod på bordet. Kongen sætter Gunnar, Högne og alle brødrene hos sig; de drikke med glæde og lystighed både mjød og klaren vin i Hunaland. Gudrun synes ilde om, at ingen ypper kiv med dem. — (101—111.) Gudrun opfordrer sin unge sön både med magt og gode løfter: „Jeg vil give dig guld og gods, om du stiller Högnes munterhed." Den unge svend gjorde som hun bad, og hun drog ham lönlig hen til bordet, hvor Högne sad; svenden hævede sin höjre hånd og slog Högne i ansigtet; Gudrun voldte, at drikkelaget blev forstyrret. Det varme blod randt Högne af næse og mund; kæmpen blev da urolig; thi han tænkte ikke på svig. Han skød i vrede bordet bort, så al den brune mjød flød på hallens gulv. Han sprang op fra bordet og stillede sig midt i hallen; han vendte sig da atter om, gjorde sværdet rede og stak det igennem svenden og dræbte Gudruns unge sön. „Jeg vil ej i Hunaland drikke mjød med fare for mit liv; utak have min moders datter, som således opdrog sin sön." — (111—121.) Gudrun går ind for kong Artala og beretter ham, at deres unge sön er dræbt af Högne. „Jeg vil ej i Hunaland styre landet med dig, om du ikke tager voldsom hevn for vor dyrebare sön." — „Hør det, Gudrun, det vil jeg ikke tro, at du vil opspinde forræderi mod dine brødre. Da de dræbte Sigurd, da var Gislar et lidet barn hjemme hos sin moder." — „Det skal jeg forvolde, at Gislar og Hjarnar begge skulle undgælde derfor." — „Hør det, min kære, giv mig råd, hvorledes vi skulle få Högne hin stærke af dage. Det er intet lidet helteværk at gå imod Högne; thi hvor han er stædet i kamp, der har han altid et mandehoved på sit spyd." — „Hør det, Artala konge, du skal tage tre elsdyrshuder og

besmöre med mandeblod og nagle dem fast foran hallens dör; over dem skal Högne løbe, udmattet stærkt ved kamp." — (121—130.) Kong Artala slog nu huderne for hallens dör og naglede dem fast. Gudrun står for breden bord og taler om den vånde: „Nu skal min broder Gislar først gå på huder." Högne stod op fra bordet og sparede ej på ord, idet han talede for alle Jukakæmperne med så tung sorg: „Gislar og Hjarnar skulle drage hjem for at glæde deres moder; de vare begge hjemme hos deres moder, da jeg og Gunnar aflivede Sigurd." Gudrun svarer dertil: „Det skulle vi virke, at Gislar og Hjarnar og alle brødrene i lige grad skulle undgælde derfor." Gislar og Hjarnar måtte nu gå på huder; alle så dem falde ned, men ingen så dem rejse sig igen. Gudrun står ved breden bord, hun taler om den vånde: „Nu skal min broder Gunnar gå på huderne." Gudrun voldte dem stor kummer og sorg, baglænds måtte kong Gunnar kæmpe sig ud af den pragtfulde borg. — (130—140.) Det var tappre kong Gunnar, han var stædt i så stor nød, han kløvede döre af det sejge jern, og var dog ikke ræd. Gunnar voldte hun endnu mere vånde: han måtte springe over huderne; alle så ham falde, men ingen så ham stå op igen. Gudrun står ved breden bord og taler om den vånde: „Nu skal min broder Högne sidst gå på huder." Högne holder om sit sværd og siger: „Bedre var at sidde i Jukegård og drikke den blandede mjød." Högne Jukesön var nu stædt i stor nød, han fældede tolv hundrede mand og ryddede gennemgang for sig. Han tager sit sværd og går frem i salen og mindes sin moder. Högne støtter sig ved sit dragne sværd og mælede: „Dog skal jeg gå på elsdyrshuderne og vide, hvorledes det vil gå." Han sprang nu over dem så let, at foden ikke berørte dem, og således undgik han døden her og kom ned på den grönne mark og støtter

sig der ved skjold og sværd; da står hele Artalas hær udrustet foran ham. — (140—150.) Högne står i græsgården og binder op sin hjælm: „För dagen er til ende, drikke vi vin besudlede med blod." Högne rider nu frem i hæren med sit hvasse sværd i hænde, og udgyder så meget blod med det; han nedlægger endelig hele Artalas hær; og silde om aftenen holde de op at stride, Högne trækker sig tilbage under slotsvæggen. Årle om morgenen kommer Gudrun ud så grum i hu; uskadt ser hun nu Högne stå der, ej havde hendes råd hjulpet. Kong Artala udbrynjer nu tolv hundrede mand, de kæmpe tæt ved kongens slot; Högne red ud af slottet, da stod atter hele Artalas hær udrustet mod ham. — (150—160.) Högne rider ene imod dem; når nogen kommer i nærheden af ham, tager han hans hoved på sit spyd; han rider nu frem i hæren og prøver sine gode våben, for hvert hug fælder han ti Hunamænd; således fik han dræbt dem alle og gik op under slotsvæggen. Gudrun kommer ud årle om morgenen og ser nu sin broder gå uskadt på kamppladsen. Hun siger nu: „Högne, min broder, du skal ride til skoven østen for Hildarå og der se de undere, som du fordum dræbte." Högne red derhen og så det under: Sigurds store lig lå på en guldbåre; en mægtig stor og stærk hest løber der på marken, ved hestens bug ser han et hoved bundet fast til sadelbuen. — (160—170.) Tungen tager til at mæle disse ord: „Ilde handlede du, Högne, at du gav dig til at svige mig. Mig elskede Brynhild Budledatter, den væne viv; mig elskede Gudrun Jukedatter, og derfor måtte jeg lade mit liv. Brynhild elskede mig så såre, hendes hjærte brast efter min død; Gudrun gave I guld og gods og mange røde ringe. Rid du nu hjem igen til hallen med glæde, jeg går atter til hedningeskoven så vide over verden." Högne red nu hjem, da stod atter Artalas hele hær udrustet imod ham. Högne

rider ind i hæren, gnisterne ryge af hans sværd, foden rører ikke ved selve jorden, han træder kun på mandekroppe. Hunde gø, ulve tude, örnen skærper sit syn, Högne fælder hundreder i hvert kast. Gudrun tykkes gammen heri; thi jo flere folk Högne hugger itu, desto flere løbe sammen igen. Högne giver nu agt herpå; de mænd, han om dagen dræber, dem bringer hun til live igen om natten. Högne siger: „Her drives så slet et spil; nu er jeg led af at nedhugge trælle i Hunaland." — (170—180.) Gudrun kommer årle ud så grum i hu, hun ser Högne endnu uskadt ride, svigen har ej hjulpet. Hendes öjne glo, hun viser tænder, opspiler munden; gerne havde hun slugt Högne, da ingen svig kunde hjælpe. Gudrun kalder nu på sin svend og sender ham efter den lange Geva. Han var hurtig på benene, som skulde bære bud; hun lader alle hans klæder skære med roser og liljer. „Hør du, lange Gevá, Högne har dræbt Gudruns unge sön; du er så stærk en kæmpe; havde du berøvet Högne livet, da var det et helteverk." Geva svarer dertil: „Det står ikke i ett menneskes magt at skille hans hoved fra hans krop." Högne rider imod hende og gennemborer hende med sit sværd. Nu byder Gudrun Tidrik Tatnarsön til sig. — (180—189.) Gudruns fodrappe sendebud iler fra hende til den grönne skov, hvor Tidrik Tatnarsön var; han byder svenden velkommen; svenden siger da sit ærinde, at Gudrun Jukededatter byder ham komme til sig. Tidrik forsvandt pludselig bort af den grönne mark og kom hurtig i Artalas borg til Gudrun. „Velkommen, Tidrik Tatnarsön, så fast stoler jeg nu på dig; kan du aflive Högne, da gör du et helteverk." — „Hvorledes skal jeg, Gudrun, kunne aflive Högne, hvem intet sværd kan skade?" — „Jeg vil give dig både sølv og røden guld, dersom du kløver Högne til døde." Tidrik forsvandt fra sit sæde, og kom igen udenfor slottet på

en kulsort hest. — (189—200.) Högne red frem imod ham med så stor fart, svang sit sværd og slog Tidrik ned af hesten. Tidrik forsvandt af marken, svang sig op i luften i en flyvende drages skikkelse og udspyde edder ned i Högnes brynje; ej blev Högne dræbt med våben, imod det kunde han værge sig. Det er tungt i verden at lide store sorger; han bar edder i sin brynje, det piner ham til hjærtet. Högne går nu bort og strider ikke længer, edder trænger ind til hjærtet; da blegnede den raske kæmpe. Han gik hjem i gården; der stod selve kong Artala for ham. „Jeg har intet sår på mig, jeg behover ej at bede om nåde; låner mig en jarledatter at hvile på hendes arm i nat." Gudrun, hans søster, holder ham for spot: „Giver ham en svinehyrdedatter at sove på hans arm." Artala siger: „Den bön skal du, Högne Jukesön, få opfyldt. Giver ham en jarledatter at sove på hans arm." — (200—211.) De gave ham jarledatteren, han avlede en sön med hende. „Hør du Helvig jarledatter, hvad jeg siger dig: kong Artala mon have undfanget en sön denne samme nat. Om vi få en ung sön, da skal du kalde ham Högne; Gudrun vil pine ham; tag du hendes barn og lægg i din vugge. Min søster Gudrun forstår sig vel på svig, hun beder dig, Helvig, gå først ud af dören. Du skal bede hende gå foran, fordi hun bærer höjere hoved, du skal gå bagefter, fordi du er endel lavere end hun. Få vi en sön, da bed Högne hevne mig, om han bliver i live. Tag dette runebælte og bind det om din lænd, det kan lindre alle dine sorger; det skal du give vor unge sön, når han kan passe på det. Jeg giver dig både guld og gods og mange røde ringe, tag nu imod det og hevn så vel min død." — (211—220.) Nu er det forbi med Högne, giften trænger ind til hans hjærte, og han blegner. Helvig ser på, at han dør og graver siden hans lig ned i höjen. Årle om mor-

genen, da solen kastede sit rødlige skær på fjeldets lid, stod den unge jarledatter op, men Högne lod sit liv. De gik frugtsommelige i ni måneder; da kommer den tid, at de føde skönne drengebörn. Helvig kalder sin sön Högne, Gudrun kalder sin Svend. Da de havde ligget i senge i nogen tid, ophører deres smerte, og de skulle nu gå ud. Gudrun beder jarledatteren først gå ud af dören. Helvig svarede: „Du bærer höjere krone, du skal først gå ud." — (220—230). Gudrun vil pine Helvigs unge sön; Helvig tager derfor Gudruns unge sön og lægger i sin vugge, men sin egen sön lægger hun i Gudruns vugge. Gudrun går ind i hallen og ser sig om så vide; hun tager den unge dreng og skærer hans hoved af; hun voldte sig således stor sorg, idet hun dræbte sit eget kære barn. Högne voxede op i riget til så gæv en mand; kong Artala opfostrede ham. En tidlig morgenstund rider Högne i skoven; østen for Hildarå møder han sin moder. Helvig tager så til orde og smiler under lin: „Det sværger jeg ved min tro, at du er min sön." Högne svarer: „Jeg har ej set nogen lavere kone bedre kunne lyve, end du." — „Tag du denne lille kniv (se, hvor skarp den er!), skær mig så i armen, og prøv om det ej går dig til hjærtet." — (230—240.) Han tog kniven og skar hende i armen; så fast sved det i hans hjærte. Högne mælede: „Det føler jeg på mig selv, at du er min moder." — „Hør du det, min sön Högne, hvad jeg nu siger dig; din fader Högne bad dig hevne sig, om du levede. Tag dette runebælte og bind det om din lænd, det kan lukke alle låse og lindre alle sorger. Jeg giver dig det gode sværd, som din fader fik ud af fjeldet. Jeg giver dig både guld, gods og mange røde ringe; modtag nu dette, min kære sön, og hevn din faders død." Silde om aftenen kom han hjem af skoven;

kong Artala sidder ved bordet med sine kæmper. Svend[1] gik ind i hallen og skulde pudse lyset; lyset brændte gennem hans fod ned i gulvet, uden at han lagde mærke dertil. Kong Artala siger med hæs stemme: „Hvorpå tænker du, ungersvend, så dybt? du mærker ej, at du brænder dig." — (240—250.) „Derpå tænker jeg, kong Artala, at du har stor rigdom; det mon dog vorde i din levetid, at du gerne vilde ønske dig vand og brød." — „Både har jeg guld og gods og megen rigdom; det sker aldrig i min levetid, at jeg beder andre om vand og brød." En morgen beder Svend Artala om at ride bort i skoven med ham; Artala er villig til at følge ham gennem den grönne lund; han har lyst til at skue sine skatte i guldbjerget. De ride bort fuldglade i hu; Artala viser ham et hus, som indvendig er tæt belagt med guld; han beder herre Svend først gå ind; men han siger, at Artala bærer höjere krone, derfor skal han først gå ind. Artala går ind i huset; Högne smækker dören i lås efter ham, og går så bort derfra. Högne står udenfor og glæder sig; han låser dören med sit runebælte, så at hverken Artala eller Gudrun slap ud. „Både har du guld og gods og stor rigdom, kong Artala; mon du ikke nu ønsker dig vand og brød?" — „Både har jeg guld og gods og stor rigdom; men gerne vil jeg modtage af dig, herre Svend, vand og brød." Han sultede dem begge til døde hos det røde guld, og således hevnede Högne Högnesön sin faders død; han fik meget guld, da han kom tilbage til guldbjerget og kongen lå død. Högne gæster sin moder og rider derpå til kongen i Danevelde.

---

1) Den unge Högne kaldes Svein hos Artala og Gudrun, da de tro at han er deres sön, som blev kaldet Svein (se vers 216).

Ragnars sang.

(1—10.) Ville I nu lytte til, medens jeg fortæller om kongen, som rådede over Upplande og ejede en væn datter. Omkvæde: Borgarhjort bor på det skönne tårn, fagrere er hun end runde sol, hun kan udtyde alle fuglekunster. — Kongen har en datter både forstandig og prud; hun sidder i höjsædet over alle borgens folk. Der vare mange møer, som skulde bo i salen hos hende; jeg kan ikke tælle dem, så mange vare der. Kongen lader bygge hende en sal af det skinnende guld og leder sin datter med glæde derind. Thora går en morgen i skoven ledsaget af tolv terner; de sætte sig ned for at hvile og se en liden orm ligge nede på jorden; ormen åndede. Ofte kommer af utidig lyst både angest og megen vånde; møerne gik til skoven med lyst og gammen; de toge denne glindsende orm og førte hjem til hallen. De lagde den ned i en æske — (10—20.) Kongen tog sit fingerguld og lagde ned i kassen, ormen voxede hurtig og blev både stor og tyk; den fik ikke rum til at ligge inde i salen. De lagde den ud under åben himmel; den voxede hurtig omkring borgen, så at den strakte sin hale henover hovedet; den slår bugter på sig så höje som store borge. Da siger kongen: „Den, som dræber denne orm og befrier min datter fra sorg, han skal få min datter til ægte." Dette spurgte greven syd i sine lande: „Ormen omringer møens sal og forvolder hende vånde." Han vækker sine kæmper en årle morgenstund: „Nu ville vi gæste ormen, som længe har værget møen." De droge det prægtige skib i søen; da de vare komne et kort stykke paa vej, hørte de ormen blæse med frygtelig bulder; alt for snart syntes han at nærme sig den med sin flåde. — (20—30.) „Vender tilbage, mine mænd, lader os ej forvolde os selv nogen vånde; lad ormen længe

nok for vor skyld herske over jomfruen." Da spurgte kong Ragnar, Sigurd Rings sön, at ormen omringede jomfruburet. Han smörer sine klæder med tjære, og ovenpå i sand, fordi han ikke vil lide ondt af ormens edder. Han vækker sine bedste kæmper tidlig om morgenen, for at gæste den glindsende orm. De mægtige og tappre mænd gik ned til stranden; bådsrullerne knustes, og jorden skjalv, da de droge skibet af nøstet. De vandt op deres silkesejl på det stadselige skib. Da de kom midt på vejen, hørte de ormen fnyse; da de var nær ved land, bad Ragnar sine mænd blande den opmuntrende mjød. „Hil være eder alle, mine mænd; I skulle være her i ro og passe på mine skibe, medens jeg går op i landet at tale med ubekendte fremmede og at fange det vilde får i fjeldurderne[1]." — (30—41.) „Alle ville vi følge dig og udføre din vilje; det står ikke i én mands magt at hugge dens (ormens?) hoved fra kroppen." Ragnar går i urtegården, hvor ormen lå; den var stor og frygtelig, kongen undrer sig over den. „Jeg vækker dig op, du glimrende orm, og svare skal du mig; Thora Borgarhjort skal vide, at jeg ikke lister mig ind på dig." — „Hvo er den hudjærve, som vækker mig af sövne? han mon vist have tiltænkt sig den elskelige kvinde Thora." Ragnar gjorde et stort hug og kløvede ormen; da han havde overvundet den, tog han behændig spydskaftet ud og førte det hjem med sig, men spydsodden stod efter i såret. Ragnar trak sine tjærede klæder af og iførte sig det hvide lin og rødt skarlagen; han var en fager kæmpe at se til; han blev siden kaldet Ragnar Lodbrog. Moerne stå i vinduet, betragte ham og skænke mjød i skål; da skynder han sig bort derfra tilbage til sine skibe.

1) Urðarseyður er de vilde får, som gå enkeltvis i små afsatser i de stejle forbjerge ud mod havet; de ere vanskelige at fange. Eller måske det skulde være urðarseiðar, og da muligen betyde „landfisk", et digterisk udtryk for „ormen"? Svaret i det følgende vers vilde da passe bedre.

— (41—50.) Trællen går og vralter den hele dag og længes efter at få hvile for sine trætte ben; trællen kom silde om aftenen derhen og så ormen ligge død; ikke torde stymperen røre den døde orm. Han strakte sig så lang ud, til bæltet sprang om hans midje, da fik han fat i spydsodden, som Ragnar havde båret fra smedjen. Han tog spydsodden og bar den ind til kongen: „Jeg har dræbt den glindsende orm og befriet edcrs datter fra vånde, for at få hende til ægte." Årle en morgen kommer Thora hjem til borgen for at træffe sin fader og moder. „Min kære datter, du må finde dig i, at jeg bortgifter dig til en træl, til den mand, som dræbte ormen." — „Tro ikke, min fader, hvad trællen sagde; langt ypperligere var han, som stødte spydet i ormen. Den mand, som dræbte ormen, var ej lig nogen træl; det var en kongesön fra andre lande." — (50—60.) Kongen lader sætte thing og vilde fæste sin datter bort den samme dag. De lode da lave til brøllop, der var ikke mangel på noget; atten borge bleve indbudne og tolvhundrede i hver. Fyrgetyve sølvfade og ligesåmange skåler bleve bårne frem i kongens hal, da alle havde sat sig til måltidet. En liden svend kom ind og meldte dem: „Jeg så skib komme ude på havet med blå sejl." Thora Borgarhjort tager da til orde: „Det mon være den kongesön, som mig var tilskikket at få til ægte." Kong Ragnar kaster anker og stiger først på land. Den bolde og mægtige mand gik ind ad dören: „Mig var det tilskikket at have møen hele hendes liv." Trællen blev jaget bort af höjsædet; kongen vilde forvolde ham sorg; men ingen i hallen så, hvor han sneg sig ud. — (60—70.) Den tappre kong Ragnar faldt på knæ, medens han fæstede Thora Borgarhjort til ægte. Deres brøllop blev holdt med glæde, og så gik Ragnar og hans viv begge i samme seng. Da kom det så pludselig på, som ofte sker:

Thora var ung af alder, da helsot rammede hende. De lå i sengen og talte med hinanden: „Du skal bejle til den jomfru, som vel passer mine klæder." Fruen lagde sig ned ved sengekanten og begyndte at blegne; Ragnar sagde: „Sent mon jeg få mig en brud igen, som ligner dig." — „Du skal elske den jomfru, som bor sønden for havet; hun er kommen af höj æt, skönt hun nu kun har liden magt." Tidlig om morgen begyndte solen så fagert at skinne; Ragnar gik ud af borgen med sin døde dronning. Østen til i höjen, hvor kæmper vandrede på marken, der grove de det lyse lig ned i den sorte muld; kæmperne sige: „Skummel er denne mörke dag at lægges ned i jorden." — (70—81.) Kong Ragnar står på gravens bredd og siger: „Det bliver ej, medens jeg lever, at jeg elsker nogen anden kvinde." Kong Ragnar fandt da ikke fred hverken nat eller dag; han lod sig da bygge et skib og sejlede syd over hav. Svende ride op i landet for at bage brød. Hake hed den, som rådede for huset; han havde en alvorsfuld datter. Svendene kom tilbage, deres arbejde var dårligt udført: „Vi have set en væn jomfru, og aldrig truffet på nogen, som er hendes lige; vi have set en jomfru både med alvor og gammen; hun lignede dronning Thora, havde hun haft hendes anseelse." Dertil svarede Ragnar blidt: „I utide var hun skön, væn, om ikke i den grad. Bed hende komme til skibet imorgen, have med sig en svend, som dog ikke er svend, være klædt, og dog ikke have klæder på, og komme således udrustet til mig." Svendene ride op i landet til Hake; de bede hans datter komme til kongen på den måde, han havde forlangt. — (81—94.) Årle om morgenen, søen brød på bølgens top, da redte hun sit hår, bed i en løg og lod sin hund følge med sig. Hun gik ombord på snekken; ingen ænsede det, at Sigurds datter bar en orm i sit öje. Ragnar taler med

blide ord til hende: „Sig mig, hvem der i sandhed var din fader, jeg spörger om dit navn." — „Hake karl er min fader, hver dag vogter jeg geder; Kraka bliver jeg selv kaldet." Silkeserk, rød skarlagens kjortel og sko, alt i et bundt, tager han frem: „Modtag dette og prøv, om du passer det." Hun slæber silkeserken og det røde skarlagen jevnt med jorden: „Oftere har jeg vogtet geder, end gået i kostbare klæder." Kong Ragnar sidder med snart blussende, snart blege kinder og betragter hende. „Du er ej den gamle karls datter, skönt du siger det; en berömmeligere mand er din fader; det ser jeg på öjenbryn og öjekast; jeg spörger dig derfor atter om din rette fader og dit rette navn." — „Sigurd den berömte var min fader, han som stod i ormens blod; Åsla (Aslaug) er jeg kaldet selv, fru Brynhild var min moder." Hake karl kommer ned på bakken og råber höjt: „I have taget min datter, giver mig hende brat igen." De satte hende op i løftingen med megen omhyggelighed; den gamle gave de guld og gods, og sagde: „Fruen skal følge med os." Hun blev sat på kvindebænken, og kongen mellem kæmperne — jeg kan nu ikke kvæde længere, end der er digtet.

Gests rim[1].

(1—10.) En fremmed gik sig op ved å, og fandt, hvor en harpe lå. Omkvæde: 1) at dandse; 2) vel lægger man mærke til mig; dog vil jeg dandse her frem på gulvet, skönt du vil stræbe mig efter livet (eller: om I ville berøve

1) Egenlig: den fremmedes sang, således almindelig kaldet, fordi de 6 første vers begynde med *gestur*; hos Lyngby kaldes den *Ásturima;* måske kunde også Gestur være det navn, Færingerne have givet Heimer.

mig den væne viv), vel lægger man mærke til mig. — Den fremmede gjorde sig det besvær, han tog harpen på sin ryg. Han gik sig ind i en gård og gæstede en kærling, som var uden börn. „Du fremmede, bliv i nat hos mig, Hake kommer snart hjem fra skoven." Den fremmede lever i trange kår, han sætter harpen hen til ilden, han blev der om natten, Hake kom hjem af skoven. Kærlingen siger så höjt til Hake: „Vi skulle dræbe den fremmede i nat." — „Jeg dræber ikke denne mand; thi jeg ved ingen skyld hos ham." — „Vil du ej dræbe ham, da skal han være min egen mand." — (10—19.) Hake gik at dræbe den fremmede, kærlingen oplagde dette onde råd; karlen tog sin lille kniv, og gjorde så ende på gestens liv. De brøde harpen op efter hans død, der fandt de en mø klædt i rødt skarlagen. „Du skal leve i megen nød, kaldes Kraka min datter." — „Om jeg skal leve i megen nød, jeg hedder ej Kraka og er ej din datter." — „Du skal leve med megen sorg og føde et benløst barn." — „Om jeg skal leve i megen sorg, jeg føder dog ikke et benløst barn." Ragnar lagde sit skib under bro, svende ride til Hakes gård, for at bage brød. — (19—29.) Der kom en jomfru løbende ind; de stirrede på hende, medens brødet brændtes. Kærlingen satte over hende et bryggekar: „Kraka, du skal sidde der." Kraka kaster det af sig: „Den få skam, som vil sidde der." Kærlingen slog sin datter mod arnen; da faldt næverhuen af hende: „Hør det, du kærling, sjelden blid, hvi slår du den fagre mø?" — „Fordum da var jeg en vænere kvinde, mord og manddrab skete for min skyld." Svende stillede sværd for hendes kjortel og slede et hår af møens lokker; de svøbe den i et klæde og bære den ud til skibet. — (29—38.) Ragnar siger: „I have spildt hele vor føde." — „Der kom en jomfru løbende ind; vi stirrede på hende, medens brødet brændtes; vi have set så væn en viv,

som var fagrere end Thora.” — „Svende holde I mig for spot, da skulle I alle gå til galgen.” Svendene viste ham en lok af møens hår. „Går da hen og siger til hende, at kong Ragnar vil se hende.” De gik og sagde hende dette. Åsla går i grönnen lund, kalder med sig en liden hund. . . .

Nornegest.

(1—10.) Der er en sang om Nornegest; slige kæmper gik han næst. Omkvæde: 1) lad dig give råd i vånde; 2) hver en svend göre så. — Tolv oxer bleve ledte frem på torvet og så ind i den skönne borg; kongen vil hugge dem ned; for slig en kæmpe gik det med lyst; han hug så stort et hug, at blodet drev omkring såret; de faldt alle døde ned; öxen stod fast i stokken. Alle rose dette kæmpehug. En gammel mand kommer med to krykker, og støtter sig fast til dem. Kongen hilser ham venlígt: „Hvi roser du ikke mit hug?” — „Stærkt var dit hug, herre, men fordum så jeg dog et bedre. — (10—19.) Du har hørt Sigurd omtale; han var så berömt i verden; da skjalv både løv og lund, da Sigurd gennemborede ormens midje.” — „Kan du fortælle om den berömte Sigurd?” — „Det kan jeg sige om Sigurd, at ingen har set hans lige. Högne var en hædersmand; så styg af udseende kendte jeg ham. Gunnar var tapper og mægtig, forstandig og venlig og Gunhild lig; sent mon hans lige fødes. Min fader havde en fredelig gård, der nærede mangen ko. — (19—30.) Jeg sad i skovene og vogtede heste; Högne, Gunnar og Sigurd kom ridende over sumpen; jeg var dreng og så derpå. Gunnars hest sprang

først over; han kendte vel slig dyst; Högnes sprang dernæst over og sidst Sigurds hest, men Grane faldt i moradset og lå fast der; sadelgjorden gik itu. Gunnar, Högne og Sigurd stege af deres sadler og trak da hesten op. Ofte har jeg gået over moradset både om dagen og den mörke nat. — (30—44.) „Gest, gör mig den villighed og tvæt min gode ganger ren; sadelspændet, som gik itu for mig, vil jeg give dig." „De rede så frem til en å; der var ingen folk at se. Jeg tvættede hesten ren og siden havde Sigurd mig til sin svend. Vi rede så frem til Fofners leje; der skinnede guldet som solens stråler. Jeg tog et hår af Sigurds hest; det var en favn og en fod langt; det skinnede hvidt som sølv. Jeg har fordum faret vide om, ej fundet lyset og mit livs ende." Kongen gav ham et skib og sagde ham vejen. „I Frankrig er en sø så stor; der er dit lys og dit livs ende." Længe dukkede riddersmanden, förend han fandt lige på lyset. Præsten Körnar døbte ham; livet aftog efterhånden som lyset brændte; da lyset var udbrændt, var hans liv til ende.

Ismael.

(1—10.) Mange bratte og blå bølger bryde på havet; Ismael siger til sin formand, at han skal i Hjalpreks gård at gilje kongens datter. Ismael rider derhen; i haven axler han sit skind og går ind i de höje haller, hvor kong Hjalprek sidder tilbords med sine kæmper; Ismael gör, som skik var fordum, han hilser og bejler på engang. — (10—20.) Ismael står på hallens gulv og frembærer sin hilsen: „Hil være dig, tappre kong Hjalprek, du give mig din datter." — „Jomfruen

har en tapper broder; stod han ved din side, da vilde han nok synes at kunne måle sig med dig." Svanhild Sólajóma (solglands) kom ind i hallen og fattede strax kærlighed til ham. Hjalprek giver ham nu et blidt svar og skænker ham sin datter; Ismael fæster hende. Ismael spörger, hvem der skal indbyde Sigurd til brølloppet. Hjalprek svarer, at Ismael skal selv indbyde ham; han rider da bort i skoven og møder Sigurd Sigmundsön på sin vej. — (20—34.) Den forstandige Ismael står på den grönne mark og indbyder Sigurd til sit brøllop. Sigurd spörger, fra hvilket land han har fået sig en elskelig viv. — „Hjalprek hedder hendes fader, Hjördis hendes moder; det er mig af sandheden sagt, at du er hendes broder." — „Ingen ærlig mand plejer således at fæste sin datter bort; har du fæstet min søster, og jeg ikke spurgt noget dertil, da vilde jeg, at dit halsben var slået itu; og jeg skal lamme dig med knipler; du fortjener ej bedre." — „Jeg har fæstet din søster, skönt jeg ej kendte dig; men förend du lammer mig med knipler, da sveder du om din pande." — „Har du, Ismael, fæstet min søster, som er hovisk over alle kvinder, da pålægger jeg dig først betingelser at udføre. Henne på denne grönne mark der ligge tolv orme; dem skal du alle dræbe, förend du kommer på brudebænken; en af dem er atten alen lang, en anden tre og tyve; mine hirdmænd kunne vidne, at jeg taler sandhed." — „Om en af dem er atten alen, en anden tre og tyve, da frygter jeg dog ikke for dem; thi jeg er Samson den stærkes sön." — (34—50.) Han dræbte alle ormene uden vanskelighed, men en spröjtede gift på ham, så han ej slap bort af stedet. Sigurd gik hjem i gården; Svanhild tog imod ham; han satte sig i höjsædet så fast, at borgen skjalv. Svanhild Sólajóma, som var fager over alle kvinder gik da frem: „Har du, Sigurd, lagt det råd op at volde Ismael fortred?" —

„Gak bort fra mine öjne, jeg vil ikke høre dig; det sömmer sig ej at besudle mit sværd med kvindeblod.'' Svanhild giver sig til at græde så höjt; Sigurd spörger, hvi hun således tager på veje: „Gak du bort fra mig, og græd ikke længer dennegang; endogså den kunde være dig værdig, som var mindre tapper end Ismael er.'' Helten Sigurd svang sig i sadlen og red bort i skoven for sin søsters skyld. Ismael ligger på marken, stædt i vånde af ormene; han bliver glad, da han hører Granes hove lyde. Sigurd tager ham op i sadelen og bærer megen omsorg for ham; han opsøger salven i sin taske at smöre på ham. Sigurd fører ham hjem til borgen: „Tag .imod ham, Svanhild, og læg den tappre helt.'' Hun lægte ham i én dag, hun lægte ham to, indtil den tredje, da iførte han sig brynjen blå, og gik ind i hallen; han var så prud en helt at se til. De besluttede da at holde brøllop og indbøde gæster. — (50—62.) Ismaels brudemænd vare kong Gunnar ved hans höjre side, Sigurd svend ved hans venstre. Svanhilds brudekoner vare Budles dronning Gunhild ved höjre side, og Grimhild Jukes dronning ved den venstre; dertil havde hun prude brudepiger, ved höjre side Brynhild Budles datter, og ved venstre Gudrun Jukes datter; Sigurd ledsagede møen. Tredive sølvdrikkekar og ligesåmange skåler bleve frembårne; der var lystighed på brudebænk, da alt var sat til måltidet; Sigurd står på hallens gulv og fortæller om de raske kæmper. Sigurd stirrede så fast på Brynhild, at han knuste den gyldne mjødskål. Deres brøllop blev da holdt; hirdfolkene vare så glade, som fuglen, der sidder i træet, bliver ved den lyse dag. Kærter og voxlys brændte, kong Hjalprek og hans hele hird fulgte brudeparret til sovehuset; der blev trådt orgel i gården, og harpestrengene løde for dem; Ismael og hans viv gik da begge i

samme seng. Deres brøllop blev holdt både vel og længe; der kom så mangen hofmand til, som der ere fjedre på fuglens vinge; derpå gik alle de budne hjem igen til sig.

Dvergemø. I.

(1—10.) Hørt har jeg fra gammel tid, at örnen er så snart et dyr, den flyver så vide om; nu skal jeg kvæde om Sigurd og hans første tog. Hans skjold skinner i de gyldne haller, der han står på gulvet; han siger: „Nu lyster mig at gå til hedningeskoven[1] og fange de vilde dyr." Kong Hjalprek svarer: „Dvergemål og troldeglam bor inde ved fjeldene." Sigurd springer op på Grane så let, som snekken løber i strömmen. Sigurd rider den første dag til det lider ad kvelde, da nærmer han sig den mörke skov bort fra sin faders rige. Han rider tre dage og nætter igennem skoven, men kunde intet levende væsen se, hverken jordisk eller underjordisk. Han rider atter en lang dröj vej; da ser han en stor skare. — (10—20.) Sigurd sidder på Granes ryg både med skjold og sværd: „Jeg skal ride længere frem og forsøge, hvorledes det vil gå." Han red da hen, og det var ej til dands; han så nu en hel klynge af dverge stå foran sig. En af dvergene går hen til ham: „Er du kommen hid at lege eller at stride?" Sigurd sidder på Grane, han tykkes ej dette lysteligt; han var så blu for dvergene, at han ej torde svare igen. Da gik en af dvergene frem i stor vrede, hævede sin höjre hånd og slog Sigurd i ansigtet. Det hede

[1]) Færingerne kalde nu de underjordiske væsener *teir heidnu*; det er altså her dvergeskoven.

blod strömmede om Sigurds næse og mund, blodet randt under brynjen ned på sadelen. Sigurd var ung og vild, han anede ikke sligt; han drager sit sværd af skeden, det synger i den gyldne ring: „Dette er det første sår, jeg har fået i kamp." Sigurd svang da sit sværd og kløvede denne samme dverg til døde. Huggene gjalde både mange og tunge, så det klinger på dvergebrynjer; han ser hverken himmel eller jord, de storme over ham. — (20—30.) Frem gik en af dvergene og taler til Sigurd: „Dræber du flere af denne hær, da skal du falde til jorden." Dvergene flyve over ham, så at han hverken ser himmel eller jord; huggene smelde både mange og tunge, somme falde næsegrus om. Dvergene forsvandt, men nu opstår större vånde; Sigurd kom da til at stå alene tilbage i bælmörke. Han rider frem og tilbage, det fryser ved hans sadelgjord, rimfrost bedækker dvergenes land. Da ser Sigurd til lykke for sig i bælmörket guld skinne som den klare dag. Det var den fagre dvergemø, som der stod for ham; af guld vare hendes axelbånd, hun drog perler langs med jorden. Dvergemøen kom hen til ham og kyssede ham så sødt; det var, som vin strömmede fra hendes læber. Sigurd siger bedrøvet: „Jeg er reden så langt ind i skoven, at jeg ikke finder vej tilbage; den bön beder jeg dig om, at du skal føre mig hjem til borgen?" — „Jeg gik fra min faders borg, da jeg hørte dig kalde; derfor er jeg kommen hid at føre dig hjem til hallen." — (30—40.) Hun fulgte ham ud fra de afsides liggende dale over Hindarfjeld; der drøne store åer og rivende strömme; hun skjuler ej den rette vej for ham. Den mörke tåge forsvinder nu og den klare dag skinner frem; da ser han en borg stå, løvet vifter oppe ved sky, guldets farve udbredes derover. „Nu ser du en borg her stå, som skinner helt af guld; den, som råder for den, er min fader. Når min fader kommer ind i borgen både

med ondskab og vrede, da må du, tappre Sigurd, hverken smile eller le; han beder dig gå i smedjen med sig at hamre de store stænger. Du skal sige, at du er så træt og mødig, som du har trådt den hede dvergeskov. Hør det, Sigurd Sigmundsön, og giv vel agt derpå; dersom du kommer i hans smedje, da smelter du som det bløde vox." Hun fører ham ind i hallen; han svøber sig i skind, binder sin hest ved dören og går så ind. (40—50.) Dvergen kom ind i hallen og talte således: „Hvem er denne store kæmpe, som fæster sine fødder her?" Længe tav kæmpen, idet han frygtede for hans vrede: „Mit navn er Sigurd Sigmundsön." — „Er du Sigurd Sigmundsön, da kom i smedjen med mig at hamre de store stænger." — „Jeg er så træt, jeg er så mødig, som jeg har nedtrådt den hede dvergeskov. Du smede mig en brynje, som intet sværd kan bide, en hård hjælm og et rundt skjold, som er godt at lide på." Dagen lider, natten kommer, han dvæler i dvergens rige; nu smede de store stænger og hærde dem i Hilmers ild. Årle om morgenen, da solen skinnede höjt på himlen, slog dvergen på guldhasperne, så dörene flöj op. Han kom ind i hallen med en hvid sølvbrynje: „Tag denne, Sigurd, og prøv, om du passer den." Dvergen giver Sigurd tillige hjælm og et smukt skjold, som intet sværd kan kløve igennem. Sigurd tog brynjen på, som dvergen havde båret ham; den var både vid og sid og passede, som den var skåren til ham. — (50—60.) Sigurd står i sin stærke brynje og med sine gode sværde: „Hør det, elskelige rige fru, før mig nu hjem til mine lande." — „Jeg førte dig fra dvergeskoven, det mon du nu næppe mindes; hvi vil du da nu drage fra mig tilbage til Hjalpreks hal?" — „Således er det i kongens lande, der bære kæmper sorg, fordi kæmpen Fofnersbane er forsvunden af kongens borg." Hun fulgte ham langt på vej og

tog afsked med ham: „Far vel, heldig, lykkelig og alt gå dig vel." Sigurd kommer hjem i gården; kong Hjalprek står selv ude og tager imod ham; han tager så til orde og tykkes det ej være spøg: „Du har givet dig trolde i vold og træt kommer du hjem." Sigurd går ind i hallen og sætter sig i höjsædet; hans moder hilser ham. Sigurd svarer: „Dvergen har smedet mig våben og rustning, som sværdene ej kunne hugge igennem. Jeg har været i dvergeskoven og kæmpet med dvergehæren; jeg var kommen i stor vånde; dvergemøen frelste mig og førte mig bort fra dvergeskaren; hun opholdt mig og forsinkede min rejse."

Dvergmø. II.

(1—10.) Asmund sadler sin ganger og rider hjemmefra med sin følgesvend; men han kunde ej finde den mø, som dvergen ejede, og som kongen om aftenen havde bortført. Omkvæde: Lytter til, kvinder, en karl er kommen i dands; gud lade ingen jomfru undgælde ham. Kongen kommer ind årle om morgenen og taler til de glade kæmper: „I skulle drage om hele landet at indbyde brøllopsfolk. Selv kan jeg regne mig til en kæmpe, prøvet i heltegerninger; rider da hen til Sigurd, som vel må kaldes den stærke; rejser til Hunaland at byde de gamle kæmper; jeg kender vel Asmund Kærlingsön og hans gode kæmper." Svendene rede nu vide om i verden. Dvergen kommer fra skoven hjem til sin hal, men han ser ingen der: „borte er mit skjold og mit sværd, og forsvunden er jomfruen af bænken." Asmund rider hen til skoven for at træffe dvergen: „Vil du ej hevne møen,

som kongen førte hjem fra dig?" — „Det ligger mig nu i minde, at borte er både mit skjold og sværd; jeg kan derfor ikke nu." — (10—21.) „Jeg skal låne dig et godt skjold og et udmærket sværd; selv skal jeg drage med dig at gæste kongen; jeg skal følge dig til hans hal at se den skönne mø." De rede nu derhen; da de kom til borgen, hørte de orgel og dands. Asmund så ind ad dören, møen spillede foran kongens bord, kæmperne holdt lege. Han så fruer og stolte jomfruer gå rundt omkring i salen: „Lader ej karlen svige os, som er kommen hid at lure." En mand kom ind i hallen og sagde, at han så mange hærklædte mænd gå op imod borgen. Kongen rejser sig fra bordet, drager sit sværd og ønskede, at Sigurd og Virgar den stærke havde været i borgen hos ham. Kongen beder sine svende gå ud og byde disse hærklædte mænd at komme ind i brudehuset og drikke den klare mjød. „Stander ej længer ved borgeled, løser eders sadelremme; kongen byder eder i brudehus at drikke den klare mjød." — „Byder kongen mig til brudehus at drikke af de hvide skåler, her står jeg nu hærklædt, frygtelig at skue. Vil han ikke give mig den fagre kvinde tilbage, da skal jeg ruste en hær af udvalgte mænd og stride mod konge og land." — (21—31.) Årle om morgenen begynde de at kæmpe. Asmund rider frem i hæren, kongen stiller sig imod ham; der mødes to tappre helte; kongen hugger Asmund med så stor kraft, at han faldt ned af hesten. Asmund lå på jorden, da kom Jukungens dronning til ham; hun forstod så vel at skære runer og tog al træthed og skade bort fra ham; han lod sig nu atter se uovervunden. Dvergen sporer sin hest og iler ind i hæren; han nedlagde alt folket, kongen måtte fly. Asmund lurede på bruden, røvede den dyrebare kvinde og meget guld. En kommer ind i hallen og siger, at Sigurd Sigmundsön og kon-

gens broder Högne komme derhen. Kongen tager imod dem: „Velkommen Högne min broder, du har redet så langsomt; nu har jeg mistet den væne viv og min hele hær." — „Jeg har faret vide om land, men ikke truffet Virgar; han var rejst langt bort i fremmede lande at bejle til en mø." — (31—40.) Da svarede Sigurd: „Vi skulle ride ind i skoven at træffe dvergen." Årle om morgenen skinnede solen klart på hede; da rede de i stor vrede ind i skoven. Sigurd gik til hulens dör; han vovede ikke at lukke op, men kløvede det stive stål. Møen sad i sølvvirkede klæder, dvergen står i smedjen: „Ofte er det bedre at være så langt som muligt borte fra mennesker end at være deres frænder." Högne hin stærke tiltaler da dvergen: „Vi ere komne hid for at hevne min broders store vånde; du har dræbt hans hær og ranet hans gods af landet." Dvergen klæder sig i stål både til hånd og fod og rider så bort i ødeskoven. Högne hugger først, men hans sværd bider ikke på stålet, som dvergen har smedet. De tvende kæmper stride hele dagen; det genlyder i fjeldene. — (40—50.) Da aftenen kom og duggen faldt, trak Högne sig tilbage, et spring for hvert hug; trætheden tyngede Högne, så at han faldt ned af hesten. Sigurd binder hjælmen på sig, da solen stod op; han giver så slemme hug, men sværdet bed ikke på stålet, som dvergen havde smedet; de stride begge denne dag til ende; sværdet bliver nu tungt i Sigurds hånd, og han tager til at kaste med spyd; han kaster ett, han kaster to, og han kastede det tredje; dvergen ramte de alle, men ej fik han skade deraf. Sigurd svang sit sværd ned over dvergens hoved, men han fik ingen skade. Dvergen huggede hjælmen af Sigurds hoved, gennemskar hans brynje, Grane faldt på knæ. Sigurd svinger da sværdet omkring, både med grumhed og vrede; han klovede skjoldene for ham, og gav ham flere sår. — (50—62.) Dvergen måtte

da fly til skoven, da han var ilde såret; han erklærer sig overvunden af Sigurd. Högne og Sigurd svend ride da til borgen, hvor den fagre dvergemø sidder ene. Sigurd ønsker sig nu at træffe Asmund kappebane: „Jeg har søgt vide i landene, men aldrig i mit liv fik jeg ham at se." Högne svarede dertil: „Asmund er en stor og rask kæmpe, som vel kan stevne kæmper; træffer han dig i ødeskoven, da bliver du ej længer glad." Sigurd bortførte den skinnende brud, alt hendes guld og alle hendes stadselige klæder ud af borgen, satte hende på sin hest og førte hende hjem til sig selv; han bad Högne hilse kongen i Jukegård, at møen skulde være hans. Sigurd satte hende iblandt sine møer, skönt hun nødig vilde; thi hun hjalp Asmund så såre, hvor han var stædt i nød. Högne meldte dette til kongen, som svarede: „Ikke skal Sigurd Sigmundsön rose sig af denne handling."

Dvergemø. III.

(1—10.) Jeg kender en sang, som i lang tid ikke er bleven hørt, og som jeg nu vil berette for eder. Omkvædet: Ned driver den mörke dugg, duggen falder ned over den kolde is, løvet springer ud så vide ned igennem den lyndige lid; ned driver duggen over den kolde is. Kong Hjalprek råder for riget; ham tjene daglig vel fem hundrede svende både med glæde og gammen; over dem alle står en, der skinner af det røde guld, det er helten Fofnersbane, som hedder Sigurd. Sigurd beder Nornegest sadle gangeren Grane; han klæder sig på og ruster sig til at ride ud. Sigurd red igennem skoven øster om den brune höj; han så guldsalen åben,

guldet lå på vejen omkring den; gården var af marmorsten, væggene af elfenben, bjælkerne vare af cypresseved og hængslerne af det rene sølv; dörene vare af hokumtræ; guldet glimrede på vejen der, som det stråler fra havrekornet. — (10—20.) Sigurd tænker ved sig selv: „Udenfor skal jeg ikke stå, hvad enten her bo folk eller trolde, så må jeg dog gå ind." Sigurd gik ind i höjen; dvergemøen, som sad der inde, var som den hvide sne, elskelig at se til. „Hør du, yndige rige fru, hvad navn skal jeg give dig?" — „Jeg var fød med megen kummer, da dagen endte; Åse kaldte min fader mig; han var den første, som bode i denne höj. Fader og moder ere døde bort fra mig, og så mine fire sødskende; jeg har ingen, som råder for min skæbne; jeg må selv styre mine vilkår; jeg bor ene her i höjen." Åse dvergemø sagde: „Du er ej båren til at stå;" hun svang sig hastig op fra sit sæde og bar en stol til ham. „Mangen er reden til skoven at bejle, men aldrig er nogen kommen hid, som har været din lige." Hun fulgte ham ind i guldsalen, de holdt hinanden i hånden: „Her skal du tappre helt, Sigurd, se, hvor langt min sal strækker sig." — (20—30.) „Hør det, Åse, du fagre og skönne dvergemø, hvad hedde de to kæmper, som ride her i skoven." — „Halvdan og Erik have redet her længe; nu ride de sig i Asgård at prøve Odins kæmper. Silvur, kongens sön, har længets hid, og båret stor sorg, men jeg har ikke brudt mig derom; han er reden bort, men jeg har ej sagt ham ja. Halvdan og Erik have redet her til min gård, i alle henseender er du skönnere, Sigurd; derpå ser jeg stor forskel. Det er så ondt i dit land, der fryser så hårdt under træ, der hersker uvejr og vind, der rider så mangen stimand om, som raner eders gods; bedre er her i guldsalen hos mig at knytte elskov med mig. Jeg var mig på hjemmething; der hørte jeg prise

Sigurd svend som den höjeste ved kongens bord." — „Hør det, Åse dvergemø, det må du ej vænte: jeg skifter ej min odel bort til dvergenes land." — (30—40.) „Laxen løber så hårdt i strömmen op imod den höje foss; inderlig elsker jeg Sigurd svend med guld og gode kyss. Laxen løber så kraftigt i å op mod den hårde klippe; ondt er at knytte elskov med den, som ej vil gengælde den." De satte sig ned i den gyldne stol, og holdt hinanden hånd i hånd: „Her kan du med öjne se så vide over verden og lande." Hun steg op fra den gyldne stol, gik hen til guldkisten og oplukkede den med hemmelige kunster; hun viste ham klæder, der skinnede som det røde guld, hvilke havde ligget på kistens bund siden Dagmars død. „Vel må du slide de skinnende klæder, der have ligget her, siden dvergens hjærte brast." — „Jeg fører ikke dvergens klæder tilbage til mine lande." — „Vil du ikke slide Dagmars klæder, lader jeg dig skære andre besatte med det røde guld." Hun gav ham en brynje af det hvide sølv: „Tag imod denne, Sigurd, og prøv, om du passer den. Jeg skal give dig en skjulehat; du kan gå i mosen; den, som har set dig för, kender dig da ikke." — (40—50.) Mælede da Åse dvergemø, den fagre og den skönne: „Dvæl her i nat og sov hos mig; imorgen skal du ride bort." — „I nat skal jeg sove hos kvinden og drikke møens minde; derpå drager jeg hastig bort, vi træffes igen en anden gang." Sigurd sov med megen glæde i höjen; han avlede barn med dvergemøen denne samme nat. Årle om morgenen klæder han sig på og gör sig rede til at ride bort. „Når skal jeg brygge, når skal jeg blande vin, når skal jeg atter vænte dig i höjen hos mig?" — „Vel må du brygge, vel må du blande mjød; når ni måneder ere talte, da skal du vænte mig." Sigurd gik med lystighed ud af hallen; da var Grane forsvunden, som han skulde ride hjem på; han går tilbage i

höjen siger dette til dvergemøen. „Jeg skal låne dig en hest, der er god at ride på; således løber den over dale og fjelde, som andre gennem grönne lider og på jevne moser, dersom du kan styre den godt. — (50—60.) Rid den heldig og lykkelig, dig ske ingen vånde; sjelden løste min fader denne hest af båndet. Når du kommer ud af skoven, ser du din hest Grane. Stig uskadt på den hurtige hest både med lyst og glæde; når du kommer til Hjalpreks skov, da vis hesten tilbage til mig." Hun fulgte ham så langt på vej. til stierne adskiltes: „Det at jeg vender tilbage fra dig, det er imod min vilje." Hun fulgte ham så langt, til vejene begyndte at blive mörke; jeg sværger ved min tro, da græd dvergekvinden. Sigurd red frem på vejen med glæde og lyst; da han kom ud af skoven. viste han hesten hjem. Han går nu frem ad vejen: da møder han en fjeldrise, som vilde forvolde ham mén; Sigurd kom i vånde; risen skød sin jernstang i jorden, da måtte kæmpen stå. Sigurd snor sig en anden vej for at slippe ud af skoven, men risen skyder atter jernstangen i jorden for ham. — (60—71.) Sigurd taler af tungt hjærte: „Lad mig komme ud af skoven at finde min gode ganger." Dertil svarede den grumme jette: „Det skal jeg forhindre dig fra, du slipper ikke hjem til din hal, ikke et skridt videre." — „Hør det du lede fjeldrise, hvorved har jeg pådraget mig skyld?" — „Du har været i den underjordiske höj, det huer mig så ilde, den af os, som får sejer over den anden, skal beholde kvinden. Du har sovet hos dvergemøen uden mit vidende, derfor skal du, Sigurd unge, miste dit liv". Jetten gav så tunge hug, som når man kaster sten; stundom flygtede kæmpen bort, stundom holdt han imod ham; når den sorte fjeldrise skød jernstangen mod ham, da var Sigurd stædt i nød. Sigurd går på marken og ser sig vide om, da kom Grane til hans lykke springende, trådte jorden

op om hovene, farende frem med hovedet böjet bagover ryggen; hastig vendte den siden til, Sigurd sprang i sadelen. — (71—81.) „Ej skal du bebrejde mig, at jeg tager dvergemoen til ægte; nu vil jeg skifte hug med dig, bjergrise." Sigurd løb let op i sadelen, og lod da mange tunge hug falde; men sværdet bider ikke mere på jettens hud end en kniv på den hårde sten. De sloges to fulde dage, ingen af dem sejrede, indtil den tredje, da solen svandt bag skoven. Jetten svang jernstangen stærkt, men Grane kunde sno sig, så jetten forfejlede hvert kast. Sigurd svang da sværdet så hårdt, at han huggede midt igennem jettens ben ved knæet. Den sorte bjergrise lader sig ikke mærke dermed; han sætter benstumperne ned i jorden og kæmper lige fuldt. Sigurd svang da sit sværd og kløvede den lede jette til døde. Sigurd red nu hjem, prisede gud og sig selv, at han ikke havde fået noget sår; med glæde og lystighed skynder han sig nu hjem til kong Hjalprek. — (81—93.) Sigurd kom til hallen om aftenen, kong Hjalprek sad over bord med sine kæmper. Hjalprek tager til orde: „Hvor er Sigurd Sigmundsön, den höjeste af mine mænd?" Sigurd står på hallens gulv og hører disse ord; han kaster skjold og sværd og stiger over bord. „Jeg har længe siddet her, Sigurd, og tænkt derpå med sorg, jeg længtes nu at bie efter dig." Sigurd svarer, at en bjergrise var gået ham imøde, som havde æsket ham til kamp. Sigurd er i riget og råder for den udvalgte skare indtil den time kommer, da de aftalte dage ere omme. Årle om morgen red Sigurd til skoven øster om den brune höj; guldsalen stod åben, guldet skinnede i gården. Han red til höjens indgang; da lå Åse dvergemo død i den prægtige borg. Åse lå død af barnsnød, et møbarn lå hos hende; Sigurd lod bårer af røden guld slå til dem; han grov kvinden og

det skönne møbarn ned i höjen og lagde meget guld og kostbarheder ned hos dem; derpå red Sigurd atter hjem.

Dvergemø IV.

(1—13.) Kong Halvdan og Heidrek holdt længe sammen, de rede da nord til Asgård at træffe Odins kæmper. Jeg red mig gennem skoven silde på dagen i skumringen; jeg styrede til den skönne jomfruborg, guldet skinnede i gården. Jeg stod en lang tid, da jeg var ubekendt; kvinden talte først til mig og lagde mig ord i munden; jeg spurgte uden forsigtighed: „Hvor ere de andre kvinder, som bo i denne höj?" — „Fader og moder ere døde fra mig, samt mine syv brødre og to søstre; jeg har ingen formynder, jeg bor ene her i höjen og må råde mig selv." — „Du skal, forstandige dvergemø, sige mig hvad din moder hed og hvad jeg skal kalde dig?" — „Jeg var født, da dagen endte; Åsla kaldte min fader mig, han herskede i Odins rige; silde i skumringen søgte han den herlige ring til mig af runeströmmen. Meget uvejr og torden fra østen var årsag til min faders død. Gunhild kaldtes min moder, hun ejede meget guld; hun drömte, at guldet lå nede på bunden i den stride runeström." — (13—24.) Jeg lagde min arm om kvindens hals og begyndte at tale så: „Hvi sidder du så ene her, derom vil jeg spörge dig først." — „Vandet løber paa den vide slette ned af den höje foss; för elskede mig Sigurd svend med guld og gode kyss." — „Videre skal du, skönne dvergemø, sige mig, hvad de kæmper hedde, som ride til denne skov." — „Silvur hedder den kongesön, som har længets hid, Alf har båret

hans ord til mig, men jeg har ei agtet derpå. Vandet løber fra höje fjelde over den hvasse sten; tungt er at bære elskov til den, som ikke elsker igen. Det er så ondt i dit land, der er både uvejr og vind; bedre er i den prægtige borg at knytte elskov med mig." De gik i borgen og holdt hinanden i hånd: „Her ser du, hvor mange der bebo verden; her ser du, hvor vide solen løber, her ser du både småt og stort, klæder, føde og guld, samt alt hvad man kan ønske sig." — (25—37.) „Du finder ej elskov hos mig, det må du ej tragte efter, jeg skifter ikke min odel bort til dvergelande. At jeg kom til denne höj, var en stor fejltagelse; dvæler jeg her i nogen tid, da må jeg forspilde min kristendom (glemme helligdagene)." — „At du kom til denne höj, skal ikke på nogen måde skade dig; jeg skal tælle dig dagetal, så farer du ikke vild. Vil du ikke slide klæder efter Dagmans død, skal jeg lade andre skære til dig, besatte med røden guld." — Svenden svarede dertil, og slog det bort med skæmt: „Du lån mig nu en hurtig hest, mig lyster at ride hjem." — „Stig uskadt på den raske hest, gid ingen skade møde dig; sjælden løste min fader den ud; når du kommer gennem skoven, da vis hesten hjem igen." Hun fulgte ham langt på vej: „Det at jeg vender tilbage fra dig, er imod min vilje." Hesten løb hele natten henover den stenede vej; ild strömmede ud af dens næseborer, det gav lysning i skoven. Han kommer hjem til borgen, og siger, at den skönne dvergemø lånte ham en hurtig hest. Dvergemøen sidder i sin sal med sorg og pine; hun fælder blodige tårer ned på sine arme.

Dvergemø V.

(1—3.) Synger nu til, og holder takt, medens jeg går i dands og synger om Virgar Valints sön og hans kæmpeverk. Omkvæde: Dagen helder, natten kommer og formörker den skönne jord; imorgen ville vi sadle heste til at ride dyst. Thidrik sidder på Brattingsborg og ser ud så vide: „Nu lyster mig at ride til dvergemarken over Birtingskov." Virgar svarer da: „Rider du til dvergemarken, kommer du ikke hjem igen." Gangeren blev løst ud, som Thidrik skulde ride på. Virgar sad hjemme en liden stund; da sadler han sin ganger og rider for at træffe sin herre. Virgar steg op på Skemmings ryg med Mimering i hænde; Skemming løb over Birtingskov og traf kongen på vejen. Thidrik tog til orde, da han kendte Virgar: „Hvo sendte dig hid?" — „Jeg vilde ej være borte fra min herre, om der skulde yppes nogen kvide." — (11—20.) De ride frem gennem skoven, da lader kongen hestene hvile, medens han går at sove. De lagde sig under en smuk höj en liden stund, da vågner Virgar op og hører trampen af heste. Virgar springer op på Skemming og ser en stor mand ride kort derfra; Virgar ser på sit sværd: „Nu skal jeg prøve Mimering og se, hvor skarpt det er." Virgar siger til den store kæmpe: „Hvi rider du i Birtingskov her i min herres land?" — Sigurd bliver ivrig, drager sit sværd og bereder sig til kamp; han svang sit gode sværd; Virgar sad på Skemming og afbødte hvert hug. — (20—30.) Thidrik vågner nu op af sövne og hører sværdene klinge; han griber sit gode sværd og kalder på Virgar. Kongen blev nu bange, da han hørte sværdene lyde, og Virgar var borte med sin hest. Sigurd hugger frygteligt med sit gode sværd Gram, ilden flyver af Virgars

brynje, så det syntes at lue i skoven. Thidrik sprang på sin ganger, red hjem fra skoven og glemte både skjold og sværd i Birtingskov. Sigurd svang sit sværd, men Skemming var som fuglen i sky og snode sig snart til en side, snart til en anden. De kæmpede således nogle timer; de vare både trætte og modige og satte sig da ned, ingen af dem var længer glad. Virgar beder denne store kæmpe sige sig, hvorfra han var. „Sigurd skal du kalde mig, jeg sidder nærmest hos kong Hjalprek; min hest kalder man Grane og mit sværd Gram." Virgar svarer: „Mimering og Skemming have udløst mit liv." — (30—41.) Sigurd sagde, da han kendte Virgar: „Hvor er den tappre Thidrik, som red med dig til skoven?" — Virgar siger: „Thidrik rider i Birtingskov med alle sine svende." Det er ikke at dølge, hvad sagt er i et gammelt kvad: at ride dyst med en ukendt mand, plejer sjælden at ende godt. Virgar rejser sig op ved spydet: „Vi skulle ride hjem og drikke den klare mjød." Sigurd svarer i det samme: „Vi skulle ride længere hen og øve flere kæmpegerninger" Sigurd og Virgar prøve hinandens styrke. De ride til dvergemarken, hestene løbe med kæmperne, jorden kastes op om hovene, sværd og sporer klinge, töjlerne styre, skjoldene skinne, det synger i de gyldne hjælme. De rede over Birtingskov over mark og bløde moser: slige kæmper ses ej på jorden at sidde i kostelige sadler. — (41—52.) De ride over skoven, hvor jetter bo i klipperne, dvergene beklæde den skönne sal, trolde ligge for deres fødder. Silde om aften trækker en mörk byge sammen; ulvene begynde at tude; de så hverken himmel eller jord og ikke vej til borgen; aldrig havde de to kæmper været i större nød. Det gjaller höjt i fjeldene, jetterne glæde sig, træde den hede ild, bryde den hårde malm; hårde stene springe op af jorden, edder løber henad den. Dvergene hamre store stænger og smede

sværde, medens ilden luer i smedjen, Virgar bliver bange og ønsker sig hjemme, og opfordrer Sigurd til at vende tilbage; hans sværd var så hedt i skeden, at han kunde ikke holde på det. Sigurd svarer, at sligt skulle andre kæmper ej spörge. „Hør det, Virgar, vi skulle ride videre frem; vi få en anden sang at høre, når natten lider." — (52—61.) De kom igennem den mörke skov hen til et hus, som strålede af guld. Sigurd mælede: „Vi skulle ikke stå udenfor, men opholde os her i nat og imorgen svinge sværdene, og føre hjem, hvad der kan forlyste vort liv." Virgar svarer: „Nu skulle vi lægge hjælmene af, imorgen sadle vore heste." De gik ind i det skinnende hus; de så der mange herlige sværde; tvende møer sade foran dem der, de vare både væne og forstandige, klædte i guld og silke; kostbare drikkevarer stode på bordet, Sigurd drak deraf uden at bede; begge møerne sade stille; dem syntes bedst at tie. — (61—72.) Sigurd spurgte, hvorfor de sade så ene der, hvem der rådede for borgen og hvor han var henne. Virgar siger: „Vi ville bo her i borgen, ville I ikke svare, skulle I falde for sværdene." Da svarede den ene dvergemø: „Den herre, som råder for denne borg, er Kvörfinn, min fader. Min fader er hver nat borte i skoven med alle sine svende, at kæmpe med jetter og vælge malm af bjergene. Virgar sagde, at de skulde tage begge møerne og føre dem hjem til borgen; han satte dem op på Skemming. Sigurd tog det bedste sværd, dvergen havde smedet, og alle de andre sværde knækkede han midt over; han tog så meget guld og sølv, som Grane kunde bære, og da skyndte de sig ud af dvergehallen. — (72—80.) De ride igennem skoven og spare ej de rappe heste, da skjalv både løv og lund, da daglyset begyndte at skimte; dragerne bröle höjt, da jetterne gik ind i deres haller. Kvörfinn kommer hjem fra skoven og ser indgangen til hulen åben; han

går tavs ind i hallen og ser sværdene ligge knækkede; ilde ser det ud i hans hal, borte er hans guld og gods, han ser ud i jomfrusalen, men ingen er der at se. Dvergen går i vrede rundt i den skönne borg: „Nu skal jeg gå til den store ambolt atter at smede særde; thi begge møerne skulle blive hevnede voldsomt." Han løb ud af hulen, og tændte ild i smedjen for at smede sværdene igen. — (80—91.) Sigurd og Virgar droge til kong Hjalpreks gård; Hjalprek byder Sigurd velkommen og glæder sig over, at han har vundet guld og sværd; han spörger, hvem den store kæmpe er, som fører de to møer. Sigurd svarer, at det er Virgar Valints sön, Thidriks berömte kæmpe, som havde været med ham på denne færd. Kong Hjalprek beder ham gå til bordet og drikke mjød og vin. Virgar var træt efter denne færd og sov ni nætter i riget hos kong Hjalprek; da går han til kongen og beder ham yde sig hjælp og låne ham et skib at føre møerne over sundet. Hjalprek svarer: „Skibet låner jeg dig; det er ikke ofte, at jeg har ydet Thidriks kæmper hjælp." — (91—98.) Han lod da det forgyldte skib drage på ruller ned til søen; de sejlede den lange vej over Singjarfjord og strøg ikke sejlene förend ved Selgjaland. Der kaster Virgar anker og stiger på land med begge dvergemøerne. Han fulgte dem i den grönne lund Singjant, og lod slå borge til dem, at de der skulde sidde inde og bære og virke silke. Derpå drog Virgar atter til Thidrik den stærke: „Når jeg i ni vintre har ført kongens banner på Brattingsborg for guld og dyrebare kvinder, da skulle I vænte mig tilbage."

Risen i Holmgårde.

(1—11.) Jeg kender en sang, som er digtet om Virgar den stærke, han tjener kong Thidrik og bærer hans gyldne banner. Virgar er reden hen til den höj, hvor hans fader lå; langt inde i höjen rasle gamle tænder: „Hvem er kommen hid i höjen, at vække op døde mænd?" — „Våger du i höjen, min fader? det er din fostersön, Virgar Valintssön, som er kommen hid" — „Om du end er min fostersön, og jeg din gode fader, så skulle dog dale og bjerge revne heller end jeg kommer ud i høst." — „Vil du ej, höjbeboer, række mig sværdet, skal jeg lægge ild i höjen og brænde din bolig." Höjbeboeren vilde ikke lade höjen bryde; han greb med begge hænder om Mimering og rakte det ud til sin fostersön. — (11—20.) „Her skal du få det sværd, som både kan hugge stål og sten; imorgen skal du prøve det i jettens hårde ben." Virgar tog sværdet i sin hånd og svarede: „Hvor ved du den meste lægedom være her i landet?" — „Der står et hus i Holmgårde, det tilhører risens sön; det er fuldt af lægedom og ingen andre kostbarheder; den stærke rise Vilkus bærer lås og nøgel til det; did ville brave mænd gerne søge hen. Ingen sværde bide på det, hvor skarpe de end ere; risens kæmper have jernstænger, som ere atten alen lange. Drager du til Holmgårde nu i høst, da lad ikke den raske Nornegest og den tappre kæmpe Sigurd Sigmundsön sidde tilbage." — (20—30.) Virgar sprang op på sin hest og red at træffe Sigurd så hurtig som han kunde. Han går ind i hallen til kong Hjalprek; Sigurd sidder nærmest hos ham af alle kæmperne. Virgar tav ikke længe: „Jeg ved megen lægedom, og den må vi forskaffe os; der står et hus i Holmgårde, som er fuldt deraf, intet sværd

bider derpå, risens kæmper have jernstænger at stride med; Derfor må du bo dit sværd vel til og udruste din hest med sporer og beklædning; om du har en atten hundrede mand, da kan du kun lidt modstå risen, men trængte vel til flere; nu ved du besked om lægedommen, Sigurd, følg nu med mig." — (30—40.) Sigurd blev så glad ved disse ord, at han knuste mjødskålen og løb op fra bordet; han standsede først langt ude på hallens gulv. Begge de tappre kæmper stige på hestene og ile med gammen til Holmgård; de havde ingen hær med; kun den raske Nornegest fulgte dem. Da Sigurd kom derhen, stod Vilkus risens sön udenfor. „Hil dig, Vilkus, har du megen lægedom tilovers hos dig?" — „Megen lægedom har jeg tilovers hos mig; hvorfra er den store kæmpe, som følger med dig Sigurd?" — „Dette mon være den kæmpe, som alle tykkes om; det er ham, som vog risen, den tappre Valintsson." Det var Vilkus risens sön, han blev da så vred: „Det var min kære fader, som lå ved Bjertings höj; takket være du, Sigurd, jeg vidste det ikke för, nu skal jeg ruste min hele hær; thi jeg var den, som mistede." — (40—52.) Årle om morgenen havde Vilkus udrustet tolv hundrede; de tre kæmper ride ene imod dem alle; de fælde kroppe ned til jorden, som når man kaster sten; de hugge tit og skåne ingen. Virgar bliver træt af kampen og kommer i stor nød; Nornegest må bæres bort derfra hen under en höj. Sigurd måtte da kæmpe ene; han trængte frem i hæren med grumhed og vrede og adsplittede risens hær vidt omkring. — (52—61.) Trætheden var nu forbi hos Virgar, han løb op fra höjen, ilede hen og fældede en mærkesmand; nu rede de frem og kløvede enhver ned igennem hærderne, som løb imod dem; der faldt så mange til jorden, at de kun trådte på kroppe. Nu stå Sigurd og Vilkus risens sön ene mod hinanden; Sigurd kløver ham til døde. Således

havde de tre tappre kæmper fældet hele risens hær; de rede gennem den grönne lund; der gol ikke hog, der gøde ikke nidingshund tilbge i Holmgård. Sigurd kommer til at herske over Holmgård; thi han sejrede over risen; Virgar red hjem.

Risen af Leittrabjerg.

(1—11.) Risen af Leittrabjerg taler til sine kæmper: „Hvor vide I min faders banemænd at være? nu lyster mig at hevne ham." Alle bukkede hovedet ned, ingen torde svare uden den brave Filkusson, som heller skulde have tiet. „Kan du svare mig derpå, tappre Filkusson, da skal du vise mig min faders banemand." — „Om jeg siger dig din faders banemand, da overvinder du ham ikke; thi det er den berömte kæmpe Sigurd Sigmundsön, som bor i Holmgård. Han har dræbt mangen rise for sit hvasse sværd; kommer du til Holmgård, går det dig ligeledes." — (11—22.) Risen bliver ivrig og giver vreden frit løb: „Fordi du spotter og håner mig, skal du brændes på bålet." — „Om end du lader mig stege og brænde, bliver Sigurd ej din fange." Risen gik derfra i smedjen at smede sig en jernstang, der var atten alen lang og skinnede som det hvide sølv; han lod göre sig skjold og sværd. Han tilbereder sit skib, lader tovene sno med roden guld, og lægger tyve tönder guld deri. Risen går ned til stranden; Thorer af Strond og Thorkel af Grund følge med ham. Han trådte så fast i det store skib, at kanten af det sank ned i søen. Han hejsede sine sejl op og tog dem ikke ned för end ved Holmgård. — (22—34.) Hyrdedrengen sidder i liden og vogter får og geder; han ser

skibe komme over havet, som søge havn. Han driver hjorden sammen på den grönne mark, og går til Sigurds hal og siger, at han ser skibe komme over havet med sejl så hvide som nyfalden sne. „Ser du skibe komme hid med sejl så hvide som lin, da er det vist risen af Leittrabjerg, som vil hevne sin fader." Hyrdedrengen svarede dertil: „Mig syntes som en grim rise gik på dækket." Sigurd lagde vel mærke til disse ord: „Jeg har haft så underlige drömme hele denne nat; jeg drömte, at Grane stod sadlet, og at meget blod strömmede foran den; jeg drömte, at mit gode sværd gav lyd på de blanke hjælme og gennemskar riser." — (34—40.) De kastede anker på hviden sand og risen af Leittrabjerg steg først på land, den tappre Filkusson gik ved hans höjre hånd. Sigurd beder en af sine mænd ride ned til stranden og sige, at Sigurd indbyder dem alle med glæde at sidde over breden bord og drikke den brune mjød, om de vilde holde fred og ikke göre nogen ulempe; men dersom de ikke gå ind på dette tilbud, da vilde han ikke atter byde dem slige vilkår. — (40—50.) Sigurds sendesvend red nu ned på den hvide sand til risen og hans tappre mænd; han indbydes fra Sigurd til at komme ind i borgen og drikke mjød, dersom de ville holde fred. Risen tager Sigurds sendesvend og bider ham af om midjen. Sigurd står i vinduet og ser dette så tydeligt; han beder sine mænd omgjorde sig med sværd og iføre sig skinnende brynjer: „Nu ser jeg på risen, at han har ondt isinde; står derfor så tappert og frygter ikke om risens hær synes eder at være stor." Sigurd binder sit hjælmebånd, Nornegest stod hos ham; aldrig i sin levetid bandt han det så fast. — (50—62.) Risen går ind i hallen, hvor Sigurd sidder ved bordet med sine kæmper; han lader sine mænd stå udenfor i borggården. Da han kom ind i hallen, skiftede Sigurd farve og alle hans mænd blegnede.

„Velkommen du rise hid til mig; drik nu hvad dig tykkes bedst om: mjød eller vin.” — „Kun lidet skøtter jeg om din mjød og din vin, jeg har ingen bøder fået efter min fader.” — „Har du ikke fået bøder för, får du ingen i dag.” — „Jeg vil ingen bøder have uden dit hoved.” Risen går hen til bordet, og svinger sin næve mod Sigurd, der han sad i höjsædet; men Sigurd undviger det hurtig. Risen går hen til bordet med ondt sind, knytter hånden kraftigt at slå Sigurd i ansigtet. Han griber i Sigurds hår for at trække ham, men han kunde ikke rokke den raske kæmpe heller end den faste klippe. — (62—71.) Sigurd tager da til orde: „Det har ingen prøvet uden du at trække mig ved håret.” Sigurd springer nu i vrede op fra bordet, så at mjøden flød om på gulvet. Han svang sit sværd mod risen, tiltænkte ham banesår, vil prøve sværdsodden i hans hjælm; men det rammede sølvstangen, og kom ikke igennem. De hugge til og spare ej hinanden; Sigurd slår risen baglænds ud af de höje borge ned på den grönne jord. „Derfor drog jeg fra Leittrabjerg, at jeg ej skulde berede mig til fred; kom ud af hallen, Sigurd, og udrust hele din hær.” — (71—80.) De kæmpe nær ved hallen. Filkus rider frem i hæren og fælder ti af Sigurds mænd for hvert hug. Risen svinger jernstangen; når nogen af Sigurds mænd komme for den, da ryger hans hoved fra hærderne. Sigurd står i Holmgård og ser dette så tydeligt: han beder nu Nornegest sadle den gode ganger Grane; Sigurd rider da frem i hæren, og den, som møder ham, mister liv for hans spyd. Da møder han Filkus, som var frygtelig at se til; han var helt klædt i jern, som intet sværd kan bide på. — (81—90.) De kæmpe så at ilden røg ud af deres sværde, og det hørtes så lang vej, hvorledes de hvasse sværde genløde på brynjerne. Sigurd svang sit sværd i luften og hug så fast til, at Filkus's hoved brast indenfor hjælmen. Sigurd ser sig tilbage; næsten

hele hans hær var falden; han rider nu i stor vrede atter ind i risens hær og skiller den ad vidt omkring. — (90—100.) Han møder nu risen af Leittrabjerg, og de to begynde at kæmpe. Risen svinger sin jernstang med styrke, men Grane springer til siden, så at han forfejlede sit slag; jernstangen kommer ned i jorden og går itu. Risen løber da af angst femten favne i hvert spring ned til sit skib for at hente skjold og sværd. De begynde atter at kæmpe så hårdt, at dvergemål klang i fjeldene, og gnister flöj af sværdene, Sigurd er ilde stædt, Grane sveder blod. — (100—109.) Den raske Nornegest vil ikke flygte; han sætter to ny hjælme på Sigurds hoved; dem kløver risen. Nornegest sætter tre hjælme på Sigurds hoved; men også disse tre gyldne hjælme kløver risen. Sigurd binder da op den hjælm, han fik af dvergemøen efter Dagmars død, den var besat med røde ringe. Gest står hos Sigurd og beder ham nu kun hugge; thi denne hjælm vil intet bide på. De hugge så til og spare ej hinanden, de træde i jorden op til knæ; dvergemål synger i hver fjeldhammer, verden skælver. — (109—121.) Sigurd kan ikke göre andet end værge sig imod denne trold, og derfor tog han til den kunst at ride dyst mod ham. Han vendte Grane om og løb den første dyst mod risen; sværdet nåde ind til benet, men det bed ikke på hans hoved mere end kniven bider på den hårde sten. Sigurd rider den anden dyst; han stikker risen ind til hjærtet, edder spröjter op i luften, så at den klare sol bliver sort. Nu kløver han risen af Leittrabjerg til døde. Sigurd vender tilbage med glæde og lystighed til hallen; han beder Nornegest skænke for sig. Da han havde drukket, sörgede han for Grane; gik derpå, helt modig i hu, ned til risens skibe og tog der tyve tønder guld. Sigurd sætter sig i höjsædet og råder for Holmgård som tilforn.

Ragnarlikkja.

(1—13.) Kristen hedder Viljorms søster; hun fødte et barn, herligere dreng er ikke fød i sydlandene. Omkvæde: De to sødskende sade i den grönne lund, hvor det skönne telt knejsede ved Øresund. Viljorm mister sin hustru. „Hør det, min broder Viljorm, jeg bærer sorg for din skyld; hvi går du ej omkring i landene at søge dig en lige god viv. „Kender du i dette land nogen velbåren kvinde, som det er hæderligt for mig at sove hos en aftenstund?" — „Her er så mangen konge- og jarledatter; men der er næppe nogen hæderlig mands datter, som vil være din frille. Girtlands konge har datter, både væn og forstandig; kunde du få hende til ægte, da kunde du prise dit liv lykkeligt; hun er ene arving til kongens lande; hun ligner den fagreste sommersol, der yndig skinner om våren." — 13—22.) „Er hun så væn og tækkelig, som du siger, da vil jeg stræbe derhen og bejle til hende, hvorledes det end skal gå." Han ruster sine skibe og sejler til Girtland; der kaster Viljorm anker og slår sine telte kort fra strandbredden; skibet droge de på land og satte ind i nostet. — (22–30.) Viljorm går op i borgen til Girtlands konge, hilser ham og beder om hans datter. Girtlands konge sad længe og tænkte på, hvorledes han skulde give Viljorm et hånligt svar. „Der er ikke en landstryger og landstrygers sön syd fra Lokanslund, som ej kommer hid at bejle." Den tappre Viljorm sprang op og talte uden gammen: „Denne samme landstryger tykkes at være din jevnlige." — (30—40.) Kongen løb rask fra bordet og slog en jernstang for dören, så at ingen slap ud. Viljorm drager sit sværd og svinger det for at dræbe kongen. De kæmpede i hallen, Viljorms sværd brast i hans hånd. Det hørtes udenfor hallen, hvorledes han havde kæmpet og fældet hele hundrede mænd

og dertil et halvt hundrede; nu berøvede de kæmpen Viljorm livet. Nu standse vi herved og begynde atter om den samme slægt på den tid, da den unge Hergeir spörger sin faders død. Hergeirs faders søster spörger ham, om han ej vil hevne sin fader. Hergeir siger, at han hverken har venner eller frænder, som kunne følge ham til Girtland. Hun svarer dertil, at hun skal kalde på sine gamle venner, Sigurd, Nornegest, og Virgar. — (40—50.) Hergeir sejler nu til Girtland; han stiger på land, Sigurd og Nornegest ved hans höjre hånd. De gik op fra stranden i hærklæder; de bare hjælme af røden guld på hovedet, de vare ej rædde for nogen. De gik ind i hallen med sværd i hånd. Girtlands konge spörger, hvi de komme i fuld rustning, hvad de have i sinde. — (50—61) „Alle høviske svende pleje at føre skjold og sværd; sig mig, tappre Girtlands konge, hvor min fader er?" — „Ham har jeg taget af live, det behøver du ej at spörge om." — „Da jeg drog fra sydlandene, beredte jeg mig ej til fred; konge, kom ud af hallen og udrust hele din hær!" Kongen byder sin sendesvend at gå ud i landet at samle folket sammen; han samlede de ypperste mænds sönner, og ingen sad i Girtland hjemme tilbage hos sin kone. Han drog til hedenske lande at samle dyr fra de atten Blålande, hvor ingen sol skinner. Der kom så mange til kongen, de tolv Jaktner fra Lurkustrond, Thor fra Tröllabotnar med hammer og tang, der kom kongens søsterson med otte hoveder på sit legeme. Ragnarlikkja står for kongen, og holder om sit lange sværd: „Den kommer ikke hid i dag, som ikke skal vende tilbage." — (61—72.) Årle om morgenen havde Girtlands kongen udrustet sin hele hær. Brandur red frem i hæren både med grumhed og vrede; Ragnarlikkja gik imod ham, og han måtte vende om. Virgar gik også frem, men måtte vende tilbage for Ragnarlikkja. Nornegest vil ikke flygte og sætter tre ny hjælme på Sigurds hoved;

han går nu frem mod Ragnarlikkja, men må vige to gange, da Ragnarlikkja kløvede hans hjælme. — (72—81.) Nornegest sætter ni ny hjælme på Sigurds hoved; han rider frem i hæren, men da veg han ikke. De huggede til og optrådte jorden, dvergemålet genlød i fjeldene, det syntes, som verden skjalv. Nornegest adspreder Girtlandshæren, og ødelægger den nu. Brandur Vidferi rider nu på marken og hugger hoveder af, så de flyve mod kongens hal. Sigurd giver så ondt et hug og hugger Ragnarlikkjas ben over ved knæet; men han satte stumperne ned i jorden og kæmpede ikke mindre: „Det sagde mig så mangen mand, at jeg bar hoved over alle; nu må jeg gå på stumperne, nu er jeg en del lavere." — (81—95.) Såsnart som Sigurd hugger et stykke af Ragnarlikkja, gror det sammen igen. Nornegest stod kort derfra og sagde: „Du får ikke dræbt ham, dersom du, ej finder på andre råd." Han gör kors i benet, da springer det fra hinanden. Blodet sprang ud fra neglerødderne, da Sigurd anspændte sin styrke og kløvede Ragnarlikkjas gyldne hjælm og hans krop ned til navlen. Nornegest manglede ej råd, men red skrækkelig frem for at adsprede hæren; han kløvede hovedet på Thor fra Tröllabotnar. Virgar red frem med Mimering i hænde, og vog de tolv Jaktner fra Lurkustrond. Hergeir Viljormsön fælder alle, som komme imod ham, til Girtlands konge står tilbage med to mænd; han beder ham om fred. „Slig fred skal du få af mig, som du gav min fader." Han kløvede derpå Girtlands konge. De toge nu alle kostbarheder og rede hjem med fred gennem den grønne lund; hverken gol hog eller gode hund efter dem.

Lokes sang.

(1—10.) Jetten og bonden legede en leg, jetten vandt og bonden tabte. Omkvæde: Hvad skal harpen under min hånd, vil ingen brav følge mig i andre lande. „Jeg har vundet i væddestriden, nu vil jeg have din sön, med mindre du kan skjule ham for mig." Bonden kalder på to svende: „I bede Odin komme til mig; kalder på Odin Asekonge, da mon han længe blive holdt i skjul; jeg vilde ønske, at Odin nu var her, at jeg kunde vide hvorledes det vil gå." Förend de havde halvt udtalet ordet, var Odin inde for bondens bord; han beder nu Odin skjule sönnen. Odin går ud med svenden, bonden og hans hustru bære sorg. — (10—22.) Odin lader en ager voxe så hurtigt op på en nat; han lader svenden være et ax midt i ageren, og et korn midt i axet. „Vær deri uden pine, når jeg kalder, da kom til mig." Jetten har et hjærte så hårdt som horn, han fylder sit skjød med korn og har et skarpt sværd i hånden, hvormed han har i sinde at dræbe svenden. Da påkom svenden sorg, da kornet gik igennem jettens hånd; Odin kaldte ham til sig, gik hjem med ham, bonden og hans kone toge imod dem. Odin siger: „Her er din unge sön, nu er mit hverv forbi." — (22—39.) Bonden kalder på sine svende og beder dem anråbe Høner at komme til ham. Høner kom strax; bonden beder ham at skjule sönnen. Høner går bort med ham. Syv svaner flöj over sundet og satte sig ned hos Høner. Han lader nu svenden være en fjeder midt på svanens hoved. Skrymer jetten faldt på knæ og fik fat på den forreste af svanerne; han bed over den og sled dens hals fra kroppen; da påkom svenden sorg og smerte, da fjederen smuttede

ud gennem jettens gab. Høner kaldte ham til sig og førte ham hjem til bonden; nu var Høners forretning endt.

(39—50.) Bonden påkalder nu Loke; förend ordet var udtalet, stod Loke for bordet. „Du ved intet, Loke, om min nød, Skrymer pønser på min söns død; skjul min sön så vel som du kan, lad ikke Skrymer få ham fat.” „Skal jeg gemme ham for dig, da må du udføre, hvad jeg pålægger dig; du skal lade göre et nøst, mens jeg er borte; du skal göre en vid åbning derpå, og lægge en jernstang derhos. „Loke gik bort med svenden, bonden og hans kone bare sorg. Loke gik på sanden, hvor skibet flød foran landet. — (50—60.) Loke ror på det yderste fiskemed; der kaster han krog og sten ud for bord, så at de berørte bunden. Han fik snart en flynder på krogen; han drog en, og han drog to, den tredje var sort at se til. Loke beder nu svenden være et korn midt i rognet. „Vær deri uden pine; når jeg kalder, da kom til mig.” Loke ror nu tilbage til land, da står jetten for ham på sanden; han spörger strax: „Loke, hvor har du været i nat?” — „Jeg har kun liden ro, har flakket og faret om hele havet.” — (60—71.) Jetten skyder sin jernbåd i søen, Loke tilråber ham, at søen bryder slemt. Loke bad jetten om, at han måtte følge med ham. Jetten tager roret i hånd, og Loke ror ud fra land; han ror længe, men skibet vil ikke gå af stedet. Loke sværger ved sin tro: „Jeg kan bedre styre end du.” Jetten sætter sig til at ro, jernbåden flyver over havet; han ror ud på det yderste fiskemed, og han kaster da krog og sten til bunden. Han trækker både en og to flyndrer op, den tredje var sort af udseende. — (71—82.) Loke sværger ved sin list: „du giv mig, jette, denne fisk.” Jetten negtede det, satte fisken mellem sine knæ og talte hvert rognkorn, som var i den, og tænkte at fange svenden der. Da var svenden kommen i nød, da rognkornet krøb ud af jettens

bånd. Loke kalder ham da til sig. „Sæt dig bag ved mig, lad ikke jetten se dig. Du må løbe så let på land, og ikke mærke spor i sanden." Jetten ror nu tilbage til land lige mod den hvide sand; Loke drejer båden fra; jetten skyder bagstavnen på land, svenden løb så let på land. — (82—96.) Jetten ser nu op på land, svenden står for ham på sanden. Jetten løb så tungt på land, han sank ned i sanden op til knæ. Svenden løb så snart han kunde op gennem sin faders nost; jetten løb efter ham helt tillidsfuld. Jetten blev stående fast i åbningen; jernstangen kom i hans hoved. Loke var da ikke sen og huggede det ene ben af ham; såret grode strax sammen igen. Loke hug da det andet ben af ham, og kastede stok og sten imellem. Svenden så derpå med gammen, hvorledes jetten blev hugget itu og grode igen sammen. Loke går hjem med drengen. Bonden og hans kone toge imod dem. „Her er eders sön, nu er mit hverv forbi. Jeg har udført, hvad du pålagde mig og holdt mit løfte, thi nu har jetten mistet livet."

§ 3. Til at bestyre Samfundets Anliggender vælges det aarlige Møde et Raad af 5 Medlemmer. Af disse aae efter det förste Aar tre, næste Aar to, og saa fremdeles.

§ 4. Medlemmer optages af Samfundsraadet. Det vaarlige Bidrag er 1 Rbd. Den der undlader at betale, ragtes som udtraadt af Samfundet. Ethvert Medlem older uden Betaling et Exemplar af de efter hans Inddelse udgivne Skrifter.

§ 5. Naar Samfundet tæller 500 Medlemmer, paager det Raadet, at bringe under Forhandling i Samfundet. rvidt nye og udførligere Love skulle vedtages. Indtil skal Raadet paa det aarlige Møde afgive Beretning om forløbne Aars Virksomhed og aflægge Regnskab.

Samfundet har udgivet:

I. Hrafnkel Freysgodes Saga, besørget af K. Gislason oversat af N. L. Westergaard. Bogladepris 40 Sk.

II. Droplaugarsona saga, besørget og ledsaget med Analyse og Ordsamling af K. Gislason. Bogladepris Rbd. 8 Sk.

III. Hervarar saga ok Heiðreks konungs, besørget N. M. Petersen og oversat af G. Thorarensen. Boglades 72 Sk.

IV. Bjarnar saga Hítdælakappa, besørget og oversat H. Friðriksson. Bogladepris 84 Sk.

V. Vápnfirðinga saga, þáttr af Þorsteini hvíta, þáttr af rsteini stangarhögg, Brandkrossa þáttr, besørget og overaf G. Thordarson. Bogladepris 76 Sk.

VI. Sagan af Þórði hreðu, besørget og oversat af Friðriksson. Bogladepriis 72 Sk.

VII. Lucidarius, en Folkebog fra Middelleren, besørget ved C. J. Brandt. Bogladepriis 80 Sk.

VIII. Tvær Sögur af Gísla Súrssyni, udgivne l K. Gislason. Med en Forklaring over Kvadene af . S. Egilsson. Bogladepriis 1 Rbd. 32 Sk.

IX. Kong Waldemar den andens Jyske Lov, ved M. Petersen. Bogladepriis 84 Sk.

X. Bandamanna Saga, ved H. Friðriksson. Bogladepris 60 Sk.

XI. Grágás, Islændernes Lovbog i Fristatens Tid, udgivet og oversat af V. Finsen. (Förste Hefte.) Bogladepris 68 Sk

Under Pressen er:

Fostbræðra saga ved K. Gislason.

Grágás, besørget og oversat af V. Finsen. (Andet Hefte.

Valdemars og Eriks sjællandske Lov ved P. G. Thorsen

Til Pressen forberedes:

Grettis saga, ved G. Magnusson.

Hávarðar saga Ísfirðings ved G. Thordarson.

Udsigt over Nordens gamle Literatur ved P. G. Thorsen.

Elucidarius ved K. Gislason.

Njáls saga ved K. Gislason.

Færöiske Kvæder ved V. Hammershaimb. (Andet Hefte.)

Tiltrædende Medlemmer kunne erholde alle af Samfundet udgivne (I–XI) Skrifter for 8 Rbd. Anmældelser om Indtrædelse i Samfundet modtages saavel hos Samfundsraadets Medlemmer: *K. Gislason* (Vesterbro 59), *A. F. Krieger* (Kronprindsessegade 401 C), *B. Pjetursson* (Vestergade 46), *P. G. Thorsen* (Kronprindsessegade 408) og *N. L. Westergaard* (Gammelstrand 7), som i den *Gyldendalske Boglade* (Klareboderne 8) og udenfor Kjøbenhavn hos dennes Commissionærer.

